

เลขที่ ๑๐๐๐

แบบเรียนคนาวนวิชัย

เลขประถมปีที่ ๒

นายคณบดี. ย. ยอนสัน เวียงเวียง

— ๑๐ —

วันที่ ๑๐ เดือน ๑๐ ปี ๒๕๐๐

พ.ศ. ๒๕๐๐

ข้าพเจ้า นายคณบดี. ย. ยอนสัน

ข้าพเจ้า นายคณบดี. ย. ยอนสัน

ข้าพเจ้า นายคณบดี. ย. ยอนสัน

ข้าพเจ้า นายคณบดี. ย. ยอนสัน

ข้าพเจ้า นายคณบดี. ย. ยอนสัน

เลขประถมปีที่ ๒

:๐๐๐:

คำอธิบายวิธี คูณ อย่างง่าย

๑. ขึ้นแรก ให้ครหาใบไม้หรือไม้ขีดไฟหรือเม็ดก
ผลไม้มา ๑๘ เมล็ด ถ้าให้นักเรียนมีถ้วยทุกคนยิ่งดี ครู
แยกเมล็ดออกเป็น ๙ กอง กองละ ๒ เมล็ด (และเขียนเลข
ต่อไปนี้บนกระดานดำ) แล้วถามให้นักเรียนตอบว่า กองหนึ่ง
มี ๒ เมล็ด คือ เลข ๒ แถวต้นที่เขียนไว้ในกระดานดำ
นั้น ครูรวมเมล็ดกันเข้าที่ละกองจนครบ ๙ กอง แล้ว
ให้นักเรียนดู เลขบน กระดานดำนั้นด้วย แต่ต้องถามให้
นักเรียน คิดตอบได้เอง และเขียนเลขผลลัพธ์ ลง ต่อท้ายเครื่องหมาย =

๒

คือ ๒ หนึ่งหน =

๒ + ๒

๒ สองหน =

๒ + ๒ + ๒

๒ สามหน =

๒ + ๒ + ๒ + ๒

๒ สี่หน =

$$๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒$$

$$๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒$$

$$๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒$$

$$๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒$$

$$๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒$$

$$\overset{\Delta}{\text{คือ}} \text{ ๒ ทำทศ} =$$

$$,, \text{ ๒ ทศ ทศ} =$$

$$,, \text{ ๒ เจ็ดทศ} =$$

$$,, \text{ ๒ แปดทศ} =$$

$$,, \text{ ๒ เก้าทศ} =$$

๒. คราวนี้ให้ครูเขียนเลขต่อไปนี้ ลงอีกต่างหาก และอธิบายให้รู้ว่าเลขที่เขียนใหม่ คือเลขข้างบนที่เขียนให้สั้นเข้า เครื่องหมายอย่างนี้ $\times$ เรียกว่า เครื่องหมายคูณ เมื่อถึงนี้วิธีคูณ ก็คือวิธีบวกอย่างสั้น และใช้ของจริง กองละ ๒ นั้นนับเป็นทศ ๆ ให้เด็กเขียนดูด้วย

$$๒ \times ๑ \quad \text{คือ ๒ หนึ่งกอง} \quad \text{หรือ ๒ หนึ่งทศ} = ๒$$

$$๒ \times ๒ \quad ,, \text{ ๒ สองกอง} \quad ,, \text{ ๒ สองทศ} = ๔$$

$$๒ \times ๓ \quad ,, \text{ ๒ สามกอง} \quad ,, \text{ ๒ สามทศ} = ๖$$

$$๒ \times ๔ \quad ,, \text{ ๒ สี่กอง} \quad ,, \text{ ๒ สี่ทศ} = ๘$$

$$๒ \times ๕ \quad ,, \text{ ๒ ห้ากอง} \quad ,, \text{ ๒ ห้าทศ} = ๑๐$$

$$๒ \times ๖ \quad ,, \text{ ๒ หกกอง} \quad ,, \text{ ๒ หกทศ} = ๑๒$$

$$๒ \times ๗ \quad ,, \text{ ๒ เจ็ดกอง} \quad ,, \text{ ๒ เจ็ดทศ} = ๑๔$$

๒ × ๘ คือ ๒ แยกของ หรือ ๒ แยกหน = ๑๖

๒ × ๘ .. ๒ เก้าของ .. ๒ เก้าหน = ๑๘

๓. อธิบายให้รู้ว่า วิธีบวก อย่างสั้น คือวิธีคูณ
จำนวนที่เขาบวก ทั้งมีเลขเท่า ๆ กัน แล้วครูจึง
เป็น สูตรคูณบอกให้นักเรียนท่องให้จำไว้ ดังนี้

๒ คูณ ๑ เป็น ๒

๒ คูณ ๒ เป็น ๔

๒ คูณ ๓ เป็น ๖

๒ คูณ ๔ เป็น ๘

๒ คูณ ๕ เป็น ๑๐

๒ คูณ ๖ เป็น ๑๒

๒ คูณ ๗ เป็น ๑๔

๒ คูณ ๘ เป็น ๑๖

๒ คูณ ๙ เป็น ๑๘

๔. เมื่อนักเรียนท่องจำได้แล้ว

ให้ทำแบบฝึกหัด

ต่อไปนี้ในใจ และ คอยปากเปล่า

แบบฝึกหัดที่ ๑

(๑) ๒ คูณ ๓ เป็นเท่าไร ? (๒) ๒ คูณ ๔ เป็นเท่าไร ?

(๓) ๒ คูณ ๕ เป็นเท่าไร ? (๔) ๒ คูณ ๖ เป็นเท่าไร ?

(๕) ๒ คูณ ๗ เป็นเท่าไร ? (๖) ๒ คูณ ๘ เป็นเท่าไร ?

(๗) ๒ สี่หน เป็นเท่าไร ? (๘) ๒ เก้าหนเป็นเท่าไร ?

(๙) กินสอแต่ละหน ๒ สตางค์ ถ้า ๗ แห่ง เป็นเท่าไร ?

- (๑๐) ๗ กระดาษแผ่นละ ๒ สดางค์ ถ้า ๖ แผ่น เป็นเท่าไร ?
- (๑๑) เด็ก ๕ คน มีสดางค์สิบคนละ ๒ อัน รวมทั้ง ๕ คน มีกี่อัน ?
- (๑๒) ซื้อสมุดไทยละ ๒ สดั่ง ถ้าซื้อมา ๗ ไทย เป็นกี่สดั่ง ?
- (๑๓) เลือกลูกเลือรวาษาตัวละ ๒ บาท ถ้าเลือก ๖ ตัว เป็นราคาเท่าไร ?
- (๑๔) ขายลูกหินไป ๙ ลูก ราคาลูกละ ๒ สดางค์ ขายหมดจะได้สดางค์เท่าไร ?
- (๑๕) เด็กมีมือคนละ ๒ มือ เด็ก ๔ คน จะมีกี่มือ ?
- (๑๖) ลูกหินลูกละ ๒ สดางค์ ถ้าลูกหิน ๗ ลูก เป็นกี่สดางค์ ?
- (๑๗) ไข่ไก่หนึ่งมี ๒ ถันซัก ถ้า ๕ ไข่ มีกี่ถันซัก ?
- (๑๘) เว็บไรสดางค์จากเด็กคนละ ๒ สดางค์ ถ้าเว็บไรไก่ ๙ คน จะได้กี่สดางค์ ?
- (๑๙) ถังใบหนึ่งมีหูหิ้ว ๒ หู ถ้ามีถัง ๗ ถัง จะมีกี่หู ?

(๓๐) มีรอนเก้าอยู่ ๘ คู่ จะเป็นกี่ข้าง ?

๕. ครู ควรให้นักเรียนท่องสูตรคูณที่ เรียน มาแล้ว วัน
ละ ๕ หรือ ๑๐ นาที ทุก ๆ วัน ภายหลัง เลิกเรียน หรือ ต่อ
จาก เวลา เลิกเรียน แล้ว

— ๐๐๐ —

วิธี ทำเลข คุณ อย่างง่าย

๑. เมื่อ นักเรียนท่องสูตรคูณ มาตรา ๒ ได้ทุกคน แล้ว
ให้ ลงมือ สอนวิธี คูณ กันนี้

ตัวอย่างที่ ๑ $๘๘ \times ๒ = ?$

ขั้นที่ ๑ ให้เขียนดังนี้ ๘๘ หรือ ๘๘×๒

$\frac{๒}{}$ $\frac{๒}{}$

ขั้นที่ ๒

$๒ \times ๘ = ๑๖$ ให้เขียนเลข ๑๖ ดังดังนี้

๑	๖
—	๒
	๑๖

๖

เลขประกอบปีที่ ๖

๕ ๔
ชั้นที่ ๓

$๒ \times ๘ = ๑๖$ ให้ลงเลข ๑๖ ดังนี้

๘	๘
	๑๖
๑๖	๘

ตอบ $๘๘ \times ๒ = ๑๖๘$

ตัวอย่างที่ ๒

$๑๓๔ \times ๒ = ?$

๕ ๔
ชั้นที่ ๑

$๒ \times ๔ = ๘$

เขียน ๘ ลงดังนี้

๑	๓	๔
		๘
		๘

๕ ๔
ชั้นที่ ๒

$๒ \times ๓ = ๖$

๑	๓	๔
		๘
	๖	๘

๒
๒ ใน ที่ ๓

$$๒ \times ๑ = ๒$$

๑	๓	๕
		๒
๒	๖	๕

$$๒๓๕ \times ๒ = ๔๗๐$$

๓. ตัวอย่างที่ทำให้เด็กเรียนรู้นี้ ถ้าเด็กเรียนยังไม่เข้าใจทุกคน ควรทำและอธิบายซ้ำจนกว่าจะเข้าใจทุกคน แล้วให้ทำแบบฝึกหัดต่อไปนี้

แบบฝึกหัดที่ ๒

(๑) $๒๕ \times ๒ =$

(๘) $๑๐๕ \times ๒ =$

(๒) $๓๓ \times ๒ =$

(๙) $๑๒๓ \times ๒ =$

(๓) $๓๕ \times ๒ =$

(๑๐) $๓๕๒ \times ๒ =$

(๔) $๖๒ \times ๒ =$

(๑๑) $๔๓๓ \times ๒ =$

(๕) $๙๑ \times ๒ =$

(๑๒) $๕๕๐ \times ๒ =$

(๖) $๕๕ \times ๒ =$

(๑๓) $๒๓๕ \times ๒ =$

(๗) $๗๒ \times ๒ =$

(๑๔) $๒๕๕ \times ๒ =$

(๑๕) หมึกกระปุกหนึ่งราคา ๓๕ สตางค์ ถ้า ๒ กระปุก เป็นเท่าไร ?

(๑๖) หมึกถือเล่มหนึ่งราคา ๗๕ สตางค์ ถ้า ๒ เล่ม เป็นเท่าไร ?

- (๑๗) กวาย ๒ ทิวราศาทิวละ ๘๓ บาท รวมทั้งหมก
เป็นเท่าไร ?
- (๑๘) หนึ่งล้อ ๒ เล่มละเท่า ๆ กัน เล่มหนึ่งมี ๙๒ หน้า
ทั้ง ๒ เล่มจะมีกี่หน้า ?
- (๑๙) คน ๒ ค่ายละมีคนเท่า ๆ กัน ค่ายละ ๓๔๒ คน
รวมทั้งหมกจะมีกี่คน ?
- (๒๐) ชาวนาคนหนึ่งขายข้าว ๒ วัน วันละ ๒๐๔ สัก
ใน ๒ วันจะขายข้าวได้กี่สัก ?
- (๒๑) สวน ๒ ชนิด ปลูกกล้วยชนิดละ ๑๓๔ ต้น รวม
ทั้งหมดจะเป็นกล้วยกี่ต้น ?
- (๒๒) ม้าแข่ง ๒ ทิวราศาทิวละ ๒๓๓ บาท ม้าทั้ง ๒ ตัว
นั้น จะเป็นราคาเท่าไร ?
- (๒๓) พุทรา ๒ กอง กองละเท่า ๆ กัน คือ กองละ ๑๔๒ ผล
รวมทั้งหมกมีพุทรากี่ผล ?
- (๒๔) สมุท ๒ เล่มเท่า ๆ กัน เล่มหนึ่งมี ๒๒๓ ใบ รวม
๒ เล่มนั้นมีกี่ใบ ?

—:๐๐๐—

คำอธิบายวิธีทำเลขคูณด้วย ๒ (ข้อ)

๑. ให้ผู้ลงมือสอนทวนตัวอย่างต่อไปนี้ ซึ่งยากขึ้นกว่าบทก่อน

ตัวอย่างที่ ๑

$$๓๔ \times ๒ = ?$$

ขั้นที่ ๑

$$๒ \times ๔ = ๘$$

๓	๔
	๘
๑	๘

ให้ลงเลข ๑๘ (คือ ๑๐ + ๘)

ขั้นที่ ๒

$$๒ \times ๓ = ๖ \text{ (คือ หกสิบ) } \text{กับ } ๖ \text{ นี้จะ}$$

เขียนลงที่แถวยังไม่ได้ เพราะในขั้นที่ ๑ มีหนึ่งสิบ เพิ่ม
เข้ามา จะต้องเอา ๖ สิบ บวกกับ ๑ สิบเสียก่อน ทั้งนี้
 $๖ + ๑ = ๗$ แล้วเขียนลง

๓	๔
	๘
๖ + ๑	๘
๗	๘

คือ

๓	๔
	๘
๗	๘

$$\text{ตอบ } ๓๔ \times ๒ = ๗๘$$

๓๐

เลขประกอบปีที่ ๒

ตัวอย่างที่ ๒

$$๕๔ \times ๒ = ?$$

ขั้นที่ ๑

$$๒ \times ๔ = ๘$$

๕	๔
๘	๘

ขั้นที่ ๒

$$๒ \times ๕ = ๑๐$$

๕	๔
๑๐ + ๑	๘
๑๑	๘

๑๑

๕	๔
๑๑	๘

$$๑๑๒ \times ๒ = ๒๒๔$$

ตัวอย่างที่ ๓

$$๖๗ \times ๒ = ?$$

ขั้นที่ ๑

$$๒ \times ๗ = ๑๔$$

๖	๗
๑	๔

๒ ๒
๒ ๒

$$๒ \times ๒ = ๑๒$$

๒	๒
	๒
๑๒ + ๑	๔
๑๓	๔

๒ ๒

๒	๒
	๒
๑๓	๔

$$๒๒ \times ๒ = ๑๓๔$$

๒. ถ้าฉันนึกเขียนยังไม่เข้าใจ ให้ทำและเขียนซ้ำจนกว่าจะเข้าใจทุกคน แล้วจึงให้ทำแบบฝึกหัดต่อไปนี้ เพื่อให้เลขลัดพิ้งเกินกว่า ๑๑๑๑

แบบฝึกหัดที่ ๓

(๑) ๔๔ × ๒ =

(๑๐) ๗๗ × ๒ =

(๒) ๒๗ × ๒ =

(๑๑) ๓๔ × ๒ =

(๓) ๕๐ × ๒ =

(๑๒) ๔๕ × ๒ =

(๔) ๘๖ × ๒ =

(๑๓) ๗๘ × ๒ =

(๕) ๙๕ × ๒ =

(๑๔) ๘๒ × ๒ =

(๖) ๕๖ × ๒ =

(๑๕) ๙๗ × ๒ =

(๗) ๖๔ × ๒ =

(๑๖) ๙๙ × ๒ =

(๘) ๖๖ × ๒ =

(๑๗) ๘๘ × ๒ =

(๙) ๓๖ × ๒ =

(๑๘) ๖๙ × ๒ =

แบบฝึกหัดที่ ๔

- (๑) ๕๖×๒ แล้วเอา ๓๕ บวก =
- (๒) ๗๗×๒ " ๖๘ " =
- (๓) ๖๙×๒ " ๙๑ " =
- (๔) ๓๘×๒ แล้วบวกกับ ๗๓ =
- (๕) ๗๓×๒ " " ๕๔ =
- (๖) $๔๙ \times ๒ + ๓๙ =$ (๗) $๗๕ \times ๒ + ๑๓๖ =$
- (๘) $๖๖ \times ๒ + ๙๐ =$ (๙) $๗๓ \times ๒ + ๑๓๘ =$
- (๑๐) ๕๘×๒ แล้วเอา ๗๓ ลบ =
- (๑๑) ๖๗×๒ " ๖๕ " =
- (๑๒) ๔๙×๒ แล้วลบกับ ๓๘ =
- (๑๓) ๗๘×๒ " " ๑๐๘ =
- (๑๔) $๖๓ \times ๒ - ๘๖ =$ (๑๕) $๘๘ \times ๒ - ๑๒๗ =$
- (๑๖) $๙๖ \times ๒ - ๑๓๕ =$ (๑๗) $๘๙ \times ๒ - ๑๕๓ =$
- (๑๘) $๖๘ \times ๒ + ๔๕ + ๓๒ =$
- (๑๙) $๗๖ \times ๒ + ๑๒๐ + ๒๐๖ =$
- (๒๐) $๕๙ \times ๒ + ๑๑๗ + ๓๓๒ =$
- (๒๑) $๖๕ \times ๒ + ๑๕๒ - ๑๓๘ =$

$$(๒๒) ๔๕ \times ๒ + ๒๓๔ - ๒๔๖ =$$

$$(๒๓) ๔๗ \times ๒ + ๔๐๕ - ๒๑๖ =$$

$$(๒๔) ๕๔ \times ๒ - ๔๔ + ๑๒๕ =$$

$$(๒๕) ๕๖ \times ๒ - ๑๒๗ + ๔๕ =$$

$$(๒๖) ๗๔ \times ๒ - ๔๔ + ๔๖ =$$

$$(๒๗) ๔๔ \times ๒ - ๑๒๔ + ๓๑๒ =$$

(๒๘) ทนังถ้อย ๒ เล่ม เล่มละเท่าๆกัน เล่มหนึ่งมี ๔๔ หน้า
รวมทั้ง ๒ เล่มมีกี่หน้า ?

(๒๙) คุณได้ค่าจ้าง ๒ วัน วันละ ๗๔ สตางค์ พี่ให้ฉันอีก
๔๐ สตางค์ รวมเป็นกี่สตางค์ ?

(๓๐) ส้ม ๒ กอง กองละเท่าๆกัน กองหนึ่งมี ๔๖ ผล
รวมเป็นกองเท่าใดกัน แล้วเขามาเติมลงอีก ๑๑๓ ผล
รวมทั้งหมดเป็นกี่ผล ?

(๓๑) วิ ๒ หัวราคาหัวละ ๕๔ บาท ความหัวหนึ่งราคา
๔๔ บาท มีหัวหนึ่งราคา ๑๒๓ บาท รวมราคา
สัตว์ทั้ง ๓ อย่าง เป็นเงินเท่าไร ?

(๓๒) ในโรงเรียนหนึ่ง นักเรียนชั้นประถมปีที่ ๑ มี ๒ ห้อง
ห้องละ ๔๔ คน ชั้นประถมปีที่ ๒ มี ๕๕ คน ชั้น

ปีที่ ๓ มี ๓๔ คน รวมทั้งโรงเรียนมีนักเรียนเท่าไร ?

(๓๓) ถ้ามี ๒ กระดาษ กระดาษละ ๔๑ ผล อีกกระดาษหนึ่ง
มี ๑๑๔ ผล แล้วเอาเข้าปนกันทั้ง ๓ กระดาษ ทรว
ดูเห็นน่าเกลียด ๑๕๕ ผล จะเหลือส้มกี่เท่าไร ?

(๓๔) ขั้วเพ้งมีควาย ๒ ตัว วัว ๒ ตัว ม้า ๒ ตัว ควาย
ราคาตัวละ ๘๕ บาท วัวตัวละ ๕๔ บาท ม้า
ตัวละ ๑๓๔ บาท ภายหลังม้าตายเสียตัว ๑ สั้ว
ที่ขั้วเพ้งเหลือนั้นคิดเป็นราคาเท่าไร ?

(๓๕) เลี้ยงเป็ดไว้ ๕๒ ตัว ตัวหนึ่งใช้วันละ ๑ ฟอง เมื่อ
เป็ดใช้มาได้ ๒ วัน จึงเลี้ยงใช้ทั้งหมดก็นั้นเอามาใส่
กระดาษไว้ แต่ในกระดาษนั้นมีไข่อยู่แล้ว ๑๑๑ ฟอง
รวมทั้งหมดเป็นไข่กี่ฟอง ?

(๓๖) สวน ๒ ชนิก มีมะพร้าวชนิกละ ๘๕ คัน แล้วปลูก
ลงใหม่อีก ๗๔ คัน แต่ภายหลังตายเสีย ๘๘ คัน
ดังนั้นจะยังมีเหลือมะพร้าวทั้งหมดเท่าไร ?

(๓๗) ก. มีสมุด ๒ เล่ม เล่มละ ๗๕ หน้า ข. มีสมุด
๒ เล่ม เล่มละ ๔๖ หน้า ค. มีสมุด ๒ เล่ม เล่ม
ละ ๖๗ หน้า รวมสมุดทั้งหมดจะเป็นกี่หน้า ?

หมายเหตุ

ครูควรให้นักเรียน ท่อง สูตร คุณ ที่เรียนมาแล้ววันละ ๕ หรือ ๑๐ นาทีทุก ๆ วัน ก่อนเวลาเลิกเรียนหรือพักจากเวลาเลิกเรียนแล้ว

— • ๐ • —

คำอธิบายวิธีคูณด้วย ๓

๑. ให้ครูเขียนเลขเหล่านี้ลงบนกระดานดำ แล้วถามให้นักเรียน คอยตอบลำพังตนเอง และหาของจริงมารวมให้นักเรียนดูเป็นท่อน ๆ ด้วย เมื่อ นักเรียน คอยถูกแล้ว ให้เขียนลงข้างท้ายที่ละแถว ดังนี้

๓	คือ ๓ หนึ่ง ทน =
๓ + ๓	„ ๓ สอง ทน =
๓ + ๓ + ๓	„ ๓ สาม ทน =
๓ + ๓ + ๓ + ๓	„ ๓ สี่ ทน =
๓ + ๓ + ๓ + ๓ + ๓	„ ๓ ห้า ทน =
๓ + ๓ + ๓ + ๓ + ๓ + ๓	„ ๓ หก ทน =
๓ + ๓ + ๓ + ๓ + ๓ + ๓ + ๓	„ ๓ เจ็ด ทน =

๓+๓+๓+๓+๓+๓+๓+๓		๓ ๓ แยกหน =
๓+๓+๓+๓+๓+๓+๓+๓+๓		๓ เก้าหน =

๒. คราวนี้แล้ว ให้ครูเขียนลงอีกข้างหากทั้งต่อไปนี้
แล้วใช้ของจริงนับเป็นหนๆ ให้นักเรียนดูด้วย

$$๓ \times ๑ \text{ (คือ ๓ หนึ่งหน)} = ๓$$

$$๓ \times ๒ \text{ (คือ ๓ สองหน)} = ๖$$

$$๓ \times ๓ \text{ (คือ ๓ สามหน)} = ๙$$

$$๓ \times ๔ \text{ (คือ ๓ สี่หน)} = ๑๒$$

$$๓ \times ๕ \text{ (คือ ๓ ห้าหน)} = ๑๕$$

$$๓ \times ๖ \text{ (คือ ๓ หกหน)} = ๑๘$$

$$๓ \times ๗ \text{ (คือ ๓ เจ็ดหน)} = ๒๑$$

$$๓ \times ๘ \text{ (คือ ๓ แปดหน)} = ๒๔$$

$$๓ \times ๙ \text{ (คือ ๓ เก้าหน)} = ๒๗$$

๓. ให้นักเรียนท่องสูตรคูณมาตรา ๓ ต่อไปนี้ให้จำได้
ทุกๆ คน

๓ คูณ ๑	เป็น ๓	๓ คูณ ๔	เป็น ๑๒
๓ คูณ ๒	เป็น ๖	๓ คูณ ๕	เป็น ๑๕
๓ คูณ ๓	เป็น ๙	๓ คูณ ๖	เป็น ๑๘

๓ คูณ ๗ เป็น ๒๑

๓ คูณ ๘ เป็น ๒๔

๓ คูณ ๙ เป็น ๒๗

๔. เมื่อนักเรียนท่องสูตรคูณมาครบ ๓ นี้จำได้ขึ้นใจแล้ว ให้ทำแบบฝึกหัดเลขในใจ และ คอยปากเปล่าดังต่อไปนี้

แบบฝึกหัดที่ ๕

- (๑) ๓ คูณ ๔ เป็นเท่าไร? (๒) ๓ คูณ ๖ เป็นเท่าไร?
 (๓) ๓ คูณ ๕ เป็นเท่าไร? (๔) ๓ คูณ ๘ เป็นเท่าไร?
 (๕) ๓ คูณ ๗ เป็นเท่าไร? (๖) ๓ ห้าหน เป็นเท่าไร?
 (๗) ๓ แปดหนเป็นเท่าไร? (๘) ๓ เจ็ดหน เป็นเท่าไร?
 (๙) ถ้ามีปากกา อันละ ๓ สตางค์ ถ้า ๗ อันจะเป็นเท่าไร?
 (๑๐) บิณฑูรแจกสตางค์ให้บุตร ๕ คน คนละ ๓ สตางค์ จะสิ้นสตางค์กี่สตางค์?
 (๑๑) กินส้มแท่งหนึ่งราคา ๓ สตางค์ ถ้าซื้อมา ๘ แท่ง จะสิ้นสตางค์กี่สตางค์?
 (๑๒) ทางรถไฟวิ่งอย่างช้าๆ ๓ นาที ถ้ามีทางรถไฟ ๖ นาที จะเป็นราคาเท่าไร?

- (๑๓) เด็กคนหนึ่งเก็บสตางค์ที่เหลือจากซื้อกินไว้ ๓ วัน และ ๓ สตางค์ ถ้าเก็บอยู่ ๘ วัน จะได้สตางค์เท่าไร?
- (๑๔) ช้อหนึ่งซื้อมา ๗ เล่ม ราคาเล่มละ ๓ สตางค์ ทั้งหมดนั้นเป็นกี่สตางค์?
- (๑๕) เด็กคนหนึ่งพกน้ำไว้ ๓ วันและ ๓ กระป๋อง ถ้าเก็บอยู่ ๘ วัน จะได้น้ำกี่กระป๋อง?
- (๑๖) มีเชือกอยู่ ๗ ท่อน ยาวท่อนละ ๓ เมตร ถ้าเอามาต่อกันเข้า จะได้ยาวกี่เมตร?
- (๑๗) เด็ก ๖ คน มีสตางค์คนละ ๓ สตางค์ ถ้าเอามารวมกันเข้า จะเป็นกี่สตางค์?
- (๑๘) เด็กหญิงสาวเรียงเขียนหนังสือไว้วันละ ๓ หน้า ถ้าเขียนอยู่ ๕ วัน จะได้อีกกี่หน้า?
- (๑๙) มีเรืออยู่ ๓ ลำ จะขายราคาหลังละ ๔ ชั่ง เมื่อขายไปหมดแล้ว จะได้เงินกี่ชั่ง?
- (๒๐) รถคันหนึ่งบรรทุกคนไว้ ๘ คน ถ้ารถคันนี้ไม่มีอยู่ ๓ วัน จะบรรทุกคนไว้กี่คน?

๙. เมื่อเด็กเขียนคอปปากเปล่าไว้ตามแบบฝึกหัดข้างบนนี้แล้ว ก็ให้ลงมือลงบนกระดานดำ ก็คงพอไปนี้

ตัวอย่างที่ ๑

$$๓๔ \times ๓ = ?$$

$๓ \times ๔ = ๑๒$	๓	๔	.	๓๔
$๓ \times ๓ = ๙$	๓	๑๒	+ ๑๒	๑๑๒
	๑๒ + ๑๒	๑๒		๑๑๒

ตอบ $๓๔ \times ๓ = \underline{๑๑๒}$

ตัวอย่างที่ ๒

$$๔๕ \times ๓ = ?$$

$๓ \times ๕ = ๑๕$	๔	๕	.	๔๕
$๓ \times ๔ = ๑๒$	๓	๑๕	+ ๑๕	๑๓๕
	๑๒ + ๑๕	๑๕		๑๓๕

ตอบ $๔๕ \times ๓ = \underline{๑๓๕}$

๖. ให้ครูอธิบายและหาตัวอย่างอื่น ๆ มาทำให้นักเรียน
 คู่อีกหลาย ๆ เทียบ จนเข้าใจก็ทุกคน แต่อย่าให้มีเลขตัว
 มากกว่า ๙๙๙ แล้วให้ทำแบบฝึกหัดต่อไป

แบบฝึกหัดที่ ๒

(๑)	๖๒ × ๓ =	(๑๓)	๖๗ × ๓ =
(๒)	๓๕ × ๓ =	(๑๔)	๔๘ × ๓ =
(๓)	๑๔ × ๓ =	(๑๕)	๕๖ × ๓ =
(๔)	๗๔ × ๓ =	(๑๖)	๑๐๑ × ๓ =
(๕)	๑๑๑ × ๓ =	(๑๗)	๑๐๘ × ๓ =
(๖)	๑๐๕ × ๓ =	(๑๘)	๔๓ × ๓ =
(๗)	๔๕ × ๓ =	(๑๙)	๖๔ × ๓ =
(๘)	๒๗ × ๓ =	(๒๐)	๗๗ × ๓ =
(๙)	๑๔ × ๓ =	(๒๑)	๖๘ × ๓ =
(๑๐)	๖๕ × ๓ =	(๒๒)	๕๔ × ๓ =
(๑๑)	๒๔ × ๓ =	(๒๓)	๗๔ × ๓ =
(๑๒)	๖๔ × ๓ =	(๒๔)	๘๗ × ๓ =

๗. ครูควรให้นักเรียนท่องสูตรคูณมาตราต่างๆ ที่เรียนมาแล้ว วันละ ๕ หรือ ๑๐ นาที ทุกๆ วันก่อนเวลาเลิกเรียนหรือก่อนจากเวลาเลิกเรียนแล้ว

คำอธิบายวิธีคูณ

๑. ให้ครูลงมือสอน กิจตัวอย่างต่อไปนี้

๒ × ๓	เท่ากับ	๓ × ๒	คือ	๖
๒ × ๔	เท่ากับ	๔ × ๒	คือ	๘
๒ × ๖	เท่ากับ	๖ × ๒	คือ	๑๒
๓ × ๔	เท่ากับ	๔ × ๓	คือ	๑๒
๓ × ๕	เท่ากับ	๕ × ๓	คือ	๑๕

๒. แล้วครูชี้ให้เห็นว่า เป็นความจริงดังนี้

$$\begin{aligned}
 ๒ \times ๓ & \text{ คือ } ๒ + ๒ + ๒ = ๖ \\
 ๒ \times ๔ & \text{ คือ } ๒ + ๒ + ๒ + ๒ = ๘ \\
 ๒ \times ๖ & \text{ คือ } ๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒ + ๒ = ๑๒
 \end{aligned}$$

เพราะฉะนั้น $๒ \times ๓ = ๓ \times ๒$.

$$๓ \times ๔ = ๓ + ๓ + ๓ + ๓ = ๑๒$$

$$๓ \times ๕ = ๓ + ๓ + ๓ + ๓ + ๓ = ๑๕$$

และ

$$๔ \times ๓ = ๔ + ๔ + ๔ = ๑๒$$

$$๕ \times ๓ = ๕ + ๕ + ๕ = ๑๕$$

เพราะฉะนั้น $๓ \times ๔ = ๔ \times ๓$

และ $๓ \times ๕ = ๕ \times ๓$

๓. ค่อยไปนี้ ให้ครูถามนักเรียนเป็นเลขในใจ ให้
ทอยปากเปล่า.

- (๑) ๓×๔ เท่ากับอะไร? (ให้ไว้กับทอยว่า ๔×๓)
 (๒) ๒×๔ " " " ๔×๒
 (๓) ๒×๗ " " " ๗×๒
 (๔) ๓×๖ " " " ๖×๓
 (๕) ๓×๘ " " " ๘×๓
 (๖) ๓×๗ " " " ๗×๓
 (๗) ๓×๔ " " " ๔×๓

๔. แล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดทั้ง ค่อยไปนี้

แบบฝึกหัดที่ ๗

(๑) ๕×๒ เท่ากับอะไร?	(๘) ๕×๓ เท่ากับอะไร?
(๒) ๗×๒ " "	(๙) ๗×๓ " "
(๓) ๔×๒ " "	(๑๐) ๔×๓ " "
(๔) ๔×๒ " "	(๑๑) ๔×๓ " "
(๕) ๓×๒ " "	(๑๒) ๖×๓ " "
(๖) ๖×๒ " "	(๑๓) ๘×๓ " "
(๗) ๘×๒ " "	(๑๔) ๒×๓ " "

๕. ครูควรให้นักเรียนชั้มท่องสูตรคูณมาตราต่าง ๆ ที่
ได้เรียนมาแล้ว วันละ ๕ หรือ ๑๐ นาที ทุกวัน ก่อน
เวลาเลิกเรียนหรือต่อจากเวลาเลิกเรียนแล้ว

—•••••๑๐•••••

คำอธิบายวิธีคูณด้วย ๔

๑. ให้ครูเขียนเลขต่อไปนี้ลงบนกระดานดำ แล้ว
ถามให้นักเรียนตอบปากเปล่า ใต้ของจริงรวมให้นักเรียน
ดูด้วย

๔	คือ ๔ หนึ่งหน =
๔ + ๔	„ ๔ สองหน =
๔ + ๔ + ๔	„ ๔ สามหน =
๔ + ๔ + ๔ + ๔	„ ๔ สี่หน =
๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔	„ ๔ ห้าหน =
๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔	„ ๔ หกหน =
๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔	„ ๔ เจ็ดหน =
๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔	„ ๔ แปดหน =
๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔ + ๔	„ ๔ เก้าหน =

๒. เมื่อนักเรียนตอบได้และเขียนเลขดังข้างบนแล้วให้

เขียนเลขต่อไปนี้ ลง อีก ท่าง หาก และใช้ ของ นับ เป็น ทน ๆ
ให้นักเรียน ดูด้วย

๔ × ๒	(คือ ๔ สอง ทน) =	๘
๔ × ๓	(คือ ๔ สาม ทน) =	๑๒
๔ × ๔	(คือ ๔ สี่ ทน) =	๑๖
๔ × ๕	(คือ ๔ ห้า ทน) =	๒๐
๔ × ๖	(คือ ๔ หก ทน) =	๒๔
๔ × ๗	(คือ ๔ เจ็ด ทน) =	๒๘
๔ × ๘	(คือ ๔ แปด ทน) =	๓๒
๔ × ๙	(คือ ๔ เก้า ทน) =	๓๖

๓. ให้นักเรียน ท่อง สูตรคูณ มาตรา ๔ นั้น จำไว้ ทุก ๆ คน

๔ × ๑	เป็น ๔	๔ × ๖	เป็น ๒๔
๔ × ๒	เป็น ๘	๔ × ๗	เป็น ๒๘
๔ × ๓	เป็น ๑๒	๔ × ๘	เป็น ๓๒
๔ × ๔	เป็น ๑๖	๔ × ๙	เป็น ๓๖
๔ × ๕	เป็น ๒๐		

๔. เมื่อนักเรียน ท่อง สูตร คูณ นั้น จน ไหว ทุก ๆ คน แล้ว
ให้ ทำ แบบฝึกหัด เลข ใน ไหว และ ทอย ฟาก เปล่า ดังนี้

แบบฝึกหัดที่ ๘

- (๑) ๔ คูณ ๕ เป็นเท่าไร? (๖) ๔ คูณ ๘ เป็นเท่าไร?
- (๒) ๔ คูณ ๓ เป็นเท่าไร? (๗) ๔ คูณ ๔ เป็นเท่าไร?
- (๓) ๔ คูณ ๖ เป็นเท่าไร? (๘) ๔ เก้าหนเป็นเท่าไร?
- (๔) ๔ คูณ ๗ เป็นเท่าไร? (๙) ๔ หกหนเป็นเท่าไร?
- (๕) ๔ คูณ ๙ เป็นเท่าไร? (๑๐) ๔ เก้าหนเป็นเท่าไร?
- (๑๑) กลัวย หัวยะ ๔ สดางค์ กลัวย ๗ หัวย เป็นกี่สดางค์?
- (๑๒) คินสอแห่งละ ๔ สดางค์ มีคินสอ ๔ แห่ง เป็นกี่สดางค์?
- (๑๓) ไต่ทะกัวหนึ่งมีขา ๔ ขา ถ้าไต่ทะชะนีตัวนี้มี ๖ ขา
จะเป็นกี่ขา?
- (๑๔) มีนา ๔ ไร่ ขายไปไร่ละ ๖ ชั่ง ะได้เงินกี่ชั่ง?
- (๑๕) เด็กคนหนึ่งหายของไปขายได้วันละ ๔ เทียบ ถ้า
หายอยู่ ๕ วัน ะได้กี่เทียบ?
- (๑๖) ขายมะม่วงไป ๘ ผล ราคาผลละ ๔ สดางค์ ทั้งหมก
ะได้เงินกี่สดางค์?
- (๑๗) ไม้พลองลูกเล็กยาวขึ้นละ ๒ เมตร ถ้าเขาค่อยกัน
เข้า ๔ อัน ะได้ยาวกี่เมตร?

(๑๘) มี ๖ ทิว จะมีกี่ขา?

(๑๙) ห้องๆหนึ่งมี ๔ หน้าต่าง ๘ ห้องจะมีกี่หน้าต่าง?

(๒๐) มีมะพร้าวอยู่ ๗ กอง กองละ ๔ ผล รวมหมดเป็นกี่ผล?

๕. เมื่อนักเรียนตอบปากเปล่าจากแบบฝึกหัดนี้ได้คล่อง
ทุกคนแล้ว ก็ให้ลงมือสอนบนกระดานดำ ดังนี้

ตัวอย่างที่ ๑

$$๓๔ \times ๔ = ?$$

$$๔ \times ๔ = ๑๖$$

$$๔ \times ๓ = ๑๒$$

๓	๔	๓๔
	๔	๑๖
๑๒ + ๓	๖	๑๕๖

ตอบ $๓๔ \times ๔ = ๑๕๖$

ตัวอย่างที่ ๒

$$๔๕ \times ๔ = ?$$

$$๔ \times ๕ = ๒๐$$

$$๔ \times ๔ = ๑๖$$

๔	๕	๔๕
	๔	๑๖
๑๖ + ๒๐	๐	๑๘๐

ตอบ $๔๕ \times ๔ = ๑๘๐$

๖. ให้ครูอธิบายและทำให้นักเรียนดูจนเข้าใจดีทุกคน และหาตัวอย่างอื่นๆ มาทำให้ดูอีกหลายๆ ตัวอย่าง แต่อย่าให้มีเลขตัวอื่นมากกว่า ๙๙๙ แล้วให้ทำแบบฝึกหัดดังต่อไปนี้

แบบฝึกหัดที่ ๗

(๑) ๖๒ × ๔ =	(๑๓) ๙๖ × ๔ =
(๒) ๓๕ × ๔ =	(๑๔) ๒๙ × ๔ =
(๓) ๑๔ × ๔ =	(๑๕) ๘๙ × ๔ =
(๔) ๗๙ × ๔ =	(๑๖) ๔๖ × ๔ =
(๕) ๑๑๑ × ๔ =	(๑๗) ๗๕ × ๔ =
(๖) ๑๐๕ × ๔ =	(๑๘) ๖๔ × ๔ =
(๗) ๔๕ × ๔ =	(๑๙) ๘๖ × ๔ =
(๘) ๒๗ × ๔ =	(๒๐) ๘๘ × ๔ =
(๙) ๑๙ × ๔ =	(๒๑) ๕๘ × ๔ =
(๑๐) ๖๕ × ๔ =	(๒๒) ๖๙ × ๔ =
(๑๑) ๗๒ × ๔ =	(๒๓) ๔๘ × ๔ =
(๑๒) ๒๐ × ๔ =	(๒๔) ๙๙ × ๔ =

๗. ครูควรให้นักเรียนท่องสูตรคูณมากกว่าข้างๆ

๕ × ๑	(คือ ๕ หนึ่งหน)	=	๕
๕ × ๒	(.. ๕ สองหน)	=	๑๐
๕ × ๓	(.. ๕ สามหน)	=	๑๕
๕ × ๔	(.. ๕ สี่หน)	=	๒๐
๕ × ๕	(.. ๕ ห้าหน)	=	๒๕
๕ × ๖	(.. ๕ หกหน)	=	๓๐
๕ × ๗	(.. ๕ เจ็ดหน)	=	๓๕
๕ × ๘	(.. ๕ แปดหน)	=	๔๐
๕ × ๙	(.. ๕ เก้าหน)	=	๔๕

๓. แล้วให้นักเรียนท่องสูตรคูณมาตรา ๕ นั้นจนจำได้

ทุกๆ คน

๕ คูณ ๑ เป็น ๕	๕ คูณ ๖ เป็น ๓๐
๕ คูณ ๒ เป็น ๑๐	๕ คูณ ๗ เป็น ๓๕
๕ คูณ ๓ เป็น ๑๕	๕ คูณ ๘ เป็น ๔๐
๕ คูณ ๔ เป็น ๒๐	๕ คูณ ๙ เป็น ๔๕
๕ คูณ ๕ เป็น ๒๕	

๔. เมื่อนักเรียนท่องสูตรคูณนั้นจนจำได้ทุกๆ คนแล้ว ให้
ทำแบบฝึกหัดเลขในใจ และให้ตอบปากเปล่าถึงข้อนี้

แบบฝึกหัดที่ ๑๐

- (๑) x คูณ ๓ เป็นเท่าไร? (๕) x คูณ ๗ เป็นเท่าไร?
- (๒) x คูณ ๖ เป็นเท่าไร? (๖) x คูณ ๘ เป็นเท่าไร?
- (๓) x คูณ ๘ เป็นเท่าไร? (๗) x คูณ ๕ เป็นเท่าไร?
- (๔) x คูณ ๔ เป็นเท่าไร? (๘) x เก้าหมื่น เป็นเท่าไร?
- (๙) x แปดหมื่น เป็นเท่าไร?
- (๑๐) พุทธาภะทรงละ x สตารางค์ พุทธา ๖ กระทรงเป็น
กี่สตารางค์?
- (๑๑) ชายกำมปากกา x กำม ราคากำมละ x สตารางค์
จะไ้เงินกี่สตารางค์?
- (๑๒) เกิดคนหนึ่งเก็บสตารางค์ไว้วันละ x สตารางค์ เก็บ
อยู่ ๘ วันจะไ้กี่สตารางค์?
- (๑๓) มีแตรกว่า x กอง กองละเท่าๆกัน กองหนึ่งมี
๘ ผล รวมทั้งหมกเป็นกี่ผล?
- (๑๔) สมุภักดิ์เขียนโหลละ x สลึง ถ้ามีสมุภักดิ์ ๖ โหล
จะเป็นราคากี่สลึง?
- (๑๕) มีเชือก ๗ ท่อนยาวเท่าๆกัน คือยาวท่อนละ
x เมตร ถ้าเอาต่อกันเข้า จะไ้เชือกยาวกี่เมตร?
- (๑๖) แรกสามให้เด็ก ๘ คน คนละเท่าๆกัน คนหนึ่ง

ได้ ๕ ผล ทั้งนี้จะสั้น สั้น ที่ผล?

(๑๗) ข้าพเจ้าเขียนหนังสือได้วันละ ๕ หน้า ถ้าเขียน
อยู่ ๘ วัน จะได้กี่หน้า?

(๑๘) เด็กคนหนึ่งมีกำลังวิ่งรอบสนามได้วันละ ๕ รอบ ถ้า
วิ่งอยู่ ๕ วัน จะได้กี่รอบ?

๕. แล้วให้ลองมีข้อสมเลขวิธีคูณด้วย ๕ กันต่อไปใน

ตัวอย่างที่ ๑

$$๓๔ \times ๕ = ?$$

$๕ \times ๔ = ๒๐$	๓	๔	๓๒
$๕ \times ๓ = ๑๕$	๑๕ + ๒	๒๐	๓๒
	๑๗	๑๐	๑๗๐

ตอบ $๓๔ \times ๕ = ๑๗๐$

ตัวอย่างที่ ๒

$$๔๕ \times ๕ = ?$$

$๕ \times ๕ = ๒๕$	๔	๕	๒๕
$๕ \times ๔ = ๒๐$	๒๐ + ๒	๒๕	๒๕
	๒๒	๑๒	๒๒๕

ตอบ $๔๕ \times ๕ = ๒๒๕$

๖. ให้ครูอธิบายและทำให้ดูหลายๆ เทียบ จนนักเรียน
เข้าใจก็ทุกคน แล้วให้ทำแบบฝึกหัดที่ต่อไปนี้

แบบฝึกหัดที่ ๑๑

$$(๑) \quad ๖๒ \times ๕ =$$

$$(๒) \quad ๓๕ \times ๕ =$$

$$(๓) \quad ๒๔ \times ๕ =$$

$$(๔) \quad ๗๙ \times ๕ =$$

$$(๕) \quad ๑๑๑ \times ๕ =$$

$$(๖) \quad ๑๐๔ \times ๕ =$$

$$(๗) \quad ๔๕ \times ๕ =$$

$$(๘) \quad ๒๗ \times ๕ =$$

$$(๙) \quad ๑๙ \times ๕ =$$

$$(๑๐) \quad ๖๕ \times ๕ =$$

$$(๑๑) \quad ๗๒ \times ๕ =$$

$$(๑๒) \quad ๒๐ \times ๕ =$$

$$(๑๓) \quad ๙๖ \times ๕ =$$

$$(๑๔) \quad ๒๙ \times ๕ =$$

$$(๑๕) \quad ๘๙ \times ๕ =$$

$$(๑๖) \quad ๖๔ \times ๕ =$$

$$(๑๗) \quad ๗๕ \times ๕ =$$

$$(๑๘) \quad ๖๖ \times ๕ =$$

$$(๑๙) \quad ๘๖ \times ๕ =$$

$$(๒๐) \quad ๘๘ \times ๕ =$$

$$(๒๑) \quad ๕๘ \times ๕ =$$

$$(๒๒) \quad ๖๙ \times ๕ =$$

$$(๒๓) \quad ๔๘ \times ๕ =$$

$$(๒๔) \quad ๗๓ \times ๕ =$$

$$(๒๕) \quad ๕๘ \times ๕ =$$

$$(๒๖) \quad ๙๙ \times ๕ =$$

แบบฝึกหัดที่ ๑๒

$$(๑) \quad ๘๗ \times ๓ \quad \text{แล้วบวกด้วย} \quad ๑๑๖ =$$

- (๒) ๓๘ × ๔ แล้วบวก ด้วย ๔๕ =
- (๓) ๖๔ × ๕ „ „ ๘๔ =
- (๔) ๗๒ × ๔ แล้วเอา ๑๑๒ บวก =
- (๕) ๔๗ × ๕ „ „ ๕๕ „ =
- (๖) ๘๖ × ๓ „ „ ๑๐๖ „ =
- (๗) ๔๘ × ๔ + ๔๔ =
- (๘) ๗๗ × ๓ + ๑๖๕ =
- (๙) ๖๗ × ๕ + ๘๘ =
- (๑๐) ๕๔ × ๔ + ๖๘ =
- (๑๑) ๗๘ × ๓ + ๑๓๕ =
- (๑๒) ๗๔ × ๔ แล้วเอา ๔๗ บวก =
- (๑๓) ๖๓ × ๕ „ ๑๐๕ „ =
- (๑๔) ๔๔ + ๓ „ ๖๓ „ =
- (๑๕) ๗๓ × ๔ แล้วลบ ด้วย ๑๕๐ =
- (๑๖) ๖๒ × ๕ „ „ ๑๓๕ =
- (๑๗) ๕๘ × ๕ „ „ ๑๐๔ =
- (๑๘) ๗๑ × ๕ - ๑๒๗ =
- (๑๙) ๔๗ × ๔ - ๔๔ =

$$(๒๐) \quad ๖๘ \times ๓ - ๑๑๖ =$$

$$(๒๑) \quad ๓๙ \times ๕ - ๙๘ - ๖๙ =$$

$$(๒๒) \quad ๖๖ \times ๔ - ๕๘ - ๓๙ =$$

$$(๒๓) \quad ๙๕ \times ๓ + ๑๐๕ + ๙๖ =$$

$$(๒๔) \quad ๙๓ \times ๔ + ๙๖ + ๑๑๓ =$$

$$(๒๕) \quad ๙๖ \times ๕ + ๘๓ - ๙๘ =$$

$$(๒๖) \quad ๖๙ \times ๔ + ๖๘ - ๕๖ =$$

$$(๒๗) \quad ๑๑๓ \times ๕ + ๑๑๘ - ๒๑๕ =$$

$$(๒๘) \quad ๑๑๖ \times ๔ + ๑๙ - ๒๐๓ =$$

$$(๒๙) \quad ๑๓๓ \times ๓ - ๑๐๙ + ๕๖ =$$

$$(๓๐) \quad ๑๑๔ \times ๕ - ๙๓๕ + ๙๗ =$$

$$(๓๑) \quad ๙๕ \times ๔ - ๒๔๘ - ๑๖ =$$

$$(๓๒) \quad ๑๑๓ \times ๕ - ๒๔๖ - ๑๒๓ =$$

(๓๓) ควายฝูงหนึ่งมี ๕๘ ตัว ชยาภทราบายว่าควายทั้งหมดนี้มีขาเท่าไร?

(๓๔) ดินสอแท่งละ ๕ สตางค์ มีดินสออยู่ ๑๑๓ แท่ง แต่หักเสีย ๑๕ แท่ง ดินสอที่เหลือคิดเป็นราคากี่สตางค์?

(๓๕) บิภาแจกสตางค์ให้บุตรชาย ๓ คน คนละ ๖๕ สตางค์

ให้บุตรหญิง ๕ คน คนละ ๖๔ สatang^๕ ก็นั้น รวม
ทั้งหมด^๕ สatang^๕ กี่ สatang^๕?

(๓๖) นายมาเลี้ยงสุกรไว้ ๕ เล้า เล้าละ ๔๖ ตัว ก่อมา
สุกรนั้นตายเสีย ๗๐ ตัว ภายหลังจึงซื้อมาเพิ่ม
อีก ๔๐ ตัว ก็นั้น จะเป็นสุกรทั้งหมดเท่าไร?

(๓๗) นายท่อมซื้อควาย ๕ ตัว ราคาตัวละ ๘๒ บาท ซื้อ
วัว ๓ ตัว ราคาตัวละ ๓๕ บาท ซื้อม้า ๕ ตัว ราคา
ตัวละ ๑๐๓ บาท แต่ผู้ขายไถ่ยอมลดเงินให้ ๕๔ บาท
ก็นั้น จะต้องให้เงินค่าสัตว์ทั้งหมดแก่ผู้ขายเท่าไร?

(๓๘) ข้าพเจ้ามีข้าวเปลือกอยู่ ๕ เกวียน เกวียนหนึ่ง
๘๐ สัก แล้วข้าพเจ้าขายไป สักละ ๓ สลึง ก็นั้น
ถ้าขายหมด จะได้เงินกี่ สลึง?

(๓๙) มีกล้วยอยู่ ๔๒๖ หวี เอาลงบรรจุถุงละ ๓ หวี
ถ้าละ ๘๒ หวี จะเหลืออยู่ อีก กี่ หวี?

(๔๐) ชายผู้หนึ่งเก็บวุ้นไม้ไผ่วันละ ๓๒ ฟ่อน เก็บวุ้นอยู่
ก็นั้น ๕ วัน ก่อนหนึ่ง แล้วเก็บวุ้นไม้ไผ่วันละ ๔๓ ฟ่อน
เก็บวุ้นอยู่ ๕ วัน แล้วขายส่งเป็นราคาฟ่อนละ ๓
atang^๕ ก็นั้น จะได้ satang^๕ กี่ satang^๕?

๗. ครูควรให้นักเรียน ท่อง สูตรคูณ ที่เรียนมาแล้ว วันละ ๕ หรือ ๑๐ นาที ทุก ๆ วัน ก่อนเวลาเลิกเรียน หรือพักจาก เวลา เลิกเรียนแล้ว

—*o*—

คำอธิบายวิธีคูณด้วย ๒

๑. ให้ครูเขียนเลขต่อไปนี้บนกระดานดำ แล้วถาม
ให้นักเรียน คิด คอย ด้วยปากเปล่า หากของจริง มารวมให้
นักเรียนดูด้วย

๒

๒ หนึ่งหน =

๒+๒

,, ๒ สองหน =

๒+๒+๒

,, ๒ สามหน =

๒+๒+๒+๒

,, ๒ สี่หน =

๒+๒+๒+๒+๒

,, ๒ ห้าหน =

๒+๒+๒+๒+๒+๒

,, ๒ หกหน =

๒+๒+๒+๒+๒+๒+๒

,, ๒ เจ็ดหน =

๒+๒+๒+๒+๒+๒+๒+๒

,, ๒ แปดหน =

๒+๒+๒+๒+๒+๒+๒+๒+๒

,, ๒ เก้าหน =

๒. ครั้นแล้วให้เขียนลงอีกข้างหากดังต่อไปนี้ ใต้

ของจริงนั้นนับเป็นทศ ๆ ให้นักเรียนคูณด้วย

๖ × ๑	(คือ ๖ หนึ่งทศ)	= ๖
๖ × ๒	(„ ๖ สองทศ)	= ๑๒
๖ × ๓	(„ ๖ สามทศ)	= ๑๘
๖ × ๔	(„ ๖ สี่ทศ)	= ๒๔
๖ × ๕	(„ ๖ ห้าทศ)	= ๓๐
๖ × ๖	(„ ๖ หกทศ)	= ๓๖
๖ × ๗	(„ ๖ เจ็ดทศ)	= ๔๒
๖ × ๘	(„ ๖ แปดทศ)	= ๔๘
๖ × ๙	(„ ๖ เก้าทศ)	= ๕๔

๓. แล้วให้นักเรียนท่องสูตรคูณมาตรา ๖ นี้ให้ได้

ขึ้นใจ ทุกๆ คน

๖ คูณ ๑	เป็น ๖	๖ คูณ ๖	เป็น ๓๖
๖ คูณ ๒	เป็น ๑๒	๖ คูณ ๗	เป็น ๔๒
๖ คูณ ๓	เป็น ๑๘	๖ คูณ ๘	เป็น ๔๘
๖ คูณ ๔	เป็น ๒๔	๖ คูณ ๙	เป็น ๕๔
๖ คูณ ๕	เป็น ๓๐		

๔. เมื่อนักเรียนท่องสูตรคูณจำได้ทุก ๆ คนแล้ว
ให้ทำแบบฝึกหัดเลขในใจดังต่อไปนี้

แบบฝึกหัดที่ ๑๓

- (๑) บ คุณ กว๊ว ๕ เป็นเท่าไร?
- (๒) บ คุณ กว๊ว ๘ เป็นเท่าไร?
- (๓) บ คุณ กว๊ว ๓ เป็นเท่าไร?
- (๔) บ คุณ กว๊ว ๙ เป็นเท่าไร?
- (๕) บ คุณ กว๊ว ๗ เป็นเท่าไร?
- (๖) บ คุณ กว๊ว ๖ เป็นเท่าไร?
- (๗) บ แปกทน เป็นเท่าไร?
- (๘) บ สี่ทน เป็นเท่าไร?
- (๙) บ หกทน เป็นเท่าไร?
- (๑๐) กินสอกำแท่งละ ๖ สตางค์ กินสอ ๙ แท่ง จะ
เป็นกี่สตางค์?
- (๑๑) มีเมล็ดมะขามอยู่ ๗ กองกองละเท่า ๆ กัน คือ
กองละ ๖ เมล็ด ทั้ง ๗ กองจะเป็นเมล็ดมะขาม
กี่เมล็ด?
- (๑๒) กระดาษฟุ่ตสนกบอย่างคิวมีละ ๖ บาท ถ้าซื้อ

๘ เริ่ม ราคินเงินที่บาท?

- (๑๓) สมุดแผนที่ราคาเล่มละ ๖ สตึง ถ้ามีสมุดแผนที่
๙ เล่ม ว่าเป็นกี่สตึง?
- (๑๔) โรงเวียนหลังหนึ่งมี ๖ ห้อง มีม้าสำหรับรองเขียน
ห้อยละ ๗ ตัว ในโรงเวียนหลังนั้นจะมีม้ารอง
เขียนกี่ตัว?
- (๑๕) มีกระป๋องซบแผ่นใหญ่อยู่ ๕ แผ่น ถ้าจะตัดออก
เป็นแผ่นเล็กๆ แผ่นละ ๖ แผ่น ทั้งนี้จะได้กี่แผ่น?
- (๑๖) มีกบหมายอยู่ ๖ ตะกอนหนึ่งตะกอนละ ๙ กรัม รวม
ทั้ง ๖ ตะกอนหนักกี่กรัม?
- (๑๗) หมึกตำกระปุกเล็ก กระปุกละ ๙ สตางค์ ถ้า
๖ กระปุก ว่าเป็นกี่สตางค์?
- (๑๘) สมุดรูปภาพเล่มหนึ่งมีอยู่ ๙ หน้า มีรูปภาพเล็กๆ
หน้าละ ๖ รูป ในสมุดเล่มนั้นจะมีกี่รูป?
- (๑๙) ในโรงเวียนหนึ่งใช้ซอดักเขียน กระดานคำสั้นไปวันละ
๖ แท่ง ในสัปดาห์ ๑ คือ ๗ วัน ราคินกี่แท่ง?
- (๒๐) หมวกลูกเสือใบละ ๖ สตึง ถ้ามีหมวก ๙ ใบ ะ
เป็นราคาเป็นกี่สตึง?

๕. ก่อไปนี้ให้ครูลงมือสอนแก่วิธีคูณด้วย ๖ กันนี้
ตัวอย่างที่ ๑

$$๓๔ \times ๖ = ?$$

$๖ \times ๔ = ๒๔$	๓ ๔	๓๔
$๖ \times ๓ = ๑๘$	๖	๖
	$๑๘ + ๒ ๔$	๒๓๔

ตอบ $๓๔ \times ๖ = ๒๓๔$

ตัวอย่างที่ ๒

$$๔๕ \times ๖ = ?$$

$๖ \times ๕ = ๓๐$	๔ ๕	๔๕
$๖ \times ๔ = ๒๔$	๖	๖
	$๒๔ + ๓ ๐$	๒๗๐

ตอบ $๔๕ \times ๖ = ๒๗๐$

ให้หาตัวอย่างอื่น ๆ มาทำให้นักเรียนดูจนเข้าใจทุกคน
ก่อน แล้วอย่าให้มีเลขล้นมากกว่า ๙๙๙ แล้วจึงให้ทำ
แบบฝึกหัดต่อไปนี้

แบบ ผกหตท ๑๔

(๑) $๖๒ \times ๖ =$

(๒) $๓๕ \times ๖ =$

(๓) $๒๔ \times ๖ =$

(๔) $๗๔ \times ๖ =$

(๕) $๑๑๑ \times ๖ =$

(๖) $๑๐๕ \times ๖ =$

(๗) $๔๕ \times ๖ =$

(๘) $๓๗ \times ๖ =$

(๙) $๑๙ \times ๖ =$

(๑๐) $๖๕ \times ๖ =$

(๑๑) $๗๒ \times ๖ =$

(๑๒) $๒๐ \times ๖ =$

(๑๓) $๙๖ \times ๖ =$

(๑๔) $๔๙ \times ๖ =$

(๑๕) $๙๙ \times ๖ =$

(๑๖) $๘๙ \times ๖ =$

(๑๗) $๖๔ \times ๖ =$

(๑๘) $๗๕ \times ๖ =$

(๑๙) $๖๖ \times ๖ =$

(๒๐) $๘๖ \times ๖ =$

(๒๑) $๘๘ \times ๖ =$

(๒๒) $๕๘ \times ๖ =$

(๒๓) $๖๙ \times ๖ =$

(๒๔) $๔๘ \times ๖ =$

(๒๕) $๗๓ \times ๖ =$

(๒๖) $๕๙ \times ๖ =$

๖. ครูควรให้นักเรียนท่องสูตรคูณ มาตราต่างๆ ที่เรียนมาแล้ววันละ ๕ หรือ ๑๐ นาทีทุก ๆ วันก่อนเวลาเลิกเรียน หรือก่อนจากเวลาเลิกเรียนแล้ว

—:๐๐๐:—

คำอธิบายวิธีคูณด้วย ๗

๑. ให้ครูเขียนเลขต่อไปนี้ ลงบนกระดานดำ แล้ว
ถามให้นักเรียนคิด คอยปากเปล่า และใช้ของจริง รวมกัน
ให้นักเรียนดูด้วย :-

๗	คือ ๗ หนึ่งหน =
๗ + ๗	„ ๗ สองหน =
๗ + ๗ + ๗	„ ๗ สามหน =
๗ + ๗ + ๗ + ๗	„ ๗ สี่หน =
๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗	„ ๗ ห้าหน =
๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗	„ ๗ หกหน =
๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗	„ ๗ เจ็ดหน =
๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗	„ ๗ แปดหน =
๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗ + ๗	„ ๗ เก้าหน =

๒. เมื่อนักเรียน คอยได้ และเขียนลงหมดแล้ว ให้เขียน
ลงใหม่ อีกดังนี้ และใช้ของจริง นับเป็นหน ๆ ให้นักเรียนดูด้วย

$$๗ \times ๑ \quad (\text{คือ } ๗ \text{ หนึ่งหน}) = ๗$$

$$๗ \times ๒ \quad (,, ๗ \text{ สองหน}) = ๑๔$$

$$๗ \times ๓ \quad (\text{คือ } ๗ \text{ สามหน}) = ๒๑$$

$$๗ \times ๔ \quad (\text{.. } ๗ \text{ สี่หน}) = ๒๘$$

$$๗ \times ๕ \quad (\text{.. } ๗ \text{ ห้าหน}) = ๓๕$$

$$๗ \times ๖ \quad (\text{.. } ๗ \text{ หกหน}) = ๔๒$$

$$๗ \times ๗ \quad (\text{.. } ๗ \text{ เจ็ดหน}) = ๔๙$$

$$๗ \times ๘ \quad (\text{.. } ๗ \text{ แปดหน}) = ๕๖$$

$$๗ \times ๙ \quad (\text{.. } ๗ \text{ เก้าหน}) = ๖๓$$

๓. แล้วให้นักเรียนท่องสูตรคูณ มาตรา ๗ ต่อไปนี้ จนจำ
ได้ทุก ๆ คน.

๗	คูณ	๑	เป็น	๗	๗	คูณ	๖	เป็น	๔๒
๗	คูณ	๒	เป็น	๑๔	๗	คูณ	๗	เป็น	๔๙
๗	คูณ	๓	เป็น	๒๑	๗	คูณ	๘	เป็น	๕๖
๗	คูณ	๔	เป็น	๒๘	๗	คูณ	๙	เป็น	๖๓
๗	คูณ	๕	เป็น	๓๕					

๔. เมื่อนักเรียนท่องสูตรคูณ จำได้แล้ว ให้ทำแบบฝึกหัด
เลขในใจดังต่อไปนี้.

แบบฝึกหัดที่ ๑๕

- (๑) ๗ คูณ ๔ เป็นเท่าไร ? (๒) ๗ คูณ ๓ เป็นเท่าไร ?
 (๓) ๗ คูณ ๕ เป็นเท่าไร ? (๔) ๗ คูณ ๘ เป็นเท่าไร ?
 (๕) ๗ คูณ ๖ เป็นเท่าไร ? (๖) ๗ หักหก เป็นเท่าไร ?
 (๗) ๗ แยกหก เป็นเท่าไร ? (๘) ๗ เจ็ดหก เป็นเท่าไร ?
 (๙) กินสอตำแท่งละ ๘ สตางค์ ถ้ามี ๗ แท่ง ะ
 เป็นราคากี่ สตางค์ ?
 (๑๐) หมวก สักหลาดราคาใบละ ๗ บาท ถ้าเราซื้อ
 หมวกนั้น ๕ ใบ ะต้องให้เงินเขาเท่าไร ?
 (๑๑) น้อยหน้า ๗ กอง กองละเท่า ๆ กัน กองหนึ่ง
 น้อยหน้ามีอยู่ ๖ ผล ะเป็นน้อยหน้าที่ผล ?
 (๑๒) หมึก กระปุกละ ๘ สตางค์ หมึก ๗ กระปุก ะ
 เป็นราคา กี่ สตางค์ ?
 (๑๓) เรือ ๔ ลำ บรรทุกข้าวเปลือกได้ลำละ ๗ เกวียน ถ้า
 เอาข้าวเปลือกบรรทุกหมวกทั้ง ๔ ลำ ะเป็นข้าว
 กี่ เกวียน ?

- (๑๔) มารดาให้สทงศ์มาโรงเรียนวันละ ๗ สทงศ์ ถ้าให้อยู่ ๘ วัน จะเป็นกี่สทงศ์?
- (๑๕) มะพร้าวอ่อน ๗ ทะลาย ทะลายละเท่า ๆ กัน ทะลายหนึ่งมี ๘ ผล รวมทั้งหมดจะเป็นกี่ผล?
- (๑๖) เสือเฒ่าของ แขนงชนิดหนึ่งมีกุ่ม ๗ เม็ด ถ้าเสือดงชนิดนี้มีอยู่ ๖ ตัว จะเป็นกุ่มกี่เม็ด?
- (๑๗) เชือกขาวท่อนละ ๗ เมตร ถ้าเอาเชือกนี้ต่อกันเข้า ๕ ท่อน จะได้ยาวเท่าไร?
- (๑๘) เด็กคนหนึ่งต้องเสียค่าเล่าเรียน และค่าหนังสือเป็นเงินเดือนละ ๗ บาท ถ้าเสียอยู่ ๘ เดือน จะเป็นเงินเท่าไร?
- (๑๙) เด็กคนหนึ่งวิ่งรอบสนามโรงเรียนวันละ ๕ เที้ยว ถ้าวิ่งอยู่ ๗ วัน จะได้กี่เที้ยว?
- (๒๐) สัปดาห์หนึ่งมีวัน ๗ วัน ๘ สัปดาห์จะมีกี่วัน?
๕. ต่อไปนี้ให้ครูลงมือสอนเลขคูณด้วย ๗ กันต่อไป :-

ตัวอย่างที่ ๑

$$๓๔ \times ๗ = ?$$

$๗ \times ๔ = ๒๘$	๓	๔	
$๗ \times ๓ = ๒๑$		๗	
	$๒๑ + ๒$	๓	$\begin{array}{r} ๓๔ \\ \times ๗ \\ \hline ๒๑๗ \\ ๒๘๐ \\ \hline ๒๓๘ \end{array}$

ตอบ $๓๔ \times ๗ = \underline{๒๓๘}$

ตัวอย่างที่ ๒

$$๔๕ \times ๗ = ?$$

$๗ \times ๕ = ๓๕$	๔	๕	
$๗ \times ๔ = ๒๘$		๗	
	$๒๘ + ๓$	๕	$\begin{array}{r} ๔๕ \\ \times ๗ \\ \hline ๓๑๕ \\ ๒๘๐ \\ \hline ๓๑๕ \end{array}$

ตอบ $๔๕ \times ๗ = \underline{๓๑๕}$

๖. รวบรวมเลขอย่างอื่นที่เขา ๗ คูณ แต่อย่าให้มี

เลข ๕ พหุมากกว่า ๔๔๔ มาทำให้นักเรียนดูหลาย ๆ คน
 ตั้งตัว อย่าง ที่กล่าว มา นี้ แล้ว จึงให้นักเรียน ทำแบบฝึกหัด.

๗ ๖ ๕
แบบฝึกหัดที่ ๑๖

(๑) ๖๒ X ๗ =	(๑๔) ๔๙ X ๗ =
(๒) ๓๕ X ๗ =	(๑๕) ๙๙ X ๗ =
(๓) ๓๔ X ๗ =	(๑๖) ๘๙ X ๗ =
(๔) ๗๙ X ๗ =	(๑๗) ๖๔ X ๗ =
(๕) ๑๑๑ X ๗ =	(๑๘) ๗๕ X ๗ =
(๖) ๑๐๕ X ๗ =	(๑๙) ๖๖ X ๗ =
(๗) ๔๕ X ๗ =	(๒๐) ๘๖ X ๗ =
(๘) ๑๙๙ X ๗ =	(๒๑) ๘๘ X ๗ =
(๙) ๒๗ X ๗ =	(๒๒) ๕๘ X ๗ =
(๑๐) ๖๕ X ๗ =	(๒๓) ๖๙ X ๗ =
(๑๑) ๗๒ X ๗ =	(๒๔) ๔๘ X ๗ =
(๑๒) ๒๐ X ๗ =	(๒๕) ๗๓ X ๗ =
(๑๓) ๕๙ + ๗ =	(๑๓) ๙๖ + ๗ =

๗. ครูควรให้นักเรียนท่องสูตรคูณ ที่ เรียนมา แล้ว วันละ ๕ หรือ ๑๐ นาที ทุก ๆ วันก่อนเวลาเลิกเรียนหรือก่อนจากเวลาเลิกเรียนแล้ว.

คำอธิบายวิธีคูณด้วย ๘

๑. ให้ครูเขียนเลขต่อไปนี้ลงบนกระดานดำ แล้วถามให้นักเรียนคิดตอบปากเปล่า ใต้ของวิธีรวมให้นักเรียนดูด้วย

๘

๘+๘

๘+๘+๘

๘+๘+๘+๘

๘+๘+๘+๘+๘

๘+๘+๘+๘+๘+๘

๘+๘+๘+๘+๘+๘+๘

๘+๘+๘+๘+๘+๘+๘+๘

๘+๘+๘+๘+๘+๘+๘+๘+๘

ก็๘ หนึ่งหน =

,, ๘ สองหน =

,, ๘ สามหน =

,, ๘ สี่หน =

,, ๘ ห้าหน =

,, ๘ หกหน =

,, ๘ เจ็ดหน =

,, ๘ แปดหน =

,, ๘ เก้าหน =

๒. คราวนี้ให้เขียนลงใหม่อีกดังต่อไปนี้ ใต้ของวิธีนับเป็นหนๆ ให้นักเรียนดูด้วย.

๘ × ๑ (ก็๘ หนึ่งหน) = ๘

๘ × ๒ (,, ๘ สองหน) = ๑๖

๘ × ๓ (,, ๘ สามหน) = ๒๔

$$๘ \times ๔ \quad (\text{คือ } ๘ \text{ สี่หน}) = ๓๒$$

$$๘ \times ๕ \quad (,, ๘ ห้าหน) = ๔๐$$

$$๘ \times ๖ \quad (,, ๘ หกหน) = ๔๘$$

$$๘ \times ๗ \quad (,, ๘ เจ็ดหน) = ๕๖$$

$$๘ \times ๘ \quad (,, ๘ แปดหน) = ๖๔$$

$$๘ \times ๙ \quad (,, ๘ เก้าหน) = ๗๒$$

๓. แล้วให้นักเรียนท่องสูตรคูณ มาตรา ๘ นี้ จนจำได้

ทุก ๆ คน

$$๘ \text{ คูณ } ๑ \text{ เป็น } ๘$$

$$๘ \text{ คูณ } ๒ \text{ ,, } ๑๖$$

$$๘ \text{ คูณ } ๓ \text{ ,, } ๒๔$$

$$๘ \text{ คูณ } ๔ \text{ ,, } ๓๒$$

$$๘ \text{ คูณ } ๕ \text{ ,, } ๔๐$$

$$๘ \text{ คูณ } ๖ \text{ เป็น } ๔๘$$

$$๘ \text{ คูณ } ๗ \text{ ,, } ๕๖$$

$$๘ \text{ คูณ } ๘ \text{ ,, } ๖๔$$

$$๘ \text{ คูณ } ๙ \text{ ,, } ๗๒$$

๔. เมื่อนักเรียนท่องสูตรคูณนี้จำได้ทุก ๆ คนแล้ว ให้
ทำแบบฝึกหัดในใจ ดังต่อไปนี้

แบบฝึกหัดที่ ๑๗

(๑) ๘ คูณ ๔ เป็นเท่าไร? (๒) ๘ คูณ ๗ เป็นเท่าไร?

(๓) ๘ คูณ ๕ เป็นเท่าไร? (๔) ๘ คูณ ๙ เป็นเท่าไร?

- (๕) ๘ กุณ ๖ เป็นเท่าไร ? (๖) ๘ ทำทน เป็นเท่าไร ?
 (๗) ๘ แปกทน เป็นเท่าไร ? (๘) ๘ เก้าทน เป็นเท่าไร ?
 (๙) ยางลบแท่งละ ๘ สตางค์ ถ้ามี ๕ แท่ง ะเป็น
 ราคาที่สตางค์ ?
 (๑๐) โท๊ะ ทัวหนึ่งราคา ๘ บาท ถ้าซื้อโท๊ะมา ๘ ทัว ะ
 ต้องให้เงินเขาเท่าไร ?
 (๑๑) มีเบี้ยอยู่ ๖ กอง กองละ ๘ เบี้ย ถ้าเอามารวมกัน
 เข้า ะเป็นเบี้ยกี่เบี้ย ?
 (๑๒) ทิวรถจักรรถไฟคันหนึ่งมีลูกล้อ ๘ ล้อ ถ้าทิวรถ
 จักร ๕ คัน ะเป็นล้อกี่ล้อ ?
 (๑๓) รถพ่วงของรถไฟคันหนึ่ง บรรทุกวัวได้ ๘ ทัว ถ้า
 รถพ่วง ๔ คัน ะเป็นวัวกี่ทัว ?
 (๑๔) ถ้าเขาน้ำตาลทรายแดงให้เบ็ดหนักคนละ ๘ กรัม ๗ คน
 กันนี้ ะสิ้น น้ำตาลทรายกี่กรัม ?
 (๑๕) รถคันหนึ่งมีม้าเทียม ๒ ทัว ถ้ามีรถชนิดนี้ ๘ คัน
 ให้คิดดูว่าขาม้าทั้งหมานั้นมีกี่ขา ?
 (๑๖) สมุดเล่มหนึ่ง มีอยู่ ๔ หน้า ในหน้าหนึ่งมี ๘ บรรทัด

ทั้งนี้ สมมุติว่าเรามีกีบระกัก ?

(๑๗) ปลาฉิ่งหนึ่งมี ๘ ตัว ถ้ามีปลาฉิ่งนี้ อยู่ ๗ ข้าง
จะเป็นปลากี่ตัว ?

(๑๘) มีหมูอยู่ ๘ ตัว ขายไปตัวละ ๘ ตำลึง เมื่อ
ขายหมดทั้ง ๘ ตัว จะได้เงินกี่ตำลึง ?

(๑๙) แรกขนมขี้กวนเล็ก ๆ ให้เด็ก ๘ คน คนละเท่า ๆ กัน
คนหนึ่งให้ไว้ ๖ ชิ้น ทั้งนี้จะสิ้นขนมขี้กวนกี่ชิ้น ?

(๒๐) เด็กหญิงกุหลาบเขียนหนังสือได้ครึ่งละ ๔ หน้า ถ้า
เขาเขียนอยู่ ๘ ครั้ง จะได้หนังสือกี่หน้า ?

๕. แล้วให้บุตรลงมือสอนเลขวิธีคูณด้วย ๘ ทั้งนี้

ตัวอย่างที่ ๑ $๓๘ \times ๘ = ?$

$๘ \times ๘ = ๖๔$	๓	๘	๓๖๘
$๘ \times ๓ = ๒๔$		๘	๘
	$๒๔ + ๖๔$	๖๔	๓๑๒

ตอบ $๓๘ \times ๘ = ๓๑๒$

ตัวอย่างที่ ๒

$$๔๕ \times ๔ = ?$$

$๔ \times ๕ = ๔๐$	๔	๕	๔๕
$๔ \times ๔ = ๑๖$	๔	๔	๔
	$๑๖ + ๔$	๐	๑๖๐
		๐	๑๖๐

ตอบ $๔๕ \times ๔ = ๑๖๐$

๖. ให้ทั้งเลขที่คูณด้วย ๔ มาทำให้นักเรียนคูณเข้าไว้
ก็ทุกคน แล้วจึงให้ทำแบบฝึกหัดต่อไปนี้

แบบฝึกหัดที่ ๑๘

(๑) $๒๒ \times ๔ =$	(๙) $๓๗ \times ๔ =$
(๒) $๓๕ \times ๔ =$	(๑๐) $๒๕ \times ๔ =$
(๓) $๒๔ \times ๔ =$	(๑๑) $๗๓ \times ๔ =$
(๔) $๗๔ \times ๔ =$	(๑๒) $๒๐ \times ๔ =$
(๕) $๑๑๑ \times ๔ =$	(๑๓) $๔๖ \times ๔ =$
(๖) $๑๐๕ \times ๔ =$	(๑๔) $๔๔ \times ๔ =$
(๗) $๔๕ \times ๔ =$	(๑๕) $๔๔ \times ๔ =$
(๘) $๑๔๔ \times ๔ =$	(๑๖) $๔๔ \times ๔ =$

$$(๑๗) ๖๔ \times ๘ =$$

$$(๑๘) ๗๕ \times ๘ =$$

$$(๑๙) ๖๖ \times ๘ =$$

$$(๒๐) ๘๖ \times ๘ =$$

$$(๒๑) ๘๘ \times ๘ =$$

$$(๒๒) ๕๘ \times ๘ =$$

$$(๒๓) ๖๙ \times ๘ =$$

$$(๒๔) ๔๘ \times ๘ =$$

$$(๒๕) ๗๓ \times ๘ =$$

$$(๒๖) ๕๙ \times ๘ =$$

๗. ครูควรให้นักเรียนท่องสูตรคูณที่เขียนมาแล้ววันละ ๕ หรือ ๑๐ นาที ทุก ๆ วัน ก่อนเวลาเลิกเรียนหรือต่อจากเวลาเลิกเรียนแล้ว

—:—:—

คำอธิบาย วิธีคูณด้วย ๘

๑. ให้ครูเขียนเลขต่อไปนี้ลงบนกระดานดำ แล้วถามให้นักเรียน คิคตอบปากเปล่า และใช้ของจริงรวมให้นักเรียนดูด้วย

๘

๘+๘

๘+๘+๘

๘+๘+๘+๘

๘+๘+๘+๘+๘

๘ หนึ่งหน =

.. ๘ สองหน =

.. ๘ สามหน =

.. ๘ สี่หน =

.. ๘ ห้าหน =

๙+๙+๙+๙+๙+๙

คือ ๙ หก หน =

๙+๙+๙+๙+๙+๙+๙

.. ๙ เจ็ด หน =

๙+๙+๙+๙+๙+๙+๙+๙

.. ๙ แปด หน =

๙+๙+๙+๙+๙+๙+๙+๙+๙

.. ๙ เก้า หน =

๓. เมื่อ นักเขียน คอย เสริบ แล้ว ให้เขียน ลงใหม่ อีก

ทั้งนี้ และใช้ ของจริง นับ เป็น หน ๆ ให้ นักเขียน ดู ด้วย

๙ x ๑ (คือ ๙ หนึ่ง หน) = ๙

๙ x ๒ (.. ๙ สอง หน) = ๑๘

๙ x ๓ (.. ๙ สาม หน) = ๒๗

๙ x ๔ (.. ๙ สี่ หน) = ๓๖

๙ x ๕ (.. ๙ ห้า หน) = ๔๕

๙ x ๖ (.. ๙ หก หน) = ๕๔

๙ x ๗ (.. ๙ เจ็ด หน) = ๖๓

๙ x ๘ (.. ๙ แปด หน) = ๗๒

๙ x ๙ (.. ๙ เก้า หน) = ๘๑

๓. แล้ว ให้ นักเขียน ท่อง สูตร คูณ มาตรา ๙ นี้ ให้ จำ ได้

๙ คูณ ๑ เป็น ๙

๙ คูณ ๓ เป็น ๒๗

๙ คูณ ๒ เป็น ๑๘

๙ คูณ ๔ เป็น ๓๖

๕ คูณ ๕	เป็น ๔๕	๕ คูณ ๘	เป็น ๔๐
๕ คูณ ๖	เป็น ๔๕	๕ คูณ ๙	เป็น ๔๕
๕ คูณ ๓	เป็น ๑๕		

๔. เมื่อนักเรียนท่องสูตรคูณนี้จำไว้ทุก ๆ คน แล้ว ให้ทำแบบฝึกหัดเลขในใจ ดังต่อไปนี้

แบบฝึกหัดที่ ๑๘

- (๑) ๕ คูณ ๔ เป็นเท่าไร ? (๖) ๕ คูณ ๘ เป็นเท่าไร ?
 (๒) ๕ คูณ ๗ เป็นเท่าไร ? (๗) ๕ สี่สิบ เป็นเท่าไร ?
 (๓) ๕ คูณ ๕ เป็นเท่าไร ? (๘) ๕ เก้าสิบ เป็นเท่าไร ?
 (๔) ๕ คูณ ๙ เป็นเท่าไร ? (๙) ๕ เก้าสิบ เป็นเท่าไร ?
 (๕) ๕ คูณ ๖ เป็นเท่าไร ?
 (๑๐) ถ้ามีปากกาอันละ ๕ สตางค์ ๕ อันจะเป็นเท่าไร ?
 (๑๑) โต๊ะกับเก้าอี้สำหรับโต๊ะ ๕ บาท ถ้ามีโต๊ะเก้าอี้อยู่
 ๘ สำหรับ จะเป็นกี่บาท ?
 (๑๒) มีกล้วยอยู่ ๗ หวี หวีหนึ่งมี ๕ ผล ดังนั้น ทั้ง ๗ หวี
 นั้น จะมีกี่ผล ?
 (๑๓) เลือกว่าหนึ่งมีลูกกุ่มที่หน้าอก ๕ เม็ด ที่ข้อมือข้าง

ละ ๒ เมืก ถ้าเสียชวณกันมีอยู่ ๖ ตัว จะเป็น
ลูกคุมกี่เมืก ?

(๑๔) มีส้มโอ ๖ กระเช้า กระเช้าละเท่า ๆ กัน กระเช้า
หนึ่งมี ๘ ผลทั้งนี้ รวมทั้งหมดจะเป็นส้มโอกี่ผล ?

(๑๕) วด ๘ คน บรรทุกคนไ้กันละ ๘ คนพอที่ ถ้า
บรรทุกเต็ม ๘ คน จะเป็นคนกี่คน ?

(๑๖) เกี๊ยกักเวียนหัวหนึ่งไ้วันแตกทางค์คนละ ๘ สทางค์
ถ้าเกี๊ยกักหัวนั้นมี ๘ คน จะไ้กี่สทางค์ ?

(๑๗) ยางลบวากาแท่งละ ๘ สทางค์ ถ้ามียางลบอย่างนี้
อยู่ ๗ แท่ง จะเป็นกี่สทางค์ ?

(๑๘) หมวกฟางอย่างกีสำหรั้นักเวียน วากาใบละ ๘ สถึง
ถ้ามีหมวกอยู่ ๗ ใบ จะเป็นกี่สถึง ?

(๑๙) ชาวนาผู้หนึ่งเกี๊ยวข้าวไ้วันละ ๔ ไร่ ถ้าเกี๊ยวอยู่
๘ วัน จะไ้ข้าวกี่ไร่ ?

(๒๐) แยกขนมปังแผ่นไ้เกี๊ยก ๗ คน ไ้ไ้กันละ ๘ อัน
จะได้นขนมปังกี่แผ่น ?

๕. ก่อไปนี้ให้ครูลงมือสอนเลขวิธีคูณด้วย ๘ กัน

ตัวอย่างที่ ๑

$$๓๙ \times ๙ = ?$$

$๙ \times ๙ = ๘๑$	๓	๙	
$๓ \times ๙ = ๒๗$		๙	๓๙
	$๒๗ + ๘$	๑	๓๕๑

ตอบ $๓๙ \times ๙ = ๓๕๑$

ตัวอย่างที่ ๒

$$๘๕ \times ๙ = ?$$

$๙ \times ๕ = ๔๕$	๘	๕	
$๘ \times ๙ = ๗๒$		๙	๘๕
	$๗๒ + ๔$	๕	๗๖๕

ตอบ $๘๕ \times ๙ = ๗๖๕$

๖. รังทั้งเลขอื่นคูณด้วย ๙ ทำให้นักเรียนคิดอีก
กว่าจะเข้าใจ ก็ทุกคนแล้ว จึงให้ทำแบบฝึกหัด ดังต่อไปนี้

แบบฝึกหัดที่ ๒๐

(๑) $๖๒ \times ๙ =$ (๒) $๓๕ \times ๙ =$ (๓) $๒๘ \times ๙ =$	(๔) $๗๙ \times ๙ =$ (๕) $๑๑๑ \times ๙ =$ (๖) $๑๐๕ \times ๙ =$

(๑๗)	๔๕ X ๔ =	(๑๗)	๖๔ X ๔ =
(๑๘)	๑๔ X ๔ =	(๑๘)	๗๕ X ๔ =
(๑๙)	๒๗ X ๔ =	(๑๙)	๖๖ X ๔ =
(๒๐)	๖๕ X ๔ =	(๒๐)	๘๖ X ๔ =
(๒๑)	๗๒ X ๔ =	(๒๑)	๘๘ X ๔ =
(๒๒)	๒๐ X ๔ =	(๒๒)	๕๔ X ๔ =
(๒๓)	๖๔ X ๔ =	(๒๓)	๖๔ X ๔ =
(๒๔)	๔๔ X ๔ =	(๒๔)	๔๔ X ๔ =
(๒๕)	๔๔ X ๔ =	(๒๕)	๗๓ X ๔ =
(๒๖)	๘๔ X ๔ =	(๒๖)	๕๔ X ๔ =

๗. ครูควรให้นักเรียนทำของสูตรคูณ มาตราต่าง ๆ ที่เขียนมา แล้ววันละ ๕ หรือ ๑๐ นาที ทุก ๆ วัน ก่อนเวลาเลิกเรียน หรือต่อจากเวลาเลิกเรียนแล้ว

แบบฝึกหัดที่ ๒๑

(๑)	๗๔ X ๔	แล้วบวกด้วย	๒๓๕ =
(๒)	๖๕ X ๔	..	๔๖๐ =
(๓)	๗๒ X ๔	..	๓๒๖ =
(๔)	๖๔ X ๔	..	๑๔๖ =

(x) $m \neq X$ បើ m ជា $\mathbb{N}$ បើ $m =$

(b) $\frac{1}{2} \times 7 = 3.5$

(၇) $၇၈ \times ၇ + ၈၀၈ =$ (၈) $၈၇ \times ၈ + ၈၈၈ =$

$$(9c) \quad 67 \times 7 + 55 = (90) \quad 86 \times 6 + 66 + 48 =$$

$$(99) 7x \times 3 + 10x + 100 =$$

(၈၈) ၈၇ X ၈၆ ခုနှစ် ၈၇ X ၈၈ =

(am) 68 X 57 .. 100 .. =

(94) ১০৫ X ১০৫ = ১০৫০০

(၈၄) ၅၈ x ၄၂ ခြေလှမ်းပုံ ၂၄၂ =

(ab) bpxn 640 =

(87) 48 X 25 = 1200

$$(25) 25 \times 25 = 625 \quad (26) 45 \times 5 = 225$$

$$(30) \quad 3 \times 3 - 2 \times 2 = 5$$

$$(mm) \quad \cancel{K} \times n - \cancel{K} - \cancel{K} =$$

$$(m \geq) m r x \sim + m o x + m s t$$

$$(m) \quad m \times m + m + 000 =$$

() 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040

(11) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} =$

$$(๒๗) ๑๐๓ \times ๘ + ๑๑๘ - ๒๑๗ =$$

$$(๒๘) ๑๑๖ \times ๖ + ๖๘ - ๒๐๘ =$$

$$(๒๙) ๑๐๔ \times ๘ - ๒๐๘ + ๘๖ =$$

$$(๓๐) ๑๑๕ \times ๘ - ๒๓๗ + ๑๓๖ =$$

$$(๓๑) ๘๖ \times ๘ - ๒๔๘ - ๒๑๖ =$$

$$(๓๒) ๘๘ \times ๘ - ๒๔๖ - ๑๒๗ =$$

(๓๓) สมุท ๘ เดือน มีเงินละ ๘๖ บาท รวมสมุททั้งหมด
นั้น มีเงินกี่บาท?

(๓๔) หมวกสักหลาดราคาใบละ ๗ บาท ถ้ามีหมวกอยู่
ในหีบหนึ่ง ๗๘ ใบ เมื่อเอาออกตรวจ หมวกขาด
ทะลุเสียใช้ไม่ได้ ๒๖ ใบ อยากทราบว่า หมวกที่ยัง
ดีอยู่นั้น คิดเป็นราคาเท่าไร?

(๓๕) ครูคนหนึ่งแจกส้มให้นักเรียนชั้นประถมปีที่ ๑ คนละ
๓ ผล ชั้นประถมปีที่ ๒ คนละ ๔ ผล ชั้นประถมปีที่ ๓
คนละ ๕ ผล ถ้านักเรียนชั้นประถมปีที่ ๑ มี ๖๔ คน
ชั้นประถมปีที่ ๒ มี ๗๒ คน ชั้นประถมปีที่ ๓ มี
๖๘ คน ดังนั้น ะสิ้นส้มเท่าไร?

- (๓๖) ไก่เล้าหนึ่ง มีตัวผู้ ๗๓ ตัว มีตัวเมีย ๗๔ ตัว แต่
ตัวเมียตัวหนึ่ง มีลูกตัวละ ๘ ตัว ภายหลังลูกไก่นั้น
ตายเสีย ๘๔ ตัวทั้งนี้ รวมไก่ทั้งตัวผู้ตัวเมีย และ
ลูกไก่เป็นกี่ตัว ?
- (๓๗) นาย ก. ชี้อวั ๗ ตัว ราคาตัวละ ๔๔ บาท ชี้อม้า
๔ ตัว ราคาตัวละ ๗๒ บาท แต่มีเงินอยู่ ๖๐๐ บาท
ทั้งนี้ จะพอหรือจะขาดเท่าไร ?
- (๓๘) มีข้าวสารอยู่ ๕ เกวียน เกวียนหนึ่งมี ๘๐ สัก ต้อง
เสียค่าบรรทุก สักละ ๒ สตางค์ทั้งนี้ จะสิ้นเงินค่า
บรรทุกเท่าไร ?
- (๓๙) ชายผู้หนึ่งมีเงินอยู่ ๘๖๔ บาท เขาไปซื้อเสื้อสำปัน
๕ ตัว ราคาตัวละ ๗๔ บาท ชี้อม้า ๔ ตัว ราคา
ตัวละ ๗๔ บาท จะเหลือหรือยังขาดเงินอยู่อีกเท่าไร ?
- (๔๐) นาย ก. แก่กว่านาย ข. ๘ ปี แต่นาย ข. ชื่อนกว่า
นาย ก. ๕ ปี ถ้านาย ข. มีอายุ ๕๒ ปี ถามว่า
นาย ก. กับ นาย ข. จะมีอายุคนละเท่าไร ?
๘. ครูควรให้นักเรียนท่องสูตรคูณ ที่เขียนมาแล้ววันละ

๕. หรือ ๑๐ นาทีทุก ๆ วัน ก่อนเวลาเลิก เวียน หรือ ต่อจาก เวลา
เลิก เวียนแล้ว

๙. เมื่อนักเรียน ทำของ-สูตร-คูณได้แม่ ๙ แล้ว และ
ต่อไปอีก ๓ แม่ คือ ๑๐, ๑๑, ๑๒ นั้น ครูควร เขียนให้นักเรียน
ท่อง เลียนที่เก็บ

—:๐๐:—

คำอธิบาย วิธี สอน เขียน เลขจำนวน ๑๐๐๐

๑. ในบทที่แล้ว ๆ มา ยังไม่ได้ ให้นักเรียน ใช้ เลขที่มี
จำนวนมากกว่า ๙๙๙ มา ยักนี้ ควรจะ ให้นักเรียน ใช้ เลขที่มี จำนวน
พันได้แล้ว

๒. ในชั้นแรก ให้นักเรียน หัก เขียน เลขจำนวน พัน เริ่ม
ตั้งแต่ ๑๐๐๐ ถึง ๙๐๐๐ ดังนี้

๑๐๐๐	เรียกว่า	พัน หนึ่ง
๒๐๐๐	..	สอง พัน
๓๐๐๐	..	สาม พัน
๔๐๐๐	..	สี่ พัน
๕๐๐๐	..	ห้า พัน
๖๐๐๐	..	หก พัน
๗๐๐๐	..	เจ็ด พัน
๘๐๐๐	..	แปด พัน
๙๐๐๐	..	เก้า พัน

๓. ขออธิบาย ให้นักเรียน เข้าใจ ให้ดีว่า ในการที่จะ เขียน

เลขเป็นจำนวนพัน ละ ต้อง มี เลข เวียง กัน ๔ ตัวเสมอ คือ
ใช้ช่อง ๔ ช่อง

๔. แล้วให้นักเรียนเขียน ตัวเลข ลง ทั้งตัว อย่างต่อไปนี้.

๔๖๐ ใช้ช่อง ๓ ช่อง เรียกว่า สี่ร้อยหกสิบ

๓๔๖๐ .. ๔ สามพันสี่ร้อยหกสิบ

คือเพิ่ม ๓๐๐๐ ลงในจำนวน ๔๖๐ แต่ เลข ๓ นั้นต้อง
เขียนลงในช่องที่ ๔ ข้างหน้า ดังนี้

๓๔๖๐

พัน	ร้อย	สิบ	หน่วย
	๔	๖	๐
๓	๐	๐	๐
๓	๔	๖	๐

๕. ครู ให้ง เขียน เลข ที่มีจำนวนพัน ลงบนกระดานดำ แล้ว
ให้นักเรียนอ่านดัง ๆ เช่นตัวอย่างต่อไปนี้

$$๒๓๕๖ = ๒๐๐๐ + ๓๐๐ + ๕๐ + ๖$$

$$๔๖๘๔ = ๔๐๐๐ + ๖๐๐ + ๘๐ + ๔$$

$$๗๑๕๓ = ๗๐๐๐ + ๑๐๐ + ๕๐ + ๓$$

$$๓๔๕๑ = ๓๐๐๐ + ๔๐๐ + ๕๐ + ๑$$

$$๕๒๗๗ = ๕๐๐๐ + ๒๐๐ + ๗๐ + ๗$$

แบบฝึกหัดที่ ๒๒

- (๑) ให้ครู เขียนเลขต่อไปนี้ลงบนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนอ่านทั้ง ๆ.

๓๒๔๑, ๕๑๖๐, ๕๐๑๔, ๕๑๐๐, ๕๐๐๔
๗๐๔๘, ๖๐๔๖, ๔๕๑๕, ๕๔๐๘, ๗๗๖๓

- (๒) ให้ครู เขียนจำนวนเลข ลงบนกระดานดำ เป็นตัวหนังสือ แล้วให้นักเรียนเขียนลงเป็นตัวเลข

สาม พัน สี่ ร้อย สิบ เก้า, สี่ พัน แปด ร้อย หก สิบ,
เจ็ด พัน แปด ร้อย เก้า สิบ, ห้า พัน เก้า ร้อย หก,
เก้า พัน เก้า ร้อย สิบ เจ็ด, หก พัน ห้า ร้อย แปด,
สอง พัน เก้า สิบ เจ็ด, ห้า พัน แปด สิบ สี่,
สี่ พัน สอง ร้อย สิบ สี่, แปด พัน เก้า สิบ เก้า,

- (๓) ให้ครู เขียนจำนวน เลข ลงบนกระดานดำ เป็น ตัว เลข แล้วให้นักเรียนเขียนลงเป็น ตัว หนังสือ

๓๐๔๐, ๕๗๕๐, ๘๓๖๕, ๕๕๑๘, ๗๔๔๑
๖๐๑๘, ๗๔๕๐, ๕๔๑๖, ๓๔๖๓, ๔๐๔๕

(๔) ให้ครู เขียน เลข ลง บน กระดาน คำ ตาม วิธี ท่อ ไป นี้ เป็น
ทัว อย่าง

๗๒๕๖ เท่ากับ ๗๐๐๐

๒๐๐

๕๐

๖

๗๒๕๖

เมื่อได้ เขียน และ อธิบาย ให้ นก เรียน เข้าใจ แล้ว ให้ นก เรียน
เขียน ตาม ใน วิธี เกียว กัน แต่ ให้ ใช้ จำนวน เลข ท่อ ไป นี้

๓๔๕๓, ๕๕๒๘, ๔๗๔๐, ๙๖๐๑

๑๑๑๑, ๙๐๙๐, ๙๙๐๙, ๓๖๘๔

๒๗๓๕, ๔๐๖๕, ๕๗๐๖, ๔๐๕๐

๖๐๗๖, ๓๗๖๔, ๕๖๖๖, ๓๘๘๘

๗๕๐๑, ๒๓๙๐, ๔๗๓๕, ๒๗๖๓

ให้ นก เรียน ฝึก ทัก เขียน เลข ข้าง บน น้ ทลาย ๆ ครั้ง หนึ่ง กว่า
จะ เข้าใจ ก็.

—•:๐:•—

คำอธิบายวิธีคูณที่มีเลขตัวตั้ง ๓ ตัว

๑. เมื่อนักเรียนเข้าใจวิธีเขียนเลขจำนวน ๑๐๐๐ ได้แล้ว
ก็จะสามารถคูณเลขที่มีจำนวนหลักไม่เกิน ๔๔๔๔ ได้

๒. ครูจะอธิบายเลขตัวอย่างนี้ในกระดานดำ :-

ตัวอย่างที่ ๑ $๓๔๕ \times ๔ = ?$

ชั้นที่ ๑. $๕ \times ๔ = ๒๐$ ๓๔๕

เขียน ๐ ลงที่นี้

ชั้นที่ ๒. $๔ \times ๔ = ๓๖$ ๓๔๕

(๓๖ + ๒ = ๓๘)

เขียน ๘ ลงอีก ๘๐

ชั้นที่ ๓. $๓ \times ๔ = ๑๒$

(๑๒ + ๓ = ๑๕)

เขียนจำนวน ๑๕ ลงอีก

พัน	ร้อย	สิบ	หน่วย
	๓	๔	๕
			๔
๑	๕	๘	๐

ตอบ $๓๔๕ \times ๔ = ๑๕๘๐$

ตัวอย่างที่ ๒

$$๙๗๘ \times ๗ = ?$$

ขั้นที่ ๑.

$$๘ \times ๗ = ๕๖$$

๙๗๘

๗

เขียน ๖ ลง

๖

ขั้นที่ ๒.

$$๗ \times ๗ = ๔๙$$

๙๗๘

$$(๔๙ + ๕ = ๕๔)$$

๗

เขียน ๔ ลงอีก

๔๖

ขั้นที่ ๓

$$๙ \times ๗ = ๖๓$$

$$(๖๓ + ๕ = ๖๘)$$

เขียน ๖๘ ลงอีก

พัน	ร้อย	สิบ	หน่วย
	๙	๗	๘
			๗
๖	๘	๔	๖

$$\text{ตอบ } ๙๗๘ \times ๗ = ๖๘๔๖$$

๓. ถ้านักเรียนยังไม่เข้าใจ ให้ครู อธิบายซ้ำหลาย ๆ

เที่ยว จนกว่านักเรียนจะเข้าใจก็ทุกคน ให้ครูหาเลขมา

ให้นักเรียนฝึกหัด ทำต่อไป แต่อย่าให้มีจำนวน หลักมาก

กว่า ๙๙๙๙

แบบฝึกหัดที่ ๒๓

- (๑) $๓๔๕ \times ๒ =$, $๗๐๙ \times ๓ =$, $๓๔๕ \times ๓ =$
 (๒) $๑๙๘ \times ๕ =$, $๓๗๐ \times ๕ =$, $๒๘๗ \times ๖ =$
 (๓) $๕๐๗ \times ๗ =$, $๗๕๔ \times ๘ =$, $๒๔๗ \times ๙ =$
 (๔) $๔๗๓ \times ๔ =$, $๕๘๗ \times ๓ =$, $๔๐๙ \times ๘ =$
 (๕) $๙๙๙ \times ๙ =$, $๗๐๘ \times ๙ =$, $๘๗๔ \times ๗ =$
 (๖) $๒๔๕ \times ๘ =$, $๓๔๗ \times ๖ =$, $๗๐๙ \times ๗ =$
 (๗) $๑๑๓ \times ๙ =$, $๗๐๙ \times ๘ =$, $๔๕๗ \times ๖ =$
 (๘) $๑๙๐๗ \times ๓ =$, $๒๐๙๕ \times ๔ =$, $๒๐๐๘ \times ๔ =$
 (๙) $๑๐๗๐ \times ๗ =$, $๑๐๘๓ \times ๙ =$, $๗๔๖ \times ๖ =$
 (๑๐) $๙๙๙ \times ๔ =$, $๙๙๙ \times ๓ =$, $๑๐๙๙ \times ๗ =$
 (๑๑) $๒๔๐๓ \times ๕ =$, $๗๕๖ \times ๙ =$, $๑๒๐๓ \times ๖ =$
 (๑๒) $๑๑๔๓ \times ๖ =$, $๑๒๔๐ \times ๗ =$, $๑๑๕๐ \times ๘ =$

แบบฝึกหัดที่ ๒๔

- (๑) ถ้ามีผ้า ๔ คืบ ขายได้กิโลละ ๑๒๕ บาท จะได้เงินเท่าไร?
 (๒) ถ้ามีควาย ๗ ตัว ขายได้กิโลละ ๙๘ บาท จะได้เงินเท่าไร?

- (๓) ถ้ามีผ้า ๘ ตัว ขายได้ตัวละ ๑๖๐ บาท ะได้
เงินเท่าไร ?
- (๔) ขายเรือไป ๖ ลำ ราคาลำละ ๓๔๐ บาท ะได้
เงินเท่าไร ?
- (๕) ขายสวนไป ๔ ขนัต ขนัตละ ๓๘๕ บาท ะได้
เงินเท่าไร ?
- (๖) หนังสือ ๕ เล่ม มีเล่มละ ๑๒๕ หน้า รวมทั้งหมด
ะมีหนังสือกี่หน้า ?
- (๗) เรือกลไฟลำหนึ่งราคา ๓๓๐๐ บาท เรือกลไฟ
๓ ลำ ะเป็นเงินเท่าไร ?
- (๘) วัวราคาตัวละ ๙๖ บาท ถ้าซื้อมา ๙ ตัว ะ
ต้องให้เงินเขาเท่าไร ?
- (๙) สุกรราคาตัวละ ๙๕ บาท ถ้าซื้อมา ๙ ตัว ะ
ต้องให้เงินเขาเท่าไร ?
- (๑๐) ควายราคาตัวละ ๑๑๗ บาท ถ้าซื้อมา ๖ ตัว ะ
ต้องให้เงินเขาเท่าไร ?
- (๑๑) ขายควายไป ๕ ตัว ราคาตัวละ ๑๕๘ บาท ะ
ได้เงินเท่าไร ?

- (๑๒) กระบาค ๘ ใบ ใส่ส้มไก่ใบละ ๒๕๔ ผล หมก
กล้วย กัน จะเป็นส้มไก่ผล ?
- (๑๓) กระบงใบหนึ่งใส่ลูกไม้ไก่ ๑๗๔ ผล ถ้ากระบงชนิด
นี้มีอยู่ ๖ กระบง ใส่ลูกไม้เต็มหมก จะเป็นลูกไม้
กี่ผล ?
- (๑๔) หมากทะลายหนึ่งมี ๓๖๒ ผล ถ้าหมากชนิดนี้มี
อยู่ ๘ ทะลายกล้วยกัน จะเป็นหมากกี่ผล ?
- (๑๕) ในปีหนึ่งเก็บผลมะพร้าวจากต้นไก่คันละ ๒๔๓ ผล
ถ้ามีมะพร้าวชนิดนี้ ๔ คัน ในปีหนึ่งจะเก็บได้
กี่ผล ?
- (๑๖) มีละมุดอยู่ ๖ คัน ปีหนึ่งเก็บผลได้คันละ ๑๐๗๔ ผล
ถ้าเก็บหมกทุกคัน จะไ้ละมุดกี่ผล ?
- (๑๗) ทหาร ๔ กอง มีพลทหารกองละ ๗๖๔ คน รวม
หมกกล้วยกัน จะเป็นพลทหารกี่คน ?
- (๑๘) กองทัพกองหนึ่งแยกออกเป็นกองย่อยได้ ๘ กอง กอง
ย่อยกองหนึ่งมีพลทหาร ๖๔๕ คน ทั้งนี้กองทัพ
กองนั้น จะมีพลทหารกี่คน ?

- (๑๙) แผลไม้ไผ่ ๗ แผล แผลๆ หนึ่ง มีไม้ไผ่ ๔๘๗ ลำ รวม
ทั้งสิ้นจะเป็นไม้กี่ลำ ?
- (๒๐) ชุง ๕ คัน เลื่อยเป็นแผ่นกระดานได้คันละ ๖๕๘ แผ่น
รวมทั้งหมดจะได้กระดานกี่แผ่น ?
- (๒๑) คนงาน ๘ คน รับจ้างทำงานได้เงินคนหนึ่งปีละ
๕๐๗ บาท เมื่อเขาเงินมารวมกันทั้งหมด ใน
ปีหนึ่งจะเป็นเงินกี่บาท ?
- (๒๒) ร่มแพรคันหนึ่งราคา ๗ บาท ถ้าซื้อมา ๔๕๓ คัน
จะสิ้นเงินเท่าไร ?
- (๒๓) ตามตลาดเขาขายมะม่วงผลละ ๗ สตางค์ ถ้ามี
มะม่วง ๔๖๘ ผล จะคิดเป็นราคากี่สตางค์ ?
- (๒๔) พ่อค้าคนหนึ่งขายของได้วันละ ๕ บาท ถ้าเขาขาย
อยู่ปีหนึ่งก็ ๓๖๕ วัน จะได้เงินเท่าไร ?
- (๒๕) นายคำเขาเขียนใส่ถุง ๖ ถุง ถุงละ ๒๕๗ เขียน
ทั้งนี้จะสิ้นเขียนเท่าไร ?
- (๒๖) มีตะกั่วอยู่ ๔ แท่ง หนักแท่งละ ๘๕๐ กรัม อีก
๖ แท่ง หนักแท่งละ ๗๘๘ กรัม รวมทั้งสิ้น

จะหนัก ที่ กรม ?

- (๒๗) สมุท ๗ เล่ม มีหนังสือเล่มละ ๒๐๘ หน้า รวม
หมดด้วยกัน จะเป็นหนังสือกี่ หน้า ?
- (๒๘) หนังสือเล่มหนึ่งมี ๒๑๘ หน้า มีตัวหนังสือหน้าละ
๘ บรรทัด ดังนั้นสมุทเล่มนั้นมีหนังสือกี่บรรทัด ?
- (๒๙) สมุท ๖ เล่ม มีใบเล่มละ ๒๙๔ ใบ ดังนั้นสมุทเล่ม
นั้น มีใบกี่ใบ ?
- (๓๐) ข้าราชการกระสอบหนึ่งราคา ๘ บาท ถ้าซื้อ ๑๘๘๗ กระสอบ
จะต้องให้เงินเขาเท่าไร ?
- (๓๑) เว็อกถไฟวิ่งข้างวันส่งคนโดยสาร ๕ ลำ บรรทุกคน
โดยสารได้แต่ละ ๑๒๗ คน ดังนั้นเว็อกถไฟ ๕ ลำ
นั้นจะบรรทุกคนได้กี่คน ?
- (๓๒) เว็อกถไฟลำหนึ่งบรรทุกวัวได้ ๓๕๘ ตัว ถ้ามีเว็
อกถไฟนี้อยู่ ๓ ลำ จะบรรทุกวัวได้กี่ตัว ?
- (๓๓) รถไฟขบวนหนึ่งบรรทุกวัวได้ ๓๗๕ ตัว ในเที่ยวหนึ่ง
ถ้ารถไฟขบวนนั้นบรรทุกอยู่ ๕ เที่ยว จะไ้วัวกี่ตัว ?
- (๓๔) ชายชาว ๘ ลำ ถ้าละ ๕๔๘ บาท จะไ้เงินเท่าไร ?

- (๓๕) $๔๓๗ \times ๖ = ๒๖๐๒$ กันนี้ จะผิดหรือถูกอย่างไร?
ถ้าผิด เถาไรจึงจะถูก?
- (๓๖) ปลกนุ่นในกักินไร่หนึ่งไร่ ๔๖๐ คัน ถ้าปลุกไร่ ๘ ไร่
จะได้กักินนุ่นกี่คัน?
- (๓๗) ค่าสร้างตึกแถวห้องหนึ่งเป็นราคา ๑๒๖๐ บาท ถ้า
ตึกแถวหนึ่งมี ๗ ห้อง จะสิ้นเงินเท่าไร?
- (๓๘) ชาวนาผู้หนึ่งเสียภาษีค่านาให้รัฐบาลปีละ ๑๐๘๔ บาท
ใน ๖ ปี ชาวนานี้จะต้องเสียค่านาให้รัฐบาลเท่าไร?
- (๓๙) ชายผู้หนึ่งมีเงิน ๒๐๐๐ บาท แบ่งให้ลูก ๖ คน
คนละ ๒๗๕ บาท กันนี้จะยังเหลือเงินเท่าไร?
- (๔๐) ชาวนาผู้หนึ่งเป็นหนี้เขาอยู่ ๓๐๐๐ บาท ภายหลัง
ขายม้าไป ๗ ตัวตัวละ ๖๕ บาท ขายควาย ๔ ตัว
ตัวละ ๘๔ บาท และขายวัว ๒ ตัว หนึ่งตัวละ
๘๘๐ บาท เมื่อใช้หนี้แล้วชาวนาผู้นี้จะยังเหลือ
เงินอีกเท่าไร?

คำอธิบาย เบื้องต้น ของวิธีหาร

๑. ให้ครูใช้วิธีสอนเลขตามตัวอย่างต่อไปนี้บนกระดานดำ

ตัวอย่างที่ ๑ จะต้องเอา ๒ คูณ เลขจำนวนอะไร จึงจะได้ ๑๐ ?

คือ เลขจำนวนอะไร $\times ๒ = ๑๐$

(เลขจำนวน) $๕ \times ๒ = ๑๐$

ตอบ ๕

(คือจะต้องเอา ๕ มาคูณ ๒ จึงได้ ๑๐)

ตัวอย่างที่ ๒ จะต้องเอา ๒ คูณ เลขจำนวนอะไร จึงจะได้ ๑๖ ?

คือ เลขจำนวนอะไร $\times ๒ = ๑๖$

(เลขจำนวน) $๘ \times ๒ = ๑๖$

ตอบ ๘

(คือจะต้องเอา ๘ มาคูณ ๒ จึงได้ ๑๖)

ตัวอย่างที่ ๓ จะต้องเอา ๒ คูณ เลขจำนวนอะไร จึงจะได้ ๑๘ ?

คือ เลขจำนวนอะไร $\times ๒ = ๑๘$

$๙ \times ๒ = ๑๘$

ตอบ ๙

ตัวอย่างที่ ๔ จะต้องเอา ๓ คูณ เลขจำนวนอะไร จึงจะได้ ๒๑ ?

คือ เลขจำนวนอะไร $\times ๓ = ๒๑$

$๗ \times ๓ = ๒๑$

ตอบ ๗

ตัวอย่างที่ ๕ ท้องเขา ๖ คูณจำนวนอะไร จึงจะได้ ๔๘ ?

คือ จำนวนอะไร $\times 6 = 48$

$$8 \times 6 = 48$$

ตอบ 8

ตัวอย่างที่ ๖ ท้องเขา ๗ คูณจำนวนอะไร จึงจะได้ ๖๓ ?

คือ จำนวนอะไร $\times 7 = 63$

$$9 \times 7 = 63$$

ตอบ 9

ตัวอย่างที่ ๗ ท้องเขา ๘ คูณจำนวนอะไร จึงจะได้ ๔๖ ?

คือ จำนวนอะไร $\times 8 = 46$

$$5.75 \times 8 = 46$$

ตอบ 5.75

๒. ถ้านักเรียนยังไม่เข้าใจก็ทุกคน ครูจงหาตัวอย่างมาอธิบายให้ดูอีก จนกว่านักเรียนจะเข้าใจก็ทุกคน เมื่อเข้าใจกันแล้ว จงทำแบบฝึกหัดเลขในใจดังตัวอย่างต่อไปนี้

(๑) เลขจำนวนอะไร $\times 4 = 24$?

(๒) " " $\times 5 = 30$?

- (๓) เลขจำนวนอะไร $\times ๖ = ๔๒$?
- (๔) " " $\times ๘ = ๓๒$?
- (๕) " " $\times ๙ = ๓๖$?
- (๖) " " $\times ๓ = ๒๗$?
- (๗) " " $\times ๕ = ๓๕$?
- (๘) " " $\times ๗ = ๖๓$?
- (๙) " " $\times ๖ = ๔๘$?
- (๑๐) " " $\times ๒ = ๑๖$?
- (๑๑) " " $\times ๘ = ๗๒$?
- (๑๒) " " $\times ๗ = ๒๘$?
- (๑๓) " " $\times ๙ = ๘๑$?
- (๑๔) " " $\times ๕ = ๑๖$?
- (๑๕) " " $\times ๕ = ๔๐$?
- (๑๖) " " $\times ๓ = ๒๑$?
- (๑๗) " " $\times ๗ = ๔๘$?
- (๑๘) " " $\times ๖ = ๓๐$?
- (๑๙) " " $\times ๙ = ๓๖$?
- (๒๐) " " $\times ๙ = ๕๔$?

๓. ให้ครูหาเลขมาฝึกหัดนักเรียนให้ตอบปากเปล่า ทั้ง
ตัวอย่างข้างบนนี้ อีก หนึ่งจนกว่าจะชำนาญก็ทุก ๆ คน แล้ว
จึงให้ทำแบบฝึกหัดต่อไป

แบบฝึกหัดที่ ๒๕

ให้ครู เขียนเลขต่อไปนี้ลงบนกระดานดำ แล้วให้
นักเรียนเขียนตอบ

- (๑) เลขจำนวนอะไร $\times ๒ = ๑๒$? เลขจำนวนอะไร $\times ๒ = ๑๘$?
เลขจำนวนอะไร $\times ๒ = ๑๔$? เลขจำนวนอะไร $\times ๒ = ๑๖$?
เลขจำนวนอะไร $\times ๒ = ๑๐$? เลขจำนวนอะไร $\times ๒ = ๘$?
(๒) เลขจำนวนอะไร $\times ๓ = ๑๒$? เลขจำนวนอะไร $\times ๓ = ๑๘$?
เลขจำนวนอะไร $\times ๓ = ๒๔$? เลขจำนวนอะไร $\times ๓ = ๒๗$?
เลขจำนวนอะไร $\times ๓ = ๑๕$? เลขจำนวนอะไร $\times ๓ = ๒๑$?
(๓) เลขจำนวนอะไร $\times ๔ = ๑๒$? เลขจำนวนอะไร $\times ๔ = ๒๘$?
เลขจำนวนอะไร $\times ๔ = ๓๖$? เลขจำนวนอะไร $\times ๔ = ๒๔$?
เลขจำนวนอะไร $\times ๔ = ๑๖$? เลขจำนวนอะไร $\times ๔ = ๓๒$?
(๔) เลขจำนวนอะไร $\times ๕ = ๑๕$? เลขจำนวนอะไร $\times ๕ = ๔๐$?
เลขจำนวนอะไร $\times ๕ = ๒๐$? เลขจำนวนอะไร $\times ๕ = ๓๕$?
เลขจำนวนอะไร $\times ๕ = ๔๕$? เลขจำนวนอะไร $\times ๕ = ๓๐$?

- (๕) เลขจำนวนอะไร $\times ๖ = ๒๔$? เลขจำนวนอะไร $\times ๖ = ๔๒$?
 เลขจำนวนอะไร $\times ๖ = ๕๔$? เลขจำนวนอะไร $\times ๖ = ๓๖$?
 เลขจำนวนอะไร $\times ๖ = ๔๘$? เลขจำนวนอะไร $\times ๖ = ๓๐$?
- (๖) เลขจำนวนอะไร $\times ๗ = ๔๒$? เลขจำนวนอะไร $\times ๗ = ๒๑$?
 เลขจำนวนอะไร $\times ๗ = ๓๕$? เลขจำนวนอะไร $\times ๗ = ๖๓$?
 เลขจำนวนอะไร $\times ๗ = ๔๙$? เลขจำนวนอะไร $\times ๗ = ๕๖$?
- (๗) เลขจำนวนอะไร $\times ๘ = ๓๒$? เลขจำนวนอะไร $\times ๘ = ๖๔$?
 เลขจำนวนอะไร $\times ๘ = ๒๔$? เลขจำนวนอะไร $\times ๘ = ๗๒$?
 เลขจำนวนอะไร $\times ๘ = ๔๐$? เลขจำนวนอะไร $\times ๘ = ๔๐$?
 เลขจำนวนอะไร $\times ๘ = ๓๒$? เลขจำนวนอะไร $\times ๘ = ๔๘$?
- (๘) เลขจำนวนอะไร $\times ๙ = ๒๗$? เลขจำนวนอะไร $\times ๙ = ๗๒$?
 เลขจำนวนอะไร $\times ๙ = ๘๑$? เลขจำนวนอะไร $\times ๙ = ๘๔$?
 เลขจำนวนอะไร $\times ๙ = ๔๕$? เลขจำนวนอะไร $\times ๙ = ๖๓$?
 เลขจำนวนอะไร $\times ๙ = ๓๖$? เลขจำนวนอะไร $\times ๙ = ๕๔$?

—:๐*๐:—

คำอธิบายวิธีสอนหาอย่างง่าย

๑. ขั้นแรก หาเมตริกมะขามหรือเมตริกอื่น ๆ ก็ได้ หรือ
 ไม้ซีกไฟมา ๑ ๘ อัน ถ้าให้นักเรียนมีไม้ซีกคนละ ๑ ๘ อัน

ด้วยบั้งก็ และใช้วิธีสอนว่า ถ้าเราจะแบ่งไม้ซีกไฟ ๑๘ อัน
ออกเป็น ๓ กองเท่าๆกัน ะได้กี่กองละก็อัน? แล้วให้นักเรียน
แยก ออก ได้กี่กองละ ๖ อัน แล้วครูก็เลขบนกระดานดำ ดังนี้
ตัวอย่างที่ ๑ ไม้ซีกไฟ ๑๘ อัน ถ้าแบ่งออกเป็น ๓ กอง
เท่าๆกัน ะได้กี่กองละก็อัน?
แล้วเขียนลงบนกระดานต่อไปนี้

$$\left. \begin{array}{c} ๖ \\ ๖ \\ ๖ \end{array} \right\} = ๑๘ \quad \begin{array}{l} \text{ก็} \\ \text{หรือ} \end{array} \quad \begin{array}{l} ๖ + ๖ + ๖ = ๑๘ \\ ๖ \times ๓ = ๑๘ \end{array}$$

ดังนี้ คงจะเห็นได้ว่า ได้กี่กองละ ๖ อัน ก็อย่าง
เคยว่า ท้องเขาเลขจำนวนอะไรมาบวกกัน ๓ คน จึง
จะได้ ๑๘? หรือ

เลขจำนวนอะไรคูณ ๓ จึงจะได้ ๑๘?

ก็เลขจำนวนอะไร $\times ๓ = ๑๘$?

(ต้องเอาเลขจำนวน) $๖ \times ๓ = ๑๘$

ตอบ ๖

ตัวอย่างที่ ๒ สดวกแบ่ง ๒๔ สดวก แบ่งให้เด็ก ๔ คน

จะได้คนละกี่สตางค์? (มีสตางค์จริง ๆ แบ่ง
ออกให้นักเรียนดูด้วย)

วิธีทำ

ให้แบ่ง ๒๔ ออกเป็น ๔ ส่วน
ดังนี้ $๒๔ \div ๔$

ต้องเขียน

๖	๖
๖	๖

= ๒๔

$$๖ + ๖ + ๖ + ๖ = ๒๔$$

$$๖ \times ๔ = ๒๔$$

๖	}	= ๒๔
๖		
๖		
๖		

๒. ครูจะอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า เครื่องหมาย $\div$ นี้
เรียกว่าเครื่องหมายหาร คือแบ่ง ถ้าเลขอยู่หลังเครื่องหมาย
นี้เป็นจำนวนอะไร ก็หมายความว่า ต้องแบ่งออกเป็นเท่านั้น
ส่วนเท่าๆกัน เช่นเลข ๔ อยู่หลังดังนี้ $\div ๔$ หมายความว่า
ว่าต้องแบ่งออกเป็น ๔ ส่วน และถามต่อไปว่า จะต้องหา
เลขจำนวนอะไรมาคูณ ๔ จึงจะได้ ๒๔?

เลขจำนวนอะไร $\times ๔ = ๒๔$?

คือ (เลขจำนวน) $๖ \times ๔ = ๒๔$

เพราะฉะนั้น ถ้าแบ่ง ๒๔ ออกเป็น ๔ ส่วน จะได้ส่วนละ ๖
ก็ได้อีกคนละ ๖ สดวก

ตอบ ได้คนละ ๖ สดวก

ตัวอย่างที่ ๓ ให้เขียน ลงบนกระดาษดำดังนี้

$$๓๐ \div ๖ = ?$$

อธิบายให้เข้าใจว่า จำนวน ๓๐ ต้องหารด้วย ๖

คือ ๓๐ แบ่งออกเป็น ๖ ส่วน

ถามว่า เลขจำนวนอะไร $\times ๖$ จึงจะได้ ๓๐ ?

นักเรียนคงตอบว่า เลข ๕ $\times ๖ = ๓๐$

เพราะฉะนั้น ถ้าเอา ๓๐ หาร ๖ หาร (แบ่ง) จะได้ ๕

อธิบายว่า ๓๐ เป็นตัวตั้ง ๖ เป็นตัวหาร และ ๕

เป็นผลลัพธ์หรือผลหาร

ตัวอย่างที่ ๔ $๔๒ \div ๗ = ?$

คือ เลขจำนวนอะไร $\times ๗ = ๔๒$?

$$๖ \times ๗ = ๔๒$$

ตอบ ๖

ตัวอย่างที่ ๕

$$๕๖ \div ๘ = ?$$

คือ เลขจำนวนอะไร $\times ๘ = ๕๖$?

$$๗ \times ๘ = ๕๖$$

ตอบ ๗

ตัวอย่างที่ ๖

$$๓๖ \div ๔ = ?$$

คือ เลขจำนวนอะไร $\times ๔ = ๓๖$?

$$๙ \times ๔ = ๓๖$$

ตอบ ๙

๓. ท่องไปนี้ให้ครูเขียนเลขท่องไปนี้ลงบนกระดานดำ แล้ว
ถามให้นักเรียน คิดตอบด้วยปากเปล่า เมื่อตอบถูกต้องให้ครูเขียน
เลขศัพท์ลงท้าย

(๑) $๑๘ \div ๒ =$, $๓๔ \div ๒ =$, $๑๖ \div ๔ =$

(๒) $๓๐ \div ๒ =$, $๓๖ \div ๒ =$, $๒๗ \div ๓ =$

(๓) $๑๕ \div ๓ =$, $๒๑ \div ๓ =$, $๒๔ \div ๓ =$

(๔) $๑๒ \div ๖ =$, $๒๘ \div ๔ =$, $๓๖ \div ๔ =$

(๕) $๑๕ \div ๕ =$, $๓๐ \div ๖ =$, $๔๕ \div ๕ =$

(๖) $๑๘ \div ๖ =$, $๔๒ \div ๗ =$, $๕๔ \div ๙ =$

(๗) $๒๑ \div ๗ =$, $๓๖ \div ๔ =$, $๖๓ \div ๗ =$

- (๘) $๒๔ \div ๘ =$, $๓๒ \div ๘ =$, $๔๖ \div ๘ =$
 (๙) $๒๗ \div ๙ =$, $๔๒ \div ๖ =$, $๗๒ \div ๙ =$
 (๑๐) $๔๐ \div ๘ =$, $๘๑ \div ๙ =$, $๖๓ \div ๗ =$
 (๑๑) $๙ \div ๙ =$, $๑๔ \div ๗ =$, $๔๘ \div ๘ =$
 (๑๒) $๔๙ \div ๗ =$, $๓๕ \div ๕ =$, $๕๖ \div ๗ =$
 (๑๓) $๗๒ \div ๘ =$, $๓๖ \div ๖ =$, $๓๕ \div ๗ =$
 (๑๔) $๒๐ \div ๕ =$, $๑๘ \div ๓ =$, $๔๕ \div ๙ =$
 (๑๕) $๕๕ \div ๖ =$, $๖๔ \div ๘ =$, $๔๘ \div ๖ =$

—:๐*๐:—

คำอธิบายวิธีการสั้นอย่างง่าย (ไม่มีเศษ)

๑. ให้ครูลงมือสอนหารสั้น กิจทำอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๑

$$๑๔ \div ๒ = ?$$

ให้เขียนดังนี้

$$\begin{array}{r} ๒ \overline{) ๑๔} \end{array}$$

วิธีทำ

จำนวนอะไร $\times ๒ = ๑๔$?

คือ $๗ \times ๒ = ๑๔$

$$\begin{array}{r} ๒ \overline{) ๑๔} \end{array}$$

$\therefore$ เขียน ๗ ลงดังนี้

๗

หรือ $๑๔ \div ๒ = ๗$

๘๘

เลขประกอบไว้ที่ ๒

ตัวอย่างที่ ๒

$$๒๔ \div ๔ = ?$$

ให้เขียนลงดังนี้

$$\begin{array}{r} ๔ \overline{) ๒๔} \end{array}$$

เลขจำนวนอะไร $\times ๔ = ๒๔$?

$$\text{ต้องเอา } ๖ \times ๔ = ๒๔ \quad \begin{array}{r} ๔ \overline{) ๒๔} \end{array}$$

 $\therefore$ เขียน เลข ๖ ลงดังนี้

$$\begin{array}{r} ๖ \\ \hline \end{array}$$

$$\text{ตอบ } ๒๔ \div ๔ = \underline{๖}$$

ตัวอย่างที่ ๓

$$๓๕ \div ๗ = ?$$

$$\begin{array}{r} ๗ \overline{) ๓๕} \end{array}$$

$$๕ \times ๗ = ๓๕$$

$$\begin{array}{r} ๕ \\ \hline \end{array}$$

$$\text{ตอบ } ๓๕ \div ๗ = \underline{๕}$$

ตัวอย่างที่ ๔

$$๗๒ \div ๘ = ?$$

$$\begin{array}{r} ๘ \overline{) ๗๒} \end{array}$$

$$๙ \times ๘ = ๗๒$$

$$\begin{array}{r} ๙ \\ \hline \end{array}$$

ตัวอย่างที่ ๕

$$๖๓ \div ๙ = ?$$

$$\begin{array}{r} ๗ \overline{) ๖๓} \end{array}$$

$$๗ \times ๙ = ๖๓$$

$$\begin{array}{r} ๗ \\ \hline \end{array}$$

แบบฝึกหัดที่ ๒๖

(๑)	$๑๐ \div ๒ =$	$๑๖ \div ๒ =$	$๑๙ \div ๒ =$
(๒)	$๑๕ \div ๓ =$	$๑๔ \div ๒ =$	$๒๑ \div ๓ =$
(๓)	$๒๗ \div ๓ =$	$๑๒ \div ๔ =$	$๒๔ \div ๓ =$
(๔)	$๒๘ \div ๔ =$	$๓๐ \div ๕ =$	$๒๔ \div ๖ =$
(๕)	$๔๕ \div ๕ =$	$๔๒ \div ๗ =$	$๒๔ \div ๔ =$
(๖)	$๑๖ \div ๔ =$	$๕๔ \div ๖ =$	$๖๓ \div ๙ =$
(๗)	$๒๑ \div ๗ =$	$๗๒ \div ๘ =$	$๓๖ \div ๙ =$
(๘)	$๔๑ \div ๙ =$	$๗๒ \div ๙ =$	$๓๒ \div ๔ =$
(๙)	$๔๐ \div ๘ =$	$๓๕ \div ๗ =$	$๔๙ \div ๗ =$
(๑๐)	$๔๕ \div ๙ =$	$๖๔ \div ๘ =$	$๔๘ \div ๘ =$
(๑๑)	$๒๐ \div ๕ =$	$๓๒ \div ๘ =$	$๕๖ \div ๗ =$
(๑๒)	$๖๓ \div ๗ =$	$๒๗ \div ๙ =$	$๒๔ \div ๗ =$
(๑๓)	$๓๐ \div ๖ =$	$๓๖ \div ๖ =$	$๕๔ \div ๙ =$
(๑๔)	$๔๘ \div ๖ =$	$๕๖ \div ๘ =$	$๔๒ \div ๖ =$
(๑๕)	แบ่ง สก. ๓๖ สก. ให้แก่เด็ก ๖ คน จะได้คนละกี่ สก. ?		
(๑๖)	๔๒	๗	?
(๑๗)	๔๑	๙	?

- (๑๘) แบ่งสต. ๖๓ สต. ให้แก่เด็ก ๗ คน จะได้คนละกี่ สต. ?
- (๑๙) „ ๓๖ „ ๔ „ „ ?
- (๒๐) „ ๔๘ „ ๗ „ „ ?
- (๒๑) „ ๒๗ „ ๓ „ „ ?
- (๒๒) „ ๔๘ „ ๘ „ „ ?
- (๒๓) „ ๔๕ „ ๕ „ „ ?
- (๒๔) „ ๗๒ „ ๘ „ „ ?
- (๒๕) „ ๕๔ „ ๙ „ „ ?
- (๒๖) ใน ๖ วัน แม่ค้าขายของได้เงิน ๔๒ บาท ดังนั้น
จะขายได้วันละกี่บาท ?
- (๒๗) ขายผู้หนึ่งหาเงินได้ ๕๔ บาท ใน ๙ วัน จะหาได้
วันละเท่าไร ?
- (๒๘) ถ้าใน ๗ ชั่วโมง คนแถวเรือทวนน้ำไปได้ ๖๓ เส้น
ดังนั้น ในชั่วโมงเดียว จะแถวได้กี่เส้น ?
- (๒๙) ใน ๙ นาที เด็กคนหนึ่งวิ่งได้ไกล ๓๖ เส้น ดังนั้น
ในนาทีเดียว เด็กนั้นจะวิ่งได้ไกลเท่าไร ?
- (๓๐) ใน ๔ ชั่วโมง คนงานผู้หนึ่งได้ค่าจ้าง ๓๖ สตางค์
จะเป็นค่าจ้างชั่วโมงละกี่สตางค์ ?

- (๓๑) ผลไม้ของหนึ่ง ๗๒ ผล ถ้าแบ่ง ออก เป็น ๘ ของ
เท่า ๆ กัน จะได้ของละกี่ผล ?
- (๓๒) ขางลบ ๗ แท่ง ราคา ๖๓ สตางค์ ขยาก็ทราบว่า
จะเป็นแท่งละกี่สตางค์ ? ✕
- (๓๓) ไข่กับเกี้ยว ๘ สำหรับเป็นเงิน ๖๔ บาท จะเป็นราคา
สำหรับละกี่บาท ?
- (๓๔) รถม้า ๘ คัน บรรทุกคนโดยสารไว้รวม ๘๑ คน
ทั้งนี้ คันหนึ่ง จะบรรทุกคนโดยสารไว้กี่คน ?
- (๓๕) แยกสตางค์ ๖๔ สตางค์ ให้แก่เด็ก ๘ คน ทั้งนี้จะให้
คนละกี่สตางค์ ?
- (๓๖) ขนมขี้ผึ้งหนึ่งมี ๕๖ อัน แยกให้แก่เด็ก ๗ คน
ให้ไว้คนละเท่า ๆ กันทั้งนี้ เด็กจะได้คนละกี่อัน ?
- (๓๗) เด็กคนหนึ่งตักน้ำใน ๘ วันได้ ๔๐ ถัง ขยาก็ทราบว่า
เด็กคนนั้นตักน้ำได้วันละกี่ถัง ? ✕
- (๓๘) เสือแพรว ๗ ตัว เป็นเงิน ๕๘ บาท ขยาก็ทราบว่า
ตัวหนึ่งจะเป็นราคาเท่าไร ?
- (๓๙) ส่งของไป ๘ หีบรวมหนัก ๓๖ กิโลกรัม ทั้งนี้หีบ
หนึ่งจะมีน้ำหนักเท่าไร ?

- (๔๐) สมุดเล่มหนึ่งมี ๘๑ หน้า ใน ๘ วันนางสาวขานเขียน
ใช้เขียนหนังสือหมดเล่มพอดี นางสาวขานเขียนเขียน
วันละกี่หน้า ?
- (๔๑) ขาขม่ม่วงไป ๘ ผล ไข่ไก่ ๕๖ สดางค์ ทั้งนี้
จะเป็นราคาขม่ม่วงผลละเท่าไร ?
- (๔๒) ครูมีกินสออยู่ ๔๕ อันทั้ง จะหักแจกให้เด็ก ๕ คน
เด็กคนหนึ่งจะได้รับกินสอกี่อัน ?
- (๔๓) มีเงินเหรียญบาทอยู่ นับได้ ๗๒ ชั่ง และมีถุงอยู่
๘ ถุง เขาเงินนั้นใส่ถุง ถุงละเท่า ๆ กัน ถุงหนึ่ง
เป็นเงินกี่ชั่ง ?
- (๔๔) ขาขนาไป ๗ ไร่ ไข่ไก่เงิน ๕๒ ชั่งทั้งนี้ ถามว่าไร่หนึ่ง
จะเป็นราคาเท่าใด ?
- (๔๕) เชือกเส้นหนึ่งยาว ๖๔ เมตร ถ้าจะหักออกเป็น
๘ ท่อน ท่อนละเท่า ๆ กัน ท่อนหนึ่งจะยาวกี่เมตร

คำอธิบาย ของตัว ของตัว ห้าตัว อย่างง่าย (มีเศษ)

๑. ขึ้นแรก หาไข่ไก่หรือไข่ไก่ หักหรือสดางค์มา
๑๗ อัน แล้วถามนักเรียนว่าถ้าเราจะแยกสดางค์ ๑๗ อัน
นี้ออกเป็น ๒ กอง กองละ ๘ อัน จะเหลือสดางค์กี่อัน ?

ให้ครู แยก สี่ทางค์ ให้ให้นักเรียน ๓ คน และให้นักเรียน แยก
ด้วยตนเอง ด้วย แล้ว ครู ตั้ง เลข ลง บน กระดานดำ ดังนี้

ตัวอย่างที่ ๑ ฉัน มี สี่ทางค์ อยู่ ๑๗ อัน แบ่ง ให้ เด็ก ๒ คน
คนละ ๘ สี่ทางค์ จะ เหลือ สี่ทางค์ อีก กี่ สี่ทางค์ ?

มี อยู่ (๑๗) ให้ ไป เสีย (๘) (๘) = ๑๖

แต่ (๑๗) = (๘) (๘) (๑) = ๑๖ + ๑

คือ $๘ \times ๒ = ๑๖$ เพราะ ฉะนั้น $๑๗ - ๑๖ = ๑$

ตอบ คง เหลือ ๑ สี่ทางค์

ตัวอย่างที่ ๒ ฉัน มี สี่ทางค์ อยู่ ๑๘ สี่ทางค์ แยก ให้ เด็ก ๔ คน
คนละ ๔ สี่ทางค์ จะ เหลือ สี่ทางค์ อีก กี่ สี่ทางค์ ?

(เรา สี่ทางค์ ๗ ๗ แยก ออก เป็น กอง ๆ ให้ ๓)

มี อยู่ (๑๘) ให้ เด็ก ไป (๔) (๔) (๔) (๔) = ๑๖

แต่ (๑๘) = (๔) (๔) (๔) (๔) (๒) = ๑๖ + ๒

คือ $๔ \times ๔ = ๑๖$ (สี่ทางค์ ที่ ให้ เด็ก ไป แล้ว) แต่

เก็บ มี อยู่ ๑๘

เพราะ ฉะนั้น $๑๘ - ๑๖ = ๒$ ตอบ เหลือ ๒ สี่ทางค์

ตัวอย่างที่ ๓ . นายกีมีเงินอยู่ ๑๘ บาท แยกให้เด็ก ๓ คน
คนละ ๖ บาท นายกีจะคงเหลือเงินอีกเท่าไร ?

มีอยู่ (๑๘) ให้เด็กไป (๖) (๖) (๖) = ๑๘

แต่ (๑๘) = (๖) (๖) (๖) (๑) = ๑๘ + ๑

ก็ ๖ × ๓ = ๑๘ เพราะฉะนั้น ๑๘ - ๑๘ = ๑

ตอบ คงเหลือ ๑ บาท

ตัวอย่างที่ ๔ ผลไม้กระจากหนึ่งมี ๕๓ ผล จะแบ่ง ออกเป็น
๖ กอง กองละ ๘ ผล จะเหลือกี่ผล ?

มีอยู่ (๕๓) ให้ไป (๘) (๘) (๘) (๘) (๘) (๘) = ๔๘

แต่ (๕๓) = (๘) (๘) (๘) (๘) (๘) (๘) (๕)

= ๔๘ + ๕

ก็ ๖ × ๘ = ๔๘

เพราะฉะนั้น ๕๓ - ๔๘ = ๕

ตอบ เหลือ ๕ ผล

แบบฝึกหัดที่ ๒๗

(๑) มีเงินอยู่ ๑๓ บาท แยกให้เด็ก ๖ คน คนละ ๒ บาท จะเหลือเงินเท่าไร ?

(๒) " ๒๓ " " ๕ " ๔ " " "

(๓) มีเงินอยู่ ๓๐ บาท แจก ให้แก่ ๗ คน คนละ ๔ บาท จะ เหลือ เงิน เท่าไร?

(๔)	๓๓	๔	๘	๓	๓
(๕)	๔๔	๗	๖	๓	๓
(๖)	๕๑	๘	๖	๓	๓
(๗)	๕๘	๘	๗	๓	๓
(๘)	๖๗	๙	๗	๓	๓
(๙)	๗๑	๘	๘	๓	๓
(๑๐)	๖๒	๘	๗	๓	๓
(๑๑)	๕๖	๗	๘	๓	๓
(๑๒)	๔๘	๖	๗	๓	๓
(๑๓)	๓๔	๓	๘	๓	๓
(๑๔)	๗๗	๘	๘	๓	๓
(๑๕)	๔๕	๘	๕	๓	๓
(๑๖)	๖๘	๗	๘	๓	๓
(๑๗)	๕๐	๗	๗	๓	๓
(๑๘)	๗๒	๘	๘	๓	๓
(๑๙)	๓๔	๔	๗	๓	๓
(๒๐)	๔๗	๕	๘	๓	๓

คำอธิบายวิธีหารสั้นอย่างง่าย (มีเศษ)

๑. ให้ครูลงมือสอนหารสั้นอย่างง่าย (มีเศษ) ทั้ง
เลขบน กระดาน ทำด้วยตัว อย่างนี้
ตัวอย่างที่ ๑ $๒๕ \div ๔ = ?$

ก่อนที่เราจะให้นักเรียนดู ครูจะเขียนสูตรคูณแม่ ๔
ลงบน กระดาน ทำด้วยตัว อย่างนี้

$$๑ \times ๔ = ๔$$

$$๒ \times ๔ = ๘$$

$$๓ \times ๔ = ๑๒$$

$$๔ \times ๔ = ๑๖$$

$$๕ \times ๔ = ๒๐$$

$$๖ \times ๔ = ๒๔$$

$$๗ \times ๔ = ๒๘$$

$$๘ \times ๔ = ๓๒$$

$$๙ \times ๔ = ๓๖$$

แล้วทั้งเลขที่เราทำลงไว้ $๔) ๒๕$

๒. ถาถามนักเรียนว่า เราต้องเอาเลขอะไรคูณ ๔ ใจเรา
ไว้ ๒๕? ให้นักเรียนตรวจดูสูตรคูณแม่ ๔ ที่เขียนไว้บนนั้นจะเห็น

ว่า ไม่มีผลเป็น ๒๕ เลย ตามต่อไปว่า มีเลขจำนวนอะไรใน
สูตรนั้น ที่มีจำนวนจนจะถึง ๒๕ ข้าง? ก็คงเห็นว่าเป็น ๒๔
แล้วตามนักเรียนว่า ๒๔ ทหารด้วย ๔ หรือ ๔ ทหาร ๒๔ จะ
ได้เท่าไร? เมื่อนักเรียนตอบว่า ๖ แล้ว ครูจึงเขียนลงดังนี้

$$\begin{array}{r} 4 \overline{) 24} \\ \end{array}$$

$$\underline{\underline{6}}$$

แต่ว่า $24 = 24 + 0$

เพราะฉะนั้น ถ้าแบ่ง ๒๔ ออกเป็น ๔ ส่วน ก็ได้

ส่วนละ ๖ ก็ยังมีเศษเหลืออยู่ ๑

คือ $24 = \underbrace{(6)(6)(6)(6)}_{\text{๖ ส่วนละ ๖}} (๑)$

$$24 \div 4 = 6 \text{ เหลือเศษ } ๑$$

$$\begin{array}{r} 4 \overline{) 24} \\ \end{array}$$

$$\underline{\underline{6 \text{ เหลือเศษ } ๑}}}$$

ตัวอย่างที่ ๒

$$48 \div 6 = ?$$

ก่อนลงมือทำ ครูเขียนสูตรคูณแม่ ๖ ลงดังนี้

$$๑ \times ๖ = ๖$$

$$๒ \times ๖ = ๑๒$$

$$๓ \times ๖ = ๑๘$$

$$๔ \times ๖ = ๒๔$$

$$๕ \times ๖ = ๓๐$$

$$๖ \times ๖ = ๓๖$$

$$๗ \times ๖ = ๔๒$$

$$๘ \times ๖ = ๔๘$$

$$๙ \times ๖ = ๕๔$$

แล้วทั้งเลขลงตัวนี้ด้วย

$$๖ \overline{) ๔๕}$$

ถามนักเรียนว่า จะต้องเอาเลขจำนวนอะไร มาคูณ ๖
จึงจะได้ ๔๕? ให้นักเรียนตรวจดูในสูตรคูณแม่ ๖ คงเห็น
ว่าไม่มี มีแต่ ๔๒ ซึ่งจวนเท่ากับ ๔๕

ถามนักเรียนว่า $๔๕ \div ๖$ ใกล้เคียงเท่าไร? เมื่อนักเรียน
ตอบว่า ใกล้เคียง ให้ครูเขียน ๗ ลงดังนี้

$$๖ \overline{) ๔๕}$$

๗

ถามต่อไปว่า เหลือเศษเท่าไร? นักเรียนคงตอบว่า ๓

$$\overset{A}{\text{กข}} \quad ๔๕ - ๔๒ = ๓$$

$$๖) ๔๕$$

$$\overset{A}{\text{๗}} \text{ เหลือเศษ } ๓$$

ตัวอย่างที่ ๓

$$๗๘ \div ๘ = ?$$

ก่อนลงมือทำ เขียนสูตรคูณแม่ ๘ ลงดังนี้

$$๑ \times ๘ = ๘$$

$$๒ \times ๘ = ๑๖$$

$$๓ \times ๘ = ๒๔$$

$$๔ \times ๘ = ๓๒$$

$$๕ \times ๘ = ๔๐$$

$$๖ \times ๘ = ๔๘$$

$$๗ \times ๘ = ๕๖$$

$$๘ \times ๘ = ๖๔$$

$$๙ \times ๘ = ๗๒$$

แล้วตั้งเลขที่เราทำลงดังนี้ด้วย

$$๘) ๗๘$$

ถามนักเรียนว่า จะต้องเอาเลขจำนวนอะไร มาคูณ ๘

จึงเอา ๗๘? ให้นักเรียนตรวจดูสูตรคุณนี้ คงเห็นว่า
ไม่มี มีแต่ ๗๒ ซึ่งจริงจะเท่ากับ ๗๘

ถามนักเรียนว่า $๗๒ \div ๘$ ได้เท่าไร? เมื่อนักเรียนตอบว่า
ได้ ๙ แล้วครูเขียน ๙ ลงดังนี้ $๘ \overline{) ๗๘}$

ถามต่อไปว่า เหลือเศษเท่าไร? นักเรียนคงตอบว่า ๐
ก็ $๗๘ - ๗๒ = ๐$

$$\begin{array}{r} ๘ \overline{) ๗๘} \\ ๙ \text{ เหลือเศษ } ๐ \end{array}$$

๓. ต่อไปนี้ ครูจงทำเลขให้นักเรียนดูทั้งตัวอย่างนั้นบน
กระดานทำอีกหลาย ๆ คน จนกว่านักเรียนจะเข้าใจที่ทุก ๆ คน
และให้เขียนสูตรคุณเมื่อนั้น ๆ ถ้ายกด้วยทุกตัวไป ภายหลัง
จึงให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดทั้งต่อไป

แบบฝึกหัดที่ ๒๘

- (๑) $๑๘ \div ๒ =$, $๑๗ \div ๒ =$, $๑๓ \div ๒ =$
 (๒) $๑๔ \div ๓ =$, $๒๐ \div ๓ =$, $๑๕ \div ๒ =$
 (๓) $๒๕ \div ๓ =$, $๑๘ \div ๕ =$, $๓๖ \div ๕ =$
 (๔) $๒๓ \div ๑ =$, $๓๖ \div ๑ =$, $๒๘ \div ๕ =$

- (๕) $๒๖ \div ๖ =$, $๕๔ \div ๘ =$, $๗๗ \div ๘ =$
 (๖) $๖๘ \div ๗ =$, $๗๖ \div ๙ =$, $๖๒ \div ๙ =$
 (๗) $๖๖ \div ๗ =$, $๔๙ \div ๘ =$, $๖๐ \div ๗ =$
 (๘) $๓๑ \div ๙ =$, $๘๘ \div ๙ =$, $๔๘ \div ๕ =$
 (๙) $๕๐ \div ๖ =$, $๕๕ \div ๗ =$, $๔๓ \div ๕ =$
 (๑๐) $๖๙ \div ๗ =$, $๖๗ \div ๘ =$, $๘๙ \div ๙ =$

-----:๐๐:-----

คำอธิบายวิธีหารยาว เทียบ กับวิธีหารสั้น

๑. ให้ครูสอนหารยาวอย่างง่าย ๆ กิจักอย่างต่อไปนี้
 ตัวอย่างที่ ๑ (หารยาว) $๒๕๖ \div ๒ = ?$

ขั้นที่ ๑

ให้ตั้งเลขดังนี้

$$\begin{array}{r} \overline{) 256} \end{array}$$

$๒ \div ๒ = ๑$ เขียน ๑ ลงเหนือเส้นตรงบน
เลข ๒ เป็นเลขหลักตั้ง

และ $๑ \times ๒ = ๒$ เขียน ๒

ลงใต้เลข ๒ ตัวตั้งแล้วลบกัน

คือ $๒ - ๒ = ๐$ ดังนี้

(ถามปรกติ ๐ ไม่ต้องใส่)

$$\begin{array}{r} ๑ \\ \overline{) 256} \\ ๒ \\ \hline ๐ \end{array}$$

๕
๒
๒

ชักเลข ๕ ในตัวทั้งสองมาข้างนี้

$$\begin{array}{r|l} ๑ & \\ \hline ๒) ๒ & ๕ ๖ \\ & ๒ \\ \hline & ๕ \end{array}$$

$๕ \div ๒ = ๒$ (เหลือเศษ ๑)

เขียน ๒ ลงเป็นเลขตัวหลักข้างนี้

$$\begin{array}{r|l} ๑ & ๒ \\ \hline ๒) ๒ & ๕ ๖ \\ & ๒ \\ \hline & ๑ \end{array}$$

$๒ \times ๒ = ๔$ เขียน ๔ ลงใต้ ๕

และ $๕ - ๔ = ๑$ เขียนลงใต้

เส้นคั่นเป็นเศษ

$$\begin{array}{r|l} ๑ & ๒ \\ \hline ๒) ๒ & ๕ ๖ \\ & ๒ \\ \hline & ๑ \\ & ๔ \\ \hline & ๑ \end{array}$$

(ข้อสังเกต เมื่อลบกันแล้ว

เศษต้องน้อยกว่าตัวหารเสมอ)

ชั้นที่ ๓

ในชั้นที่ ๒ นั้นเหลือเศษ ๑ ก็คือ ๑ คูณ ๑ = ๑๐

ซึ่ง ๑ ลงมารวมกันเป็น ๑๐ + ๖ = ๑๖ ก็ดังนี้

$$\begin{array}{r} ๑๒ \\ ๒ \overline{) ๒๔๐} \\ \underline{๒} \\ ๔ \\ \underline{๔} \\ ๐ \end{array}$$

๑๖ ÷ ๒ = ๘ เขียน ๘ ลง

ในแถวบนเป็นเลขหลัก

๘ × ๒ = ๑๖ เขียนลง

๑๖ - ๑๖ = ๐ ก็ดังนี้

$$\begin{array}{r} ๑๒๘ \\ ๒ \overline{) ๒๔๐} \\ \underline{๒} \\ ๔ \\ \underline{๔} \\ ๐ \end{array}$$

แล้วครูจึงสอนวิธีหารสั้น - กันตัวอย่างต่อไปนี้
ตัวอย่างที่ ๑ (หารสั้น) $๒๕๖ \div ๒ = ?$

ขั้นที่ ๑

$$๒ \div ๒ = ๑ \quad \text{ให้เขียนดังนี้}$$

$$\begin{array}{r} ๒ \overline{) ๒๕๖} \\ ๑ \end{array}$$

ขั้นที่ ๒

$$๕ \div ๒ = ๒ \text{ เหลือเศษ } ๑$$

$$(๒ \times ๒ = ๔ \text{ และ } ๕ - ๔ = ๑)$$

แล้วเขียนต่อไปดังนี้

$$\begin{array}{r} ๒ \overline{) ๒๕๖} \\ ๑๒ \end{array}$$

ขั้นที่ ๓

ในขั้นที่ ๒ นั้น เหลือเศษ ๑ ก็คือ ๑สิบ = ๑๐

$$๑๐ + ๖ = ๑๖ \quad \text{และ } ๑๖ \div ๒ = ๘$$

แล้วเขียนต่อไปดังนี้

$$\begin{array}{r} ๒ \overline{) ๒๕๖} \\ ๑๒๘ \end{array}$$

ในที่สุก ลย จัก ออก เลียบ เขียน ดังนี้

$$\begin{array}{r} ๒ \overline{) ๒๕๖} \\ \end{array}$$

$$\underline{๑๒๘}$$

ตอบ $\underline{๑๒๘}$

ตัวอย่างที่ ๒ (หารยาว) $๑๘๘ \div ๒ = ?$

ขั้นที่ ๑

$๑ \div ๒$ หารไม่ไก่ เขียน ดังนี้ $\begin{array}{r} ๐ \overline{) ๑๘๘} \\ \end{array}$

ขั้นที่ ๒

$๑๘ \div ๒ = ๙$ เขียน ๙ ลง

แถว บน เป็น เลข หัก

$๙ \times ๒ = ๑๘$ เขียน ๑๘ ลง ใต้

เลข ๑๘ แล้ว ลบ กัน $๑๘ - ๑๘ = ๐$

ขั้นที่ ๓

ให้ ชัก ๘ ลง มา ดังนี้

$$\begin{array}{r} ๐ \overline{) ๑๘๘} \\ ๒ \overline{) ๑๘๘} \\ \underline{๑๘} \\ ๐ \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 ๘ \div ๒ = ๔ \quad \text{เขียน ๔ ลงเป็น} \quad ๐ \overline{๘} ๔ \\
 \text{เลขถัดและ } ๔ \times ๒ = ๘ \text{ เขียน ๘ } ๒) \quad ๑ \overline{๘} ๘ \\
 \text{ลงตัว ๘ แล้วลบกัน } ๘ - ๘ = ๐ \quad ๑ \overline{๘} \\
 \text{ดังนี้} \quad \quad \quad ๘ \\
 \quad \quad \quad \quad \quad ๘ \\
 \quad \quad \quad \quad \quad \hline
 \end{array}$$

ตอบ ๔

แล้วสอนวิธีหา ดังนี้

ตัวอย่างที่ ๒ (หา ดังนี้) $๑๘๘ \div ๒ = ?$

ขั้นที่ ๑

 $๑ \div ๒$ หาไม่ลงตัว ให้เขียนดังนี้

$$\begin{array}{r}
 ๒) ๑ \overline{๘} ๘ \\
 ๐
 \end{array}$$

ขั้นที่ ๒

 $๑๘ \div ๒ = ๙$ ให้เขียน ๙ ลงดังนี้

$$\begin{array}{r}
 ๒) ๑ \overline{๘} ๘ \\
 ๐ \overline{๙}
 \end{array}$$

๕ ๔
๒๕ ๗ ๓

$8 \div 2 = 4$ ให้เขียน 4 ลงที่นี้

௩) உதவு

०६५

ကဏ္ဍ ၁၆

ตัวอย่างที่ ๓ (หารยาว) $504 \div 4 = ?$

५५
गुप्त ७

$$x \div x = 1 \text{ หนึ่ง } 1 \text{ หนึ่ง } 1 \text{ หนึ่ง } 1$$

$$\begin{array}{r} 6 \overline{) 506} \\ \underline{30} \\ 206 \\ \underline{120} \\ 86 \end{array}$$

$$x \times \alpha = \alpha \quad \text{เมื่อ } \alpha \text{ ลงท้ายด้วย } x$$

๒๔ ๒๕ ๒๖

$x - 4 = 0$ เขียน ๑ ลงข้างใต้

५५ ११ १००

ชุก ๐ ลงมาเป็น ๑๐

$$10 \div 5 = 2 \quad (\text{ရက်စွဲ ၂၀})$$

เขียน ๒ ลงเป็นเลขไทย

ក្នុង ២ X ៤ = ៨ តើមាន ៨ លក្ខណៈ

แล้ว ลอยขึ้น เหลือเศษ ๒ ฟอง

[illegible]

๕
ชั้นที่ ๓

ชัก ๔ ลงมาเป็น ๒๔ กัน

$$\begin{array}{r}
 ๑\ ๒ \\
 \hline
 ๔) \begin{array}{|c|c|c|} \hline ๕ & ๐ & ๔ \\ \hline ๔ & & \\ \hline ๑ & ๐ & \\ \hline ๔ & & \\ \hline ๒ & ๔ & \\ \hline \end{array}
 \end{array}$$

$๒๔ \div ๔ = ๖$ เขียน ๖ ลงเป็น เลข ลัพธ์

คือ $๖ \times ๔ = ๒๔$ เขียน ๒๔

ลงไว้ ๒๔ แล้วลบกัน คือ

$๒๔ - ๒๔ = ๐$ กัน

$$\begin{array}{r}
 ๑๒๖ \\
 \hline
 ๔) \begin{array}{|c|c|c|} \hline ๕ & ๐ & ๔ \\ \hline ๔ & & \\ \hline ๑ & ๐ & \\ \hline ๔ & & \\ \hline ๒ & ๔ & \\ \hline ๒ & ๔ & \\ \hline \end{array}
 \end{array}$$

ตอบ ๑๒๖

แล้วสอนวิธีหาร กัน

ตัวอย่างที่ ๓ (หารสั้น) $๕๐๔ \div ๔ = ?$

ขั้นที่ ๑

$๕ \div ๔ = ๑$ เหลือเศษ ๑ เขียนลงข้างนี้

$$\begin{array}{r} ๑ \\ ๔ \overline{) ๕04} \\ \underline{๔} \\ ๑ \end{array}$$

ขั้นที่ ๒

$๑๐ \div ๔ = ๒$ เหลือเศษ ๒ เขียนลงข้างนี้

$$\begin{array}{r} ๒ \\ ๔ \overline{) ๕04} \\ \underline{๔} \\ ๑๒ \end{array}$$

ขั้นที่ ๓

$๒๔ \div ๔ = ๖$ เขียนลงข้างนี้

$$\begin{array}{r} ๖ \\ ๔ \overline{) ๕04} \\ \underline{๔} \\ ๑๒ \\ \underline{๑๒} \\ ๐๔ \end{array}$$

ตอบ ๑๒๖

๑๔

ตัวอย่างที่ ๔ (หารยาว) $๓๗๕ \div ๕ = ?$

ขั้นที่ ๑

$๓ \div ๕$ หารไม่ได้ เขียนดังนี้

$$\begin{array}{r} 0 \\ 5 \overline{) 375} \end{array}$$

ขั้นที่ ๒

$๓๗ \div ๕ = ๗$ (เหลือเศษ ๒)

เขียน ๗ ลงเป็นเลขสิทธิ์

และ $๗ \times ๕ = ๓๕$

เขียน ๓๕ ลงใต้

เลข ๓๗ แล้วลบกันคือ

$$๓๗ - ๓๕ = ๒$$

$$\begin{array}{r} 07 \\ 5 \overline{) 375} \\ \underline{35} \\ 20 \end{array}$$

ขั้นที่ ๓

ซ้ำ ๕ ลงที่ถ้อยเลข ๒ ที่เหลือ

เป็น ๒๕ $๒๕ \div ๕ = ๕$

เขียน ๕ ลงเป็นเลขสิทธิ์

และ $๕ \times ๕ = ๒๕$ เขียน ๒๕

ลงใต้เลข ๒๕ แล้วลบกันดังนี้

$$\begin{array}{r} 075 \\ 5 \overline{) 375} \\ \underline{35} \\ 20 \\ \underline{25} \\ 0 \end{array}$$

ตอบ ๗๕

แล้วสอนวิธีหารสั้นดังนี้

ตัวอย่างที่ ๕ (หารสั้น) $๓๗๕ \div ๕ = ?$

ขั้นที่ ๑

$๓ \div ๕$

หารไม่ลงตัว เขียนลงทั้งนี้

$$\begin{array}{r} ๕ \overline{) ๓๗๕} \\ ๐ \end{array}$$

ขั้นที่ ๒

$๓๗ \div ๕ = ๗$ เหลือเศษ ๒ เขียนต่อไปทั้งนี้

$$\begin{array}{r} ๗ \\ ๕ \overline{) ๓๗๕} \\ ๐๗ \end{array}$$

ขั้นที่ ๓

$๒๕ \div ๕ = ๕$ เขียนต่อไปทั้งนี้

$$\begin{array}{r} ๕ \\ ๕ \overline{) ๓๗๕} \\ ๐๗๕ \end{array}$$

ตอบ

$$\underline{๗๕}$$

ตัวอย่างที่ ๕ (หารยาว) $๘๑๙ \div ๗ = ?$

ขั้นที่ ๑

$๘ \div ๗ = ๑$ เหลือเศษ ๑ เขียนทั้งนี้

เขียน ๑ ลงเป็นเลขสิทธิ์เหนือ ๘

และ $๑ \times ๗ = ๗$ เขียน ๗ ลงใต้ ๘

ขีดเส้นแล้วลบกัน คือ $๘ - ๗ = ๑$

เขียน ๑ ลงเป็นเศษ

$$\begin{array}{r} ๑ \\ ๗ \overline{) ๘๑๙} \\ ๗ \\ \hline ๑ \end{array}$$

๕ ๓
ชั้นที่ ๒

ชัก ๑ ลงมาก่อท้ายเป็น ๑๑

๑๑ ÷ ๗ = ๑ เหลือเศษ ๔ ๗) ๑๑

ใส่ ๑ ลงเป็นเลขตัวต่อไป

และ ๑ × ๗ = ๗ เขียน ๗ ลง

แล้วลบกัน ๑๑ - ๗ = ๔ เป็นเศษ

๔

๕ ๓
ชั้นที่ ๓

ชัก ๔ ลงมาก่อท้ายเศษเป็น

๔๔, ๔๔ ÷ ๗ = ๖ เขียน ๖ เป็น ๗) ๔๔

เลขตัว และ ๖ × ๗ = ๔๒

เขียน ลงแล้วลบกัน

๔๔ - ๔๒ = ๒ กัน

๒

กอบ

๑๑๗

แล้วสอนวิธีหารสั้นกัน

ข้อสังเกต

ถ้าเลขตัวหารมีตั้งแต่ ๒ จนถึง ๑๒ ใช้หาร
ด้วยวิธีหารสั้น ถ้าตัวหารมากกว่านี้ใช้หารยาว

ตัวอย่างที่ ๕ (หารสั้น) $๘๑๘ \div ๗ = ?$

ขั้นที่ ๑

$๘ \div ๗ = ๑$ เหลือเศษ ๑ เขียนลงข้างนี้

$$\begin{array}{r} ๑ \\ ๗ \overline{) ๘๑๘} \\ \underline{๗} \end{array}$$

ขั้นที่ ๒

$๑๑ \div ๗ = ๑$ เหลือเศษ ๔ เขียนต่อไปข้างนี้

$$\begin{array}{r} ๑๑ \\ ๗ \overline{) ๘๑๘} \\ \underline{๗๑} \end{array}$$

ขั้นที่ ๓

$๔๘ \div ๗ = ๗$ เขียนต่อไปข้างนี้

$$\begin{array}{r} ๑๑๗ \\ ๗ \overline{) ๘๑๘} \\ \underline{๗๑๗} \end{array}$$

ตอบ ๑๑๗

๒. ถ้านักเรียนยังไม่เข้าใจก็ทุกคน ครูจะหาตัวอย่างอื่น ๆ มาทำให้อีกหลาย ๆ คนจนกว่าจะเข้าใจทุกคน แล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด ดังต่อไปนี้ แบบฝึกหัด ก็ให้ทำ ทั้ง ๒ วิธี

แบบฝึกหัดที่ ๒๙

ให้ทำทั้งวิธีหารยาวกับหารสั้น

- (๑) $๒๒๖ \div ๒ =$, $๔๐๘ \div ๒ =$, $๓๖๘ \div ๒ =$
 (๒) $๓๖๘ \div ๓ =$, $๘๐๖ \div ๒ =$, $๖๐๘ \div ๓ =$
 (๓) $๔๒๘ \div ๓ =$, $๓๒๘ \div ๔ =$, $๕๖๘ \div ๔ =$
 (๔) $๖๕๕ \div ๕ =$, $๖๘๐ \div ๔ =$, $๓๖๖ \div ๖ =$
 (๕) $๕๗๕ \div ๕ =$, $๔๘๘ \div ๖ =$, $๔๕๐ \div ๕ =$
 (๖) $๓๗๒ \div ๖ =$, $๖๓๗ \div ๗ =$, $๘๐๘ \div ๘ =$
 (๗) $๑๘๘ \div ๘ =$, $๗๓๑ \div ๗ =$, $๔๘๘ \div ๖ =$
 (๘) $๒๘๘ \div ๘ =$, $๘๑๖ \div ๘ =$, $๘๓๖ \div ๘ =$
 (๙) $๕๘๕ \div ๗ =$, $๘๖๐ \div ๖ =$, $๗๑๒ \div ๘ =$
 (๑๐) $๖๕๗ \div ๘ =$, $๕๘๒ \div ๘ =$, $๘๖๓ \div ๘ =$

ต่อไปให้ทำวิธีหารสั้นเท่านั้น

- (๑๑) กินสอแท่งละ ๒ สตางค์ ถ้าซื้อสิน ๕๕ สตางค์ไป ๒๕๖ สตางค์ จะได้กินสอกี่แท่ง?
 (๑๒) กระดาษแผ่นละ ๒ สตางค์ ถ้าซื้อสิน ๕๕ สตางค์ไป ๓๗๖ สตางค์ จะได้กระดาษกี่แผ่น?
 (๑๓) ไข่ไก่หนึ่งมีไข่ ๒ ขา ถ้ามีไข่ไก่ ๓๖๐ ขา

จะเป็นไก่กี่ตัว ?

- (๑๔) หมวกราคาใบละ ๕ บาท ถ้ามีเงินอยู่ ๓๓๖ บาท
จะซื้อหมวกใบกี่ใบ ?
- (๑๕) มะม่วงกระป๋องหนึ่งมี ๖๓๗ ผล ถ้าเขามะม่วง
ออกกองเป็น ๗ กอง กองละเท่า ๆ กัน กองหนึ่ง
จะเป็นมะม่วงกี่ผล ?
- (๑๖) หนังสือเล่มหนึ่งนับบรรทัดได้ ๖๕๗ บรรทัด แต่
หน้าหนึ่งมี ๘ บรรทัดทั้งนี้ หนังสือเล่มนั้นมีกี่หน้า ?
- (๑๗) ชวนาคนหนึ่งขายข้าวไป ๘๑๖ สักใน ๘ วัน ให้
คิดเฉลี่ยว่า วันหนึ่งขายข้าวไปกี่สัก ?
- (๑๘) โรงเรียนหลังหนึ่งมีนักเรียนได้ ๓๗๒ คน แต่
โรงเรียนนั้นมีห้องอยู่ ๖ ห้อง ทั้งนี้ในห้องหนึ่งจะ
มีนักเรียนกี่คน ?
- (๑๙) เชือกเส้นหนึ่งยาว ๕๘๒ เมตร ถ้าตัดออก ๘ ท่อน
เท่า ๆ กัน จะได้ท่อนละกี่เมตร ?
- (๒๐) เมล็ดมะขามกระป๋องหนึ่งมี ๘๖๓ เมล็ด แล้วเขา
เมล็ดมะขามนี้แบ่งใส่กระป๋องเล็ก ๆ ๘ กระป๋อง กระป๋อง
ละเท่า ๆ กันทั้งนี้ กระป๋องหนึ่งจะมีเมล็ดกี่ ?

- (๒๑) ไข่ราคาตัวละ ๘ บาท ถ้ามีเงินอยู่ ๕๔๒ บาท
จะซื้อไข่ได้กี่ตัว ?
- (๒๒) ถังไม้ใบหนึ่งจุซาไค้หนัก ๗ กิโลกรัม ถ้ามีซาไค้
หนัก ๕๔๕ กิโลกรัม จะต้องใช้ถังกี่ใบ จึงจะ
บรรจุซาไค้หมด ?
- (๒๓) ชายควายไป ๘ ตัวได้เงิน ๗๔๔ บาท อยากทราบว่า
ควายตัวหนึ่งราคาเท่าไร ?
- (๒๔) นายรอกเขียนหนังสือบรรจงไว้วันละ ๔ หน้า ถ้า
นายรอกเขียนได้ ๔๓๖ หน้า ต้องเขียนอยู่กี่วัน ?
- (๒๕) มีสตางค์อยู่ ๖๕๗ สตางค์ ซื้อขนมกินวันละ
๔ สตางค์ กี่วันจึงจะหมดสตางค์นั้น ?

-----๑๐๑-----

คำอธิบายวิธีหารยาวเทียบกับวิธีหารสั้น (มีเศษ)

๑. ให้ครูสอนวิธีหารยาวอย่างมีเศษต่อไปนี้
ตัวอย่างที่ ๑ (หารยาว) $๗๓๗ \div ๒ = ?$

$$\begin{array}{r}
 ๗ \div ๒ = ๓ \text{ (เหลือเศษ ๑)} \\
 \text{และ } ๓ \times ๒ = ๖ \text{ ดังนี้}
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 ๓ \\
 ๓ \\
 \hline
 ๑
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 ๓๖ \\
 \hline
 ๑๓ \div ๒ = ๖ \text{ (เหลือเศษ ๑) } ๒) ๑๓ \\
 \text{และ } ๖ \times ๒ = ๑๒ \text{ ก็งั้น} \\
 \hline
 ๑๓ \\
 \hline
 ๑๒ \\
 \hline
 ๑
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 ๓๖๘ \\
 \hline
 ๑๗ \div ๒ = ๘ \text{ (เหลือเศษ ๑) } ๒) ๑๗ \\
 \text{และ } ๘ \times ๒ = ๑๖ \text{ ก็งั้น} \\
 \hline
 ๑๗ \\
 \hline
 ๑๖ \\
 \hline
 ๑
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{ตอบ } ๓๖๘ \text{ เหลือเศษ ๑} \\
 \hline
 ๑
 \end{array}$$

แล้วสอนวิธีการสั้นดังนี้

ตัวอย่างที่ ๑ (หารสั้น) $๑๗๒๗ \div ๒ = ?$

$$\begin{array}{r}
 ๑ \\
 ๑๗ \div ๒ = ๘ \text{ (เหลือเศษ ๑) ทำดังนี้} ๒) ๑๗๒๗ \\
 \hline
 ๑
 \end{array}$$

$$๑๓ \div ๒ = ๖ \text{ (เหลือเศษ ๑)}$$

$$\begin{array}{r} ๑ \\ ๒ \overline{) ๑๓} \\ \underline{๑๒} \\ ๑ \end{array}$$

$$๑๗ \div ๒ = ๘ \text{ (เหลือเศษ ๑)}$$

$$\begin{array}{r} ๑ \\ ๒ \overline{) ๑๗} \\ \underline{๑๖} \\ ๑ \end{array}$$

ตอบ ๑๖ เศษ ๑

ตัวอย่างที่ ๒ (หารยาว) $๑๐๕๓ \div ๔ = ?$

$$๑๗ \div ๔ = ๔ \text{ (เหลือเศษ ๑)}$$

$$\text{และ } ๑ \times ๔ = ๔ \text{ ก็นำ}$$

$$\begin{array}{r} ๑ \\ ๔ \overline{) ๑๐๕๓} \\ \underline{๔} \\ ๓ \end{array}$$

$$๓๐ \div ๔ = ๗ \text{ (เหลือเศษ ๒)}$$

$$๗ \times ๔ = ๒๘$$

$$\begin{array}{r} ๑๗ \\ ๔ \overline{) ๑๐๕๓} \\ \underline{๔} \\ ๓๐ \\ \underline{๒๘} \\ ๒ \end{array}$$

$$\begin{array}{l}
 ๑๒๕ \div ๕ = ๒๕ \quad (\text{เหลือเศษ } ๐) \\
 ๑๒ \times ๕ = ๖๐
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 ๑๒๕ \\
 ๕ \overline{) ๑๒๕๐} \\
 \underline{๕} \\
 ๓๐ \\
 \underline{๒๕} \\
 ๕ \\
 \underline{๕} \\
 ๐
 \end{array}$$

$$\begin{array}{l}
 ๑๓๕ \div ๕ = ๒๗ \quad (\text{เหลือเศษ } ๐) \\
 ๑๓ \times ๕ = ๖๕
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 ๑๓๕ \\
 ๕ \overline{) ๑๓๕๐} \\
 \underline{๕} \\
 ๓๐ \\
 \underline{๒๕} \\
 ๕ \\
 \underline{๕} \\
 ๐
 \end{array}$$

สรุป $๑๒๕ \div ๕ = ๒๕$ เหลือเศษ ๐

$$\begin{array}{r}
 ๑๒๕ \\
 ๕ \overline{) ๑๒๕๐} \\
 \underline{๕} \\
 ๓๐ \\
 \underline{๒๕} \\
 ๕ \\
 \underline{๕} \\
 ๐
 \end{array}$$

ตัวอย่างที่ ๒ (หารสั้น) $๗๐๕๓ \div ๔ = ?$

$$๗ \div ๔ = ๑ \text{ (เหลือเศษ ๓)} \quad \begin{array}{r} ๓ \\ ๔ \overline{) ๗๐๕๓} \end{array}$$

$$๓๐ \div ๔ = ๗ \text{ (เหลือเศษ ๒)} \quad \begin{array}{r} ๓ \\ ๒ \\ ๔ \overline{) ๗๐๕๓} \end{array}$$

$$๒๕ \div ๔ = ๖ \text{ (เหลือเศษ ๑)} \quad \begin{array}{r} ๓ \\ ๒ \\ ๑๗ \\ ๔ \overline{) ๗๐๕๓} \end{array}$$

$$๑๓ \div ๔ = ๓ \text{ (เหลือเศษ ๑)} \quad \begin{array}{r} ๓ \\ ๒ \\ ๑๗ \\ ๑๒ \\ ๔ \overline{) ๗๐๕๓} \\ \hline ๑๒๖๓ \text{ เหลือเศษ ๑} \end{array}$$

ตอบ ๑๒๖๓ เหลือเศษ ๑

ตัวอย่างที่ ๓ (หารยาว) $๓๖๔๔ \div ๖ = ?$

$$๓ \div ๖ \text{ (หารไม่ลงตัว)} \quad \begin{array}{r} ๐ \\ ๖ \overline{) ๓๖๔๔} \end{array}$$

$$๓๖ \div ๖ = ๖ \text{ (ไม่เหลือเศษ)} \quad \begin{array}{r} ๐ \\ ๖ \overline{) ๓๖๔๔} \end{array}$$

$$๔ \times ๖ = ๒๔ \quad \begin{array}{r} ๓๖ \\ ๒๔ \\ \hline \end{array}$$

$$๔๔ \div ๖ = ๗ \text{ (เหลือเศษ ๓)}$$

$$๗ \times ๖ = ๔๒$$

$$\begin{array}{r} ๐๖๗ \\ ๖ \overline{) ๓๖๔๔} \\ \underline{๓๖} \\ ๔ \\ \underline{๖} \\ ๓ \end{array}$$

$$๓๔ \div ๖ = ๖ \text{ (เหลือเศษ ๓)}$$

$$๖ \times ๖ = ๓๖$$

$$\begin{array}{r} ๐๖๗๖ \\ ๖ \overline{) ๓๖๔๔} \\ \underline{๓๖} \\ ๔ \\ \underline{๖} \\ ๓๔ \\ \underline{๓๖} \\ ๓ \end{array}$$

ตอบ ๖๗๖ เหลือเศษ ๓

แล้วสอนวิธีหารสั้นดังนี้

ตัวอย่างที่ ๓ (หารสั้น) $๓๖๔๔ \div ๖ = ?$

$๓ \div ๖$ (หารไม่ทัน)

$$๖ \overline{) ๓๖๔๔}$$

๐

$$๓๖ \div ๖ = ๖ \text{ (ไม่เหลือเศษ) } \quad ๖ \overline{) ๓๖๔๔}$$

๐๖

$$๔๘ \div ๖ = ๘ \text{ (เหลือเศษ ๓) } \quad ๖ \overline{) ๓๖๔๔}$$

๐๖๓

$$๓๔ \div ๖ = ๖ \text{ (เหลือเศษ ๓) } \quad ๖ \overline{) ๓๖๔๔}$$

๐๖๑๖ ^๓เหลือเศษ ๓

ตอบ ๖๑๖ ^๓เหลือเศษ ๓

ตัวอย่างที่ ๔ (หารยาว) $๓๕๘๗ \div ๔ = ?$

$$๓ \div ๔ \quad (\text{หารไม่ลงตัว}) \quad ๔ \overline{) ๓๕๘๗}$$

๐

$$๓๕ \div ๔ = ๘ \text{ (เหลือเศษ ๓) } \quad ๔ \overline{) ๓๕๘๗}$$

๐๘

๔ $\times$ ๘ = ๓๒

๓๒

๓๘

$$\begin{array}{r}
 ๓๘ \div ๘ = ๔ \text{ (เหลือเศษ ๒)} \\
 ๔ \times ๘ = ๓๒
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 ๐๔๔ \\
 ๘ \overline{) ๓๘.๘๗} \\
 \underline{๓๒} \\
 ๓๘ \\
 \underline{๓๒} \\
 ๒๗
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 ๒๗ \div ๘ = ๘ \text{ (เหลือเศษ ๓)}
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 ๐๔๔.๘ \\
 ๘ \overline{) ๓๘.๘๗} \\
 \underline{๓๒} \\
 ๓๘ \\
 \underline{๓๒} \\
 ๒๗
 \end{array}$$

ตอบ $\underline{๔.๔๘}$ เหลือเศษ ๓

ตัวอย่างที่ ๔ (หารสั้น) $๓๘.๘๗ \div ๘ = ?$

$๓ \div ๘$ (หารไม่ได้) $\begin{array}{r} ๘ \overline{) ๓๘.๘๗} \end{array}$

$$๓๕ \div ๘ = ๔ \text{ (เหลือเศษ ๓)} \quad \begin{array}{r} ๘ \overline{) ๓๕} \\ \underline{๓๒} \\ ๓ \end{array}$$

$$๓๘ \div ๘ = ๔ \text{ (เหลือเศษ ๖)} \quad \begin{array}{r} ๘ \overline{) ๓๘} \\ \underline{๓๒} \\ ๖ \end{array}$$

$$๖๗ \div ๘ = ๘ \text{ (เหลือเศษ ๓)} \quad \begin{array}{r} ๘ \overline{) ๖๗} \\ \underline{๖๔} \\ ๓ \end{array}$$

๐๔๔๘ เศษ ๓
ตอบ ๔๔๘ เหลือเศษ ๓

ตัวอย่างที่ ๕ (หารยาว) $๒๗๐๕ \div ๙ = ?$

$$๒ \div ๙ \text{ (หารไม่ได้)} \quad \begin{array}{r} ๙ \overline{) ๒๗๐๕} \\ \end{array}$$

$$๒๗ \div ๙ = ๓ \text{ (ไม่เหลือเศษ)} \quad \begin{array}{r} ๙ \overline{) ๒๗๐๕} \\ \underline{๒๗} \\ ๐ \end{array}$$

$$๐ \div ๙ = ๐ \text{ (ใส่ศูนย์ลง)} \quad \begin{array}{r} ๙ \overline{) ๒๗๐๕} \\ \underline{๒๗} \\ ๐ \end{array}$$

$$๕ \div ๙ \text{ (หารไม่ได้ ใส่ศูนย์ลง)} \quad \begin{array}{r} ๙ \overline{) ๒๗๐๕} \\ \underline{๒๗} \\ ๐ \end{array}$$

แต่ ๕ ที่เหลือเป็นเศษ
ตอบ ๓๐๐ เหลือเศษ ๕

แล้วสอนวิธีการสั้นดังนี้

ตัวอย่างที่ ๕ (หารสั้น) $๒๗๐๕ \div ๔ = ?$

$$๒ \div ๔ \quad (\text{หารไม่ได้}) \quad \underline{๔) ๒๗๐๕}$$

๐

$$๒๗ \div ๔ = ๓ \quad (\text{ไม่เหลือเศษ}) \quad \underline{๔) ๒๗๐๕}$$

๐๓

$$๐ \div ๔ = ๐ \quad (\text{ให้ลงศูนย์}) \quad \underline{๔) ๒๗๐๕}$$

๐๓๐

$$๕ \div ๔ \quad (\text{หารไม่ได้}) \quad \underline{๔) ๒๗๐๕}$$

ให้ลงศูนย์ ชักเลข ๕ มาเป็นเศษ $\underline{๐๓๐๐}$ เหลือเศษ ๕

ตอบ $\underline{๓๐๐}$ เหลือเศษ ๕

๒. ถ้านักเรียนยังไม่เข้าใจที่ทุกคน ครูจงหาตัวอย่างอื่น ๆ มาทำให้นักเรียนทุกคนเข้าใจที่ทุกคน แล้วจึงให้ทำแบบฝึกหัดต่อไปนี้ แบบฝึกหัดก็ให้ทำทั้ง ๒ วิธีจนนักเรียนชำนาญก็แล้ว จึงให้ทำแต่วิธีการสั้นเท่านั้น (เพราะตัวหารทั้งแก่ ๒ ถึง ๑๒)

แบบฝึกหัดที่ ๓๐

ให้ทำทั้งวิธีหารยาวและหารสั้น

- (๑) $๓๕๑ \div ๒ =$, $๑๘๙๐ \div ๒ =$, $๗๐๔๘ \div ๒ =$
 (๒) $๕๗๐ \div ๓ =$, $๑๕๗๕ \div ๓ =$, $๔๐๙๑ \div ๓ =$
 (๓) $๖๔๔ \div ๔ =$, $๑๖๘๐ \div ๔ =$, $๙๒๓๕ \div ๔ =$
 (๔) $๕๐๕ \div ๕ =$, $๑๗๙๕ \div ๕ =$, $๗๓๕๒ \div ๕ =$
 (๕) $๗๙๘ \div ๖ =$, $๑๘๑๘ \div ๖ =$, $๘๔๐๗ \div ๖ =$
 (๖) $๙๑๗ \div ๗ =$, $๑๕๔๕ \div ๗ =$, $๙๐๕๐ \div ๗ =$
 (๗) $๙๐๔ \div ๘ =$, $๑๓๙๖ \div ๘ =$, $๘๐๘๐ \div ๘ =$
 (๘) $๙๙๑ \div ๙ =$, $๑๔๖๗ \div ๙ =$, $๘๑๐๙ \div ๙ =$
 (๙) $๕๖๕๓ \div ๖ =$, $๗๐๔๑ \div ๗ =$, $๒๗๘๐ \div ๘ =$
 (๑๐) $๙๐๕๖ \div ๖ =$, $๑๙๔๑ \div ๙ =$, $๘๗๕๖ \div ๙ =$
 (๑๑) $๔๐๕๓ \div ๗ = ๕๘๙$ อธิบายทราบดีว่าเลขผลลัพธ์ที่วาง

จะเป็นตัวเลขอะไร?

ต่อไปนี้จะให้ทำการสั้นเท่านั้น

- (๑๒) ปณณเรณ ๓ หลัง สิ้นเงิน ๔๕๙๐ บาท อธิบาย
 ทราบดีว่าหลังหนึ่งสิ้นเงินเท่าไร?
 (๑๓) มีสทงค์อยู่ ๔๖๔ สทงค์ แยกให้เด็ก ๔ คน
 คนละเท่า ๆ กัน จะได้คนละกี่สทงค์?

- (๑๔) ในเวลา ๕ เดือน พ่อค้าคนหนึ่งขายของได้เงิน ๓๓๕๗ บาท คิดเฉลี่ยจะขายได้เดือนละเท่าไร ?
- (๑๕) มีสมุดอย่างเดียวกันอยู่ ๖ เล่ม ถ้านับหน้ารวมกันทั้งหมดได้ ๕๗๖ หน้าทั้งนี้ เฉลี่ยแล้วจะมีกี่หน้า ?
- (๑๖) ลูกจ้าง ๘ คนทำงานตลอดปี ได้ค่าจ้างรวมกัน ๒๕๒๘ บาท ถ้าคนเหล่านั้นได้เท่า ๆ กัน จะได้คนละเท่าไร ?
- (๑๗) โรงเรียนหนึ่งมีนักเรียน ๓๗๕ คน แบ่งเป็น ๗ ชั้น ในชั้นหนึ่งมีนักเรียนกี่คน ?
- (๑๘) ขายหนังสือราคาเล่มละ ๓ บาท ขายได้เงิน ๗๔๘ บาท ขายหนังสือไปอีกเล่ม ?
- (๑๙) มีข้าวโพด ๗๖๕๕ กิโลกรัม มีข้าวรวมกัน ๓๖๔ ชัน ทั้งนี้ ถัดกันหนึ่งจะมีกี่ ชัน ?

แบบฝึกหัดที่ ๓๑

- (๑) $๕๗๒ \div ๒ + ๒๖๗ =$
- (๒) $๔๕๓ \div ๓ + ๔๖๘ =$
- (๓) $๕๔๖ \div ๓ + ๒๓๐ - ๓๑๖ =$
- (๔) $๖๗๕ \div ๕ \times ๔ + ๓๔๖ =$

- (๕) $๕๖๘ \times ๕ \div ๘ - ๑๕๗ =$
- (๖) $๕๗๖ \div ๖ \times ๔ - ๓๐๕ =$
- (๗) $๓๔๒ \div ๘ \times ๗ + ๒๖๓ - ๔๕๖ =$
- (๘) $๑๕๒ \times ๖ \div ๘ - ๑๐๘ + ๗๐๕ =$
- (๙) $๒๓๔ \times ๗ \div ๘ + ๓๖๘ - ๕๔๘ =$
- (๑๐) $๓๘๔ \times ๘ \div ๘ + ๑๒๕ - ๕๐๓ =$
- (๑๑) $๕๔๐๗ \div ๘ = \bullet \bullet \bullet$ มีเศษ ไท่กี่เลขที่ขั้วจาก
ศูนย์เต็มลงให้ครบ.
- (๑๒) สมกเล่มหนึ่งมีบรรทัดอยู่ ๘๖๔ บรรทัด แต่หน้าหนึ่ง
มี ๘ บรรทัด สมกเล่มนั้นจะมีกี่หน้า?
- (๑๓) เจ้าข้าว ๘ ถัง บรรทุกข้าวได้ ๕๖๘ เกวียนทั้งนี้
ถังหนึ่งบรรทุกได้กี่เกวียน?
- (๑๔) นายมันชายมีไป ๖ ตัว ตัวละ ๘๖ บาท แล้ว
เขาเงินนั้นซื้อควาย ๘ ตัว จะเป็นราคาควายตัวละ
เท่าไร?
- (๑๕) ซื้อส้มมา ๓๕๐ ผล ราคาผลละ ๓ สตางค์ แล้ว
ขายไปหมดได้เงิน ๑๒๐๐ สตางค์ จะขาดทุนหรือ
ได้กำไรเท่าไร?

- (๑๖) ซื้อผลไม้ราคาผลละ ๕ สตางค์ สั้นเงิน ๖๓๕ สตางค์
ขายไปผลละ ๗ สตางค์ จะได้กำไรเท่าไร ?
- (๑๗) ไข่ไก่มี ๘๑ ตัว ออกไข่ตัวละ ๖ ฟองใน ๗ วัน
อยากทราบว่า ไข่เหล่านั้นออกไข่วันละกี่ฟอง ?
- (๑๘) นายคำขายผ้าไป ๗ ตัว ราคาตัวละ ๗๘ บาท แล้ว
เขาเงินนั้นซื้อเสาคันละ ๗ บาททั้งนี้ จะได้เสากี่คัน ?
- (๑๙) ซื้อหมวกราคาใบละ ๗ บาท สั้นเงิน ๕๘๘ บาท
แล้วขายไปใบละ ๘ บาท จะได้กำไรเท่าไร ?
- (๒๐) นางสาวมีเงินอยู่ ๘๐๐๐ บาท แยกให้ลูก ๓ คน
คนละ ๓๖๐ บาท ซื้อเรือลำหนึ่งราคา ๔๕๐ บาท
และปลูกเรือน ๕ หลัง ราคาหลังละเท่า ๆ กันหมด
เงินพออีกทั้งนี้ ราคาเรือนหลังละเท่าไร ?

—:—:—:—:—:—:—

คำอธิบาย วิธี ทรวร คูณ และ ทาร

วิธี ทรวร คูณ

ตัวอย่างที่ ๑

$$๗๖ \times ๖ = ?$$

$$\begin{array}{r} ๗๖ \\ \times ๖ \\ \hline ๔๕๖ \end{array}$$

ตอบ ๔๕๖

อยากทราบว่า ผลคูณ คือ ๔๕๖ นี้จะถูกหรือไม่?
 วิธีตรวจ ให้เอาตัวคูณหาร เลขตั้งที่ตอบนั้น.
 คือ ๖ หาร ๔๕๖

$$๖ \overline{) ๔๕๖}$$

$$\underline{๗๖}$$

ดังนั้นจะเห็นว่า ๗๖ ซึ่งเป็นผลหารนั้น คือตัวตั้งของ
 เลขที่ทำในตัวอย่างที่ ๑ เมื่อเช่นนี้ก็รู้ว่าจำนวนเลขที่
 ตอบในการคูณ คือ ๔๕๖ เป็นถูก.

ตัวอย่างที่ ๒ $๒๕๗ \times ๘ = ?$

$$\begin{array}{r} ๓๕๗ \\ ๘ \end{array}$$

$$\underline{๘}$$

$$\underline{๒๐๕๖}$$

$$\text{ตอบ } \underline{๒๐๕๖}$$

ผลคูณนี้จะถูกหรือไม่?

วิธีตรวจ ให้เอา ๘ ซึ่งเป็นตัวคูณหาร ๒๐๕๖ ซึ่งเป็นเลข
 ตอบดังนี้

$$๘ \overline{) ๒๐๕๖}$$

$$\underline{๒๕๗}$$

เลข ๓๕๗ นี้ คือเลขทั้งในการคูณข้างบนนั่นเอง.
เพราะฉะนั้น ทราบได้ว่า เลขที่ตอบนั้นถูก.

ถาม ถ้าอยากจะทราบว่า ผลที่คูณได้นั้นจะถูกหรือไม่?
ให้เอาตัวคูณ ทารผลคูณ ถ้าได้เลขลัพธ์เท่ากับเลขทั้ง,
ผลที่คูณนั้นก็ถูก.

วิธี ทรวง ทาร

ตัวอย่างที่ ๑

$$๔๕๖ \div ๖ = ?$$

$$\begin{array}{r} ๖ \overline{) ๔๕๖} \end{array}$$

$$\underline{๗๖}$$

$$\text{ตอบ } ๗๖$$

อยากจะรู้ว่า ผลที่หารได้ ๗๖ นี้จะถูกหรือไม่?

วิธีตรวจ ให้เอาตัวหารคูณ ผลที่หารได้ดังนี้

$$๗๖ \times ๖$$

$$\underline{๖}$$

$$\underline{๔๕๖}$$

$$\text{ตอบ } ๔๕๖$$

ถ้าผลคูณตรงกับเลขตัว ทั้งข้างบน ก็รู้แน่ว่า ผลหาร
นั้นถูก.

ตัวอย่างที่ ๒

$$๒๘๕๘ \div ๘ = ?$$

$$\begin{array}{r} ๘ \overline{) ๒๘๕๘} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ๓๕๗ \text{ เหลือเศษ } ๓ \end{array}$$

$$\text{ตอบ } \begin{array}{r} ๓๕๗ \text{ เหลือเศษ } ๓ \end{array}$$

ที่ตอบดังนี้ จะถูกหรือไม่?

วิธีตรวจ ให้เอาตัวหารคูณเลขตอบนี้ คือ ๓๕๗×๘
 ได้ผลลัพธ์ ๒๘๕๖ แล้วเอาเศษ ๓ ที่หารไม่ไ้กันนั้น
 บวกเข้าด้วยก็จะได้ $๒๘๕๖ + ๓ = ๒๘๕๙$
 ซึ่งตรงกับเลขตัวตั้ง เมื่อเช่นนั้น เลขตอบใน
 การหารนั้น ก็ถูก

กฎ ที่เราควรทราบดีไว้ว่า ผลที่หารไ้กันนั้น จะถูกหรือไม่? ให้
 เอาตัวหารคูณผลหาร (ถ้ามีเศษให้รวมเข้าด้วย) ถ้า
 จำนวนเลขที่คูณไ้กันนั้น ตรงกับเลขตั้งในการหาร
 จำนวนที่ตอบนั้น ก็ถูก (ถ้าไม่ตรงก็ผิด)

แบบฝึกหัดที่ ๓๒

ให้นักเรียนทำเลขต่อไปนี้ แล้วให้ใช้วิธีตรวจอย่าง
 ที่อธิบายมาแล้ว เพื่อไ้รู้ว่าเลขตอบที่ตนทำนั้น ถูกหรือไม่?

- (๑) $๓๖ \times ๕ =$ $๗๙๔ \times ๖ =$
 (๒) $๒๔๖ \times ๔ =$ $๓๐๙๔ \times ๗ =$
 (๓) $๒๑๙๔ \times ๙ =$ $๑๐๔๐ \times ๕ =$
 (๔) $๓๓๔ \times ๗ =$ $๗๐๙๔ \times ๔ =$
 (๕) $๕๐๕ \times ๙ =$ $๓๐๙๔ \times ๔ =$
 (๖) $๒๔๐ \div ๕ =$ $๕๔๔ \div ๔ =$
 (๗) $๑๕๓๓ \div ๗ =$ $๕๓๒๐ \div ๖ =$
 (๘) $๓๐๗๕ \div ๖ =$ $๗๐๙๔ \div ๙ =$
 (๙) $๑๐๑๐ \div ๔ =$ $๓๙๕๗ \div ๗ =$
 (๑๐) $๙๐๑๙ \div ๔ =$ $๕๖๙๐ \div ๖ =$

:O:

แบบ สอบ ข้อน

ชุดที่ ๑

- (๑) ระก้องเขาเลขจำนวนอะไรมาบวก กับ ๓๒๕๐ จึงจะได้ ๔๗๙๒ ?
 (๒) ซื้อข้าวมา ๔ เชือก เป็นราคา ๑ บาท ๔ สลึง ถ้าจะ เป็นราคาเชือกละกี่สลึง ?

- (๓) $(๓๑๒๕ - ๔๗)$ นี้ให้หักออกเสียจาก (๔๑๘×๓) จะเหลือเท่าไร ?
- (๔) เจ็ดพันสี่ ห้าร้อย ๕ จะได้ตอบเท่าไร ?
- (๕) แบ่งเงิน ๕๗๖ บาท ออกใส่ถุง ๔ ถุง ถุงละเท่าๆ กัน จะได้ถุงละเท่าไร ?
- (๖) ในตำบลหนึ่งมีคน ๔๖๗ คน เป็นผู้ใหญ่เสีย ๓๕๑ คน นอกนั้นเป็นเด็กที่ทั้งเข้าโรงเรียน ๔ โรงเรียนเท่าๆ กัน โรงเรียนโรงหนึ่งจะมีเด็กกี่คน ?
- (๗) เมื่อเอา ๖๓๒ คูณกับ ๔ แล้วแบ่งออก ๔ ส่วน ส่วนหนึ่งจะได้เท่าไร ?
- (๘) พ่อค้าคนหนึ่งซื้อผ้ามาสามร้อยยี่สิบเจ็ดผืน ราคาผืนละ ๖ บาท แล้วซื้ออย่างราคาผืนละ ๔ บาทอีกเก้าสิบเจ็ดผืน แล้วขายไปทั้ง ๒ ชนิดราคาอย่างเดียวกันกับราคาผืนละ ๗ บาท เมื่อขายหมดแล้ว จะได้กำไรหรือขาดทุนเท่าไร ?

ชุดที่ ๒

- (๑) $๕๗๖๓ \times ๕ \div ๗ = ?$
- (๒) เด็กคนหนึ่งมีลูกหินอยู่ ๒๔๐ ลูก คิดเป็นราคา

ลูกละ ๓ สดางค์ เมื่อเก็บไว้สำหรับตัวเสีย ๒๗ ลูก
แล้ว นอกนั้นแบ่งให้เพื่อน ๓ คน คนละเท่า ๆ กัน
เก็บคนหนึ่งได้ลูกหินไปคิดเป็นราคากี่ สดางค์?

- (๓) จำนวน ๒ จำนวนรวมกันได้ ๖๓๐ แต่จำนวนหนึ่ง
ทราบไว้ว่า ๖๒๑ ชยาคทราบว่า ผลคูณของ ๒ จำนวน
นั้นจะเป็นเท่าไร?
- (๔) ห้าพันแปดสิบสอง หักออกเสีย ๒๔๑๖ จะเหลืออีกเท่าไร?
- (๕) มะไฟ ๖ ผลต่อหนึ่งสดางค์ ชื้อมาสิ้นเงินสี่สิบหนึ่ง
แล้วเอามะไฟนี้ให้พี่สี่สิบเอ็ดผล ให้น้อง ๑๔ ผล
คนจะเหลือมะไฟกี่ผล?
- (๖) ไม่ซีกไฟ ๗ กลัก มีไม้ซีกไฟกลักละ ๔๓ อัน
ไม้ซีกไฟ ๗ กลักนั้น จะมีไม้ซีกไฟกี่อัน?
- (๗) ทักเสื่อและกางเกงสิบสองตัว มีเสื่อตัวหนึ่งมีกุ่ม
๕ เม็ด และกางเกงตัวหนึ่งมีกุ่ม ๔ เม็ด เสื่อกางเกง
ทั้งหมดนั้นจะมีกุ่มกี่เม็ด?
- (๘) มีลูกแก้วอยู่ ๖๗๔ ลูก เป็นสีแสด ๑๗๖ ลูก
สีเข้วย ๑๗๗ ลูก นอกนั้นเป็นสีเหลืองทั้งนั้น
เป็นลูกแก้วสีเหลืองเท่าไร?

ชุดที่ ๓

- (๑) ๕๙๔ น้อยกว่า ๗๐๒ อยู่เท่าไร?
- (๒) เมื่อเอาแปดหาร ๖๐๘๐ ผลลัพธ์นั้นจะน้อยกว่าหรือมากกว่า ๗๐๐ เท่าไร?
- (๓) ใน ๖ ชั่วโมงฉันเดินทางไป ๓๔๒ ไมล์ อยากทราบว่าชั่วโมงหนึ่งฉันเดินทางไปกี่ไมล์?
- (๔) เลขจำนวนหนึ่ง ๗๐๑ อีกจำนวนหนึ่ง ๒๔๐๙ และอีก ๔ จำนวน จำนวนละ ๒๔๙ ก็งั้น รวมทุกจำนวนจะเป็นเลขเท่าไร?
- (๕) ถ้าต่อกำแพงสูง ๖ เมตร สันนิษฐานว่า ๙๓๗๔ แผ่น ถ้าต่อแต่เพียงสูงเมตรเดียว จะสันนิษฐานว่าเท่าไร?
- (๖) ถ้าต้องจ่ายเงินให้นายก ๒๒๕ บาท ให้นายข ๓๗๕ บาท ให้นายค ใกล้เคียงกว่า นายก, ๗๕ บาท ให้นายง ใกล้เคียงกว่า นายข, ใกล้เคียง นายค รวมเงินที่จ่ายไปทั้งสิ้นเท่าไร?
- (๗) ช้อส้มมา ๖๗๒ ผล แต่ต่อมาตรวจดูใน ๓ ผลต้องเผ่าทิ้งผลหนึ่งก็งั้น จะเป็นส้มเท่ากี่ผล?
- (๘) วันจันทร์ขายของได้ ๖๑๖ บาท วันอังคารได้

น้อยกว่าวันจันทร์ ๒๓ สัปดาห์ วันพุธ ๗๕๐ สัปดาห์
แต่วันพฤหัสบดี กับวันศุกร์รวมกัน ใกล้เคียงกับวันจันทร์
ถ้าจะคิดเฉลี่ยหาวันละเท่า ๆ กัน จะเป็นวันใดที่
สัปดาห์?

ชุดที่ ๔

- (๑) ให้ลูกสามพันเก้าร้อยยี่สิบเจ็ดถ้วยแยก แล้วหาร
ถ้วยเล็ก
- (๒) ๑๗๖๕×๕ แล้วเอา ๖๓๗๗ ลบ
- (๓) ชั่วโมงหนึ่งมี ๖๐ นาที ๑๐๘ ชั่วโมง จะเป็นกี่นาที?
- (๔) รวมทั้งปี นาย ก. ไม่ได้ ไปโรงเรียน ๘๖ ครั้ง ที่ไป
สาย ๑๗ ครั้ง ในปีนั้นโรงเรียนเปิด ๔๕๗ ครั้ง จะเป็น
นาย ก. ไปทันเวลาเข้าเรียนกี่ครั้ง?
- (๕) ถ้วยน้ำว่าผลหนึ่งมีเมล็ด ๔ เมล็ด ถ้านับเมล็ดถ้วย
ได้ ๕๐๔ เมล็ด อยากทราบว่าจะเป็นถ้วยน้ำว่ากี่ผล?
- (๖) น้ำ ๖ ลิตร เป็นราคา ๘๗๒ บาท น้ำ ๖ ลิตรหนึ่งราคาเท่าไร?
- (๗) ในจำนวน ๖๘๖ - จะมี ๗ อยู่กี่คน?
- (๘) ทหารกองหนึ่งมี ๑๘๐๐ คน ใน ๘ คนต้องไปรักษาเวร
เล็ดคนหนึ่ง อยากทราบว่าที่อยู่ที่อยู่ประจำของกี่คน?

ชุดที่ ๕

- (๑) หัมนาฬิกาแกว่ง ๑๖ ครั้งในครึ่งชั่วโมง ถ้านาฬิกา
เดินไปได้ ๔ ชั่วโมง จะเป็นหุมนั้นแกว่งกี่ครั้ง?
- (๒) เลขจำนวนหนึ่งเมื่อแบ่ง ออกเป็น ๖ ส่วนได้ ส่วนละ ๑๒๔
อยากทราบว่าจำนวนนั้น จะเป็นเท่าไร?
- (๓) เด็กชาวประมง คนหนึ่ง มีปลา ๑๒ กระชาก กระชากละ
๓๔ ตัว แต่มารดาของเด็กนั้นมีปลา ๔ กระชากกระชาก
ละ ๓๗ ตัว คนทั้ง ๒ นี้ใครจะมีปลามากกว่ากันเท่าไร?
- (๔) เด็กคนหนึ่งทำงานอย่างหนึ่งแล้วใน ๒๘๐ ชั่วโมง
ถ้าจะให้เด็ก ๕ คนทำงานนั้น จะแล้วได้ ในกี่ชั่วโมง?
- (๕) ชาวนาผู้หนึ่งเอาควาย ๖ ตัวไปแลกกับม้า ๔ ตัว ถ้า
ควายราคาตัวละ ๖๖ บาท จะเป็นราคาม้าตัวละเท่าไร?
- (๖) มีผ้าอยู่ในร้าน ๗๔๒๘ เมตร ขายเหลือ ๑๕๗ เมตร
ถ้าใช้ไปอีก ๒๐ เมตร นอกนั้นขายไปได้ ๑๒๓๔ เมตร
จะยังเหลืออีกเท่าไร?
- (๗) ขายม้าตัวที่หนึ่งไปราคา ๑๕๐ บาท ตัวที่สองราคา
๑๘๐ บาท ตัวที่สามราคา ๒๔๐ บาท อยาก
ทราบว่า หักเฉลี่ยขายไปตัวละเท่าไร?

- (๘) มีเชือกยาวเส้นละ ๖ เมตร อยู่หลายเส้น อยากจะ
ต่อกันเข้าให้ยาวสัก ๕๑๐ เมตร จะสั้นเชือกกี่เส้น?
ชุดที่ ๖
- (๑) ให้เอาส่วน ๑ ใน ๓ ส่วนของ ๒๔ มาหาร ๕๘๐๖
จะได้เท่าไร ?
- (๒) ข้าพเจ้ามีเงินอยู่ ๕๐๓ บาท มีผู้ ใช้หนี้ให้ อีก ๗๗ บาท
แล้ว ข้าพเจ้าจึงเก็บใส่ถุง ๔ ถุง เท่าๆ กัน จะเป็น
ถุงละเท่าไร ?
- (๓) เล็บวหนึ่งของ ๖๐๘๐ กรัม กับส่วน ๑ ใน ๕ ส่วนของ
๘๑๒๐ กรัม โทษะหนักมากกว่ากันเท่าไร ?
- (๔) สวนแห่งหนึ่งมีมะม่วง ๒๓๘ ต้น และสวนอีกชนิด
หนึ่งมีมะม่วง ๒ เท่าของแห่งนี้ รวมทั้ง ๒ แห่ง
จะมีมะม่วงกี่ ต้น ?
- (๕) ในกระเป๋ามีสตางค์อยู่ ๑๘๘ สตางค์ ชื้อขนม
กิน ๔๓ สตางค์ ให้คนขอทาน ๑๘ สตางค์ จะยัง
เหลือสตางค์ อยู่ อีกเท่าไร ?
- (๖) ในที่แห่งหนึ่งมีม้า ๔๑ ตัว ใส่เกือกแล้วทุกตัว แต่
เกือก อันหนึ่ง ๆ ต้องใช้ตะปู ๕ ตัว รวมตะปูที่ใช้

เกือกม้าขึ้นกี่ตัว ?

(๗) นาย ก. มีเงิน ๕๕๗ บาท นาย ข. มีเพียง ๑ ใน ๓ ของ ก. ทั้งนี้ คนทั้ง ๒ มีเงินรวมกันเท่าไร ?

(๘) ชายผู้หนึ่งหาเงินได้ปีละ ๔๖๑๕ บาท แต่ต้องใช้ค่ากินอยู่เสียแปดร้อยบาท กับค่าเช่าที่เสีย ๕๗๐ บาท แล้วต้องให้มารภษาเสียอีกปีละ ๓๖๐ บาท ในเวลา ๕ ปีชายผู้นี้จะเก็บเงินไว้ได้เท่าไร ?

ชุดที่ ๑

(๑) จะต้องเอา ๗ คูณจำนวนอะไรจึงจะได้ ๖๕๔๔ ?

(๒) หิม ๆ หนึ่งเก็บหนังสือได้ ๖ เล่ม ถ้ามีหนังสืออยู่ ๓๔๔๖ เล่ม จะต้องมีหิมกี่ตัวจึงจะเก็บหนังสือหมด ?

(๓) มีที่ดินอยู่ ๓ แห่ง แห่งหนึ่งจะต้องซื้อเป็นราคา ๔๕๐๐ บาท อีกแห่งหนึ่งต้องซื้อเป็นราคา ๔๔๗ บาท กับอีก แห่งหนึ่งราคา ๖๐๐ บาท ในชั้นต้นใช้ให้เงินไป ๒๖๔๔ บาท จะต้องให้เงินไปอีกเท่าไร จึงจะครบตามราคาที่ดินทั้ง ๓ แห่ง ?

(๔) ช่างเย็บเกือกเย็บเกือกได้คู่หนึ่งใน ๕ ชั่วโมง ถ้าต้องเย็บเกือกอยู่ ๕๗๖ ชั่วโมง จะเย็บได้กี่คู่ ?

- (๕) ได้มฤตจากบิณฑา ๕๕๐ ซึ่ง รากสูง ๒๑๕ ซึ่ง และ
ได้จากข้าเท่า กับที่ได้จากบิณฑาด้วยสูงรวมกัน แต่
มฤตกทั้งหมกนี้ ต้องเอามาแบ่งให้มันยังอีก ๕ คน
ได้คนละเท่า ๆ กัน รวมทั้งตัวเองด้วย กัน
ตัวเองจะได้เท่าไร ?
- (๖) $๘๘๒ \times ๕ \div ๙ = ?$
- (๗) ให้ชักเส้นหนึ่งของ ๔๖๙๖ ออกเสียจาก ตัวหนึ่ง
ของ ๔๓๕๐
- (๘) ชายผู้หนึ่งเดินทางใน ๑๔ วัน ได้ทาง ๑๖๒ กิโลเมตร
แต่ในระหว่างนั้นได้หยุดพักหลับที่ค่ายหนึ่ง ๓ วัน กับ
อีกค่ายหนึ่ง อีก ๒ วัน จะเดินทางที่เดินได้วันละ
กี่กิโลเมตร ?

ชุดที่ ๘

- (๑) ถ้าเขา ๖ เป็นตัวหาร เขา ๙๐๑๔ เป็นตัวตั้ง จะได้
ผลลัพธ์เท่าไร ?
- (๒) คน ๒ คนเดินออกจากที่เดียวกัน แต่เดินหันหลัง
ไปคนละทิศตรงกันข้าม คนหนึ่งเดินได้วันละ ๕๕๐

เส้น. อีกคนหนึ่งเก็บได้วันละ ๕๔๐ เส้น ใน ๒ วัน
คนที่สองนี้จะอยู่ห่างกันเท่าไร ?

- (๓) ผลคูณของ ๕๖๐ กับ ๙ จำนวนหนึ่ง กับผลคูณของ
๔๗๗ กับ ๗ อีกจำนวนหนึ่ง เมื่อเอารวมกันเข้า
จะเป็นเท่าไร ?

- (๔) นายทองเก็บมะพร้าวมาจากสวน ๘๖ ผล ซื้อมาอีก
๗๔ ผล แล้วเอาไปแจกเพื่อน ๕ คน คนละ ๑๙ ผล
ที่เหลือนั้นขายผลละ ๒ สตางค์ ดังนั้นจะได้เงินค่า
มะพร้าวเท่าไร ?

- (๕) สระน้ำหนึ่งมีน้ำอยู่ ๕๐๐๐ ลิตร ใช้คนวิก ๒ คน
คนหนึ่งวิกได้น้ำทีละ ๓ ลิตร อีกคนหนึ่งวิกได้น้ำที
ละ ๒ ลิตร จะต้องช่วยกันวิกนานเท่าไร น้ำในสระนั้น
จึงจะหมด ?

- (๖) กว้างหนึ่งของ ๑๙๖๔ เอ็กทาร์จะเป็นเท่าไร ?

- (๗) ซื้อโต๊ะมา ๘ ตัวราคาตัวละ ๒๕ บาท แต่มีเงิน
อยู่เพียง ๑๕๐ บาท ยังขาดเงินอีกเท่าไร ?

- (๘) สมุดเล่มหนึ่งมี ๓๔๐ หน้า ถ้าสมุดเชนิคนี้มีอยู่
๗ เล่ม จะเป็นใบกี่ใบ ?

ชุดที่ ๕

- (๑) โรงเช่า ๒๔๐๐ บาทเข้ากับผลผลิตของ ๕๖๐๓ กับ ๕๗๕๖
- (๒) $๔๕๗ \times ๕ \div ๘ = ?$
- (๓) สมุทเล่มหนึ่งมี ๑๓ หน้า หน้าหนึ่งมี ๑๑ บรรทัด บรรทัดหนึ่งเขียนหนังสือได้ ๑๒ คำ ถามว่าในสมุทเล่มนั้นมีคำกี่ คำ?
- (๔) โรงแบ่งเงิน ๔๕ บาทให้แก่คน ๒ คน ให้คนที่หนึ่งได้มากกว่าคนที่สอง ๗ บาท ทั้งนี้จะได้คนละเท่าไร?
- (๕) จะต้องเอาจำนวนเลขเท่าไรมาหาร ๕๐๖๗ จึงจะได้ ๕?
- (๖) พุทธวาทันหนึ่งมีผล ๒๔๘๒ ผล แต่หั่นเล็ยวันละ ๓๗๐ ผล ๕ วัน นอกนั้นเก็บมาแบ่งให้เด็ก ๖ คน จะได้คนละเท่าไร?
- (๗) ซื้อควายมา ๕ ตัวเป็นเงิน ๑๔๒๖ บาท มาขายตัวละ ๕๗ บาท จะได้กำไรหรือขาดทุนทั้งหมดเท่าไร?
- (๘) ลูกเลือกคนหนึ่งได้วิสัยทัศน์จากผู้ปกครองทุกวัน วันละ ๑๐ สติภาพ สำหรับซื้อขนมกิน แต่ลูกเลือกคนนี้ได้ซื้อขนมกินเพียงวันละ ๖ สติภาพเท่านั้น สติภาพ

ที่เหลือนั้นถ้าได้เก็บไว้ตลอดปีหนึ่ง (ปีหนึ่ง ๓๖๕ วัน)
จะได้อัตราดอกเบี้ยทั้งหมดกี่เงิน ?

ข้อที่ ๑๐

- (๑) มีสมุดบัญชี ๑๑๕๓ เล่ม เขาออกแบกให้เด็ก ๕ คน
เพื่อเก็บเงินหนึ่งร้อยของจำนวนนี้ คนละเท่า ๆ กัน จะได้อัตรา
ดอกเบี้ยกี่เงิน ?
- (๒) จำนวน ๓๕๕๐ นี้ จะคิดดอกเบี้ยกี่ครั้งในหนึ่งปี ?
- (๓) เด็กคนหนึ่งทำงานอย่างหนึ่งแล้ววัน ๕๐๕ วัน ถ้า
ให้เด็ก ๕ คนทำงานอย่างเดียวกันนี้ ก็วันจะแล้ว ?
- (๔) ถ้าเขา ๖ ทหารสละปืนของ ๕๐๐ กับ ๕ จะได้อัตราดอกเบี้ย
เท่าไร ?
- (๕) รถกบฏคันหนึ่งล้อใหญ่ ๖ ล้อ ๖ ขอบล้อ ๕ ขอบ ล้อเล็ก
๖ ขอบล้อ ๓ ขอบ หัวของล้อไปเป็นหนทาง
๑๒๐๐ ขอบ ก้านล้อเล็กจะหมุนมากกว่าล้อใหญ่
กี่รอบ ?
- (๖) แบ่งเงิน ๑๓๕ บาทให้คน ๓ คน ให้คนที่ ๑ ได้มาก
กว่าคนที่สอง ๑๐ บาท ให้คนที่สองได้มากกว่าคนที่
สาม ๖ บาท ก็นั้นจะได้อัตราดอกเบี้ยเท่าไร ?

- (๗) ชาวนาผู้หนึ่งมีปลาอยู่ ๓๕๕ ตัว แล้วซื้อมาอีก ๒๕๐ ตัว ภายหลังขายไปครึ่งหนึ่งของจำนวนที่มีอยู่ ทั้งนี้ชาวนาผู้นั้นมีปลาเหลืออยู่เท่าไร ?
- (๘) กติด้วยหัวหนึ่งมี ๙ ผล ถ้าของขายผลละ ๒ สตางค์ เมื่อมีเงินอยู่ ๖๑๒ สตางค์ จะซื้อกติด้วยได้ กติหัว ?
- ชุดที่ ๑๐
- (๑) เมื่อเขา ๖ ทหาร ๗๕๐๖ ไร่ ๑๒๑๑ เลขที่จากอยู่ นั้นเป็นตัวเลขอะไร ?
- (๒) เด็ก คน หนึ่ง ผู้ปกครองให้สตางค์ มาโรงเรียน วันละ ๑๐ สตางค์ ซื้อขนมกินเพียง ๖ สตางค์เท่านั้น สตางค์ที่เหลือนั้นถ้าเก็บไว้ทุกวัน นานเท่าไรจึงจะ ได้ ๒๗๖ สตางค์ ?
- (๓) ระยองเขาจำนวนเลขเท่าไรมีคุณ ๑๖ จึงจะได้ผลลัพธ์ เป็น ๔๙๒๔ ?
- (๔) เมื่อ ๑๐ ปีมาแล้วตัวบิกามีอายุ ๖๕ ปี แต่ด้วยบุตรได้ ๒๗ ปี เกือบวันอายุของคนที่ ๒๐ นวนวณ ถ้าเขาเป็น เท่าไร ?
- (๕) บิกามีบุตร หกคน ให้รวม กัน ในอันคว่ำหัว ๕๐ บาท

ถ้าบุตรหาได้ ๑๗ บาท อยากทราบว่าใน ๖ สัปดาห์
บิดาจะหาเงินได้เท่าไร ?

(๖) $(๔๗๑๐ - ๖๓๔๑) \div ๗ = ?$

(๗) มะม่วงผลละ ๖ สตางค์ แต่เราให้สตางค์เขาไป
๔๑๔ สตางค์ เขานับมะม่วงให้ ๗๐ ผล ทั้งนี้จะขาด
หรือเกินไปที่ผล ?

(๘) ครูแจกสตางค์ให้แก่เด็ก ๑๓ คนคนละ ๖ สตางค์แล้ว
ยังมีเหลือสตางค์อยู่อีก ๕๕ สตางค์ เก็บครมียังสตางค์
อยู่เท่าไร ?

ชุดที่ ๑๒

(๑) $๖๗๐๔ \div ๔ \times ๔ = ?$

(๒) เลขจำนวนหนึ่งถ้าเพิ่ม เมื่อหัก ออกเสีย ๔๗๕๓ แล้ว
เขาเรียกคุณจะได้เท่าไร ?

(๓) อยากได้สตางค์สัก ๖๑๕ สตางค์ จึงขายไข่ไก่ไปฟอง
ละ ๕ สตางค์ จะต้องขายไข่ไก่ไปกี่ฟองจึงจะได้เงินพอ ?

(๔) ถนนสายหนึ่งมีเรือนอยู่ ๓๔ หลัง แต่เรือนหลัง
หนึ่งๆ ก็แตกเสียแล้ว มีผู้ชายหนึ่ง ผู้หญิงสอง
เด็กชาย ๓ เด็กหญิง ๔ ทั้งนี้ถนนสายนี้จะมีคนทั้ง

หมกกี้ คน ?

(๕) เงินคนหนึ่งเลี้ยง เป็ด ๑๓๗ ตัว เป็ดเหล่านี้ ออกไข่
ตัวหนึ่งวัน ละฟอง ทุกตัว แต่ฟองไข่นั้นแตกเสียวันละ
๑๖ ฟอง นอกนั้นขายไข่ฟองละ ๓ สตางค์เสมอไป
๕ วัน ดังนั้นเงินเจ้าของเป็ดจะได้เงินเท่าไร ?

(๖) มีทองแดงอยู่ ๕๕ แท่งหนักแท่งละ ๕๐๐ กรัม
ทองแดงนี้เอาไปหลอมเสีย ๕๕ แท่ง จะยังเหลือ
ทองแดงอยู่หนักเท่าไร ?

(๗) $(๕๐๖๔ + ๗๐๒ - ๓๑๖๕) \div ๖ = ?$

(๘) จังหวัดหนึ่งมีโรงเรียน ๘ โรงเรียนหนึ่งมี ๒๔๕ คน
เมื่อต้นปี แต่พอถึงปลายปีนักเรียนใน ๘ โรงเรียนนั้นออก
เสีย ๘๑๖ คน ดังนั้นยังเหลือนักเรียนอีกเท่าไร ?

ชุดที่ ๑๓

(๑) ข้าพเจ้าได้เงินเก็อนเก็อนละ ๔๕ บาท ใช้เสียเก็อน
ละ ๓๐ บาท เหลือเงินเก็บไว้ ข้าพเจ้าเก็บอยู่ดังนั้น
๒ ปีจะได้เงินเท่าไร ?

(๒) $(๒๒๐๒ + ๓๗๕ + ๖๗๕๖) \div ๕ = ?$

(๓) หนังสือเล่มหนึ่งมี ๒๗ หน้า หน้าหนึ่งมี ๓๔๐ คำ

แต่หนังสือจากไปเสีย ๑๔ หน้า จะคงยังเหลือ
หนังสืออยู่กี่คำ ?

(๔) กระดาษฟุตตะแปดอย่าง เดวโตดละ ๔ สดางค์ ถ้า
ซื้อสัก ๒๗ โตด จะต้องออกสดางค์เท่าไร ?

(๕) โรงเรียนแห่งหนึ่งมีนักเรียน ๗ ชั้น ที่มีชั้นละ
๑๕ คนนั้น ๓ ชั้น นอกนั้นมีชั้นละ ๒๔ คน เด็ก
คนหนึ่งต้องมีหนังสือรวม ๕ เล่ม ทั้งโรงเรียนจะมี
หนังสือกี่เล่ม ?

(๖) ชาวนามีฟองเป็กลอย ๑๗๕ ฟอง ขายไป ๔๗ ฟอง
ราคาฟองละ ๕ สดางค์ ที่เหลือนั้นขายฟองละ ๓
สดางค์ รวมหมดกัวยกันจะได้สดางค์เท่าไร ?

(๗) ชิมะพร้าวมา ๑๒๐ ผล ราคา ๗๒๐ สดางค์ ถ้า
ขายไปผลละ ๔ สดางค์ จะได้กำไรหมกกัวยกันเท่าไร ?

(๘) ปลุกเรือนจัน ๔ สดางค์เงิน ๖๓๐๐ บาท จะต้อง
ขายราคาผลังละเท่าไร จึงจะได้กำไรรวมทั้งสิ้น
๕๐๐ บาท ?

ชุดที่ ๑๔

(๑) ๒๖๗๐ จะมี ๕ อยู่ในจำนวนนี้กี่คน ?

- (๒) เมื่อเขา ๗๖๓ ลบเสียจาก ครึ่ง หนึ่ง ของ ๑๕๒๖ ๖
เหลือเท่าไร ?
- (๓) มีเสื้อกางเกงอยู่ ร้อยยี่สิบห้าตัว มีเสื้อตัวหนึ่งมีปุ่ม ๕
กางเกงตัวหนึ่งมีปุ่ม ๔ รวมทุกตัวจะมีปุ่มเท่าไร ?
- (๔) เด็กชายมีเย็บอยู่ ๖ ถุง ถุงละ ๑๔ เย็บ เด็กหญิง
มีเย็บ ๒ ถุง ถุงละ ๓๕ เย็บ เด็กชายกับเด็กหญิง
นี้ใครจะมีเย็บมากกว่ากันเท่าไร ?
- (๕) เรือหนึ่งมีหน้าต่าง ๔ หน้าต่าง หน้าต่างหนึ่ง
มีกระจก ๔ แผ่น กระจกแผ่นหนึ่งราคา ๒๕ สตึง รวม
ทั้งหมดจะเป็นค่ากระจกเท่าไร ?
- (๖) ราคาควาย ๓ ตัว เป็นเงิน ๒๔๕ บาท แต่วัว ราคา
ตัวละ ๔๐ บาท ดังนั้นราคาควายตัวหนึ่งแพงกว่า
ราคาวัวตัวหนึ่งเท่าไร ?
- (๗) ให้เขา ๔ บวกตัว เลข ร้อยเก้าสิบเก้า ครั้ง เป็นเท่าไร ?
- (๘) เรือ ๔ หลัง กิ่งที่กินเปลือก หนึ่ง ราคา ๔๔๐๐ บาท
ถั่วที่กินราคา ๕๕๐๐ บาท ว่าเป็นเรือหลังหนึ่ง
ราคาเท่าไร ?

ชุดที่ ๑๕

- (๑) แยกพันสิบเอ็ด น้อยกว่า ๙๑๐๐ เท่าไร ?
- (๒) $๗๑๕๘ \div ๖ \times ๕ + ๓๑๒๖ = ?$
- (๓) กิโลเมตรหนึ่งยาว ๑๐๐๐ เมตร ถ้าจะก่อถนนสายหนึ่งยาวครึ่งกิโลเมตร เป็นราคาเมตรละ ๑๑ บาท จะสิ้นเงินเท่าไร ?
- (๔) ชาวนาผู้หนึ่งซื้อวัวไว้ ๒๘๐ ตัว ไล่แบ่งเอาไว้ใช้ไถนา ๓๕ ตัว นอกนั้นขายไปตัวละ ๒ ซึ่ง จะได้เงินเท่าไร ?
- (๕) ห้องแถวแถวหนึ่งมี ๒๗ ห้อง ไล่ค่าเข้าห้อยหนึ่ง เกื่อนละ ๗ บาท ค่าเข้าห้อยทั้งหมดปีหนึ่งเป็นเงินเท่าไร ?
- (๖) ชายผู้หนึ่งหาเงินได้ ๒๖๐ บาท ใน ๕ สัปดาห์เมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้วคงเหลือเงิน ๔๐ บาท อยากทราบว่าเขาใช้ไป สัปดาห์ละเท่าไร ?
- (๗) ชายผู้หนึ่งหาเงินได้ ปีละ ๒๒๔๐ บาท แล้วใช้แต่เพียงปีละ ๕๐๐ บาท ในสองปีจะเก็บเงินได้เท่าไร ?
- (๘) หมวกใบหนึ่งราคา ๙ บาท รองเท้าคู่หนึ่งราคา ๗ บาท

แต่ เลือ สักหลาด ทั่ว หนึ่ง ราคา เท่า กับ หมวก และ
รองเท้ารวมกัน ถ้ามีเสื้อเชิ้ตนี้ อยู่ ๑๐ ตัว จะ
เป็นราคาเท่าไร ?

ชุดที่ ๑๖

- (๑) จะ ต้อง เอาจำนวนเลขเท่าไร มาบวก ๑๙๐๙ จึงจะได้
๓๐๖๕ ?
- (๒) เมื่อ เอา ๑๘๒๔ ลบ ด้วย หนึ่ง ของ ๗๒๙๖ จะ เหลือ
เท่าไร ?
- (๓) $(๔๗๐๖ - ๓๕๙๗) \div ๙ = ?$
- (๔) พ่อค้าซื้อข้าวมา ๗ ตัว ตัวละ ๘๙ บาท มี ๖ ตัว
ตัวละ ๑๒๐ บาท แล้ว เขามาเฉลี่ยขายทั้งข้าวและ
มี เป็นราคาตัวละ ๑๐๐ บาท จะ ได้กำไร หรือ ขาดทุน
เท่าไร ?
- (๕) ในปีหนึ่ง มีวัน ๓๖๕ วัน ใน ๓ ปีจะมีวันกี่วัน ?
- (๖) ที่ดินไร่ หนึ่ง ปลูก มะพร้าว ได้ ๑๕๖ คัน มี เนื้อ ที่ อยู่
๘ ไร่ จะ ปลูก มะพร้าว ให้ เต็ม ค่าจ้าง ปลูก คัน ละ
๓ สตางค์ ดังนั้น จะเป็น ค่าจ้าง เท่าไร ?
- (๗) พิมพ์หนังสือ ขึ้น ๕๐๐๐ ฉบับ ละบบี จำหน่าย ไป ครั้ง แรก

๑๕๖๐ ละมัย จำหน่ายครั้งที่สอง ๗๖๕ ละมัย
 จำหน่ายครั้งที่สามมากกว่า จำหน่ายครั้งแรก ๑๐๐ ละมัย
 ดังนั้น จะเหลืออีกกี่ละมัย ?

- (๘) เดินทางได้ชั่วโมงละ ๕ กิโลเมตร เดินทางอยู่ ๕ วัน
 วันละ ๖ ชั่วโมง จะไปได้ไกลเท่าไร ?

ชุดที่ ๑๗

- (๑) $(๗๖๘๐ + ๕๐๓ + ๕๗๖) \div ๘ = ?$
 (๒) ทำอย่างไรจึงจะให้ ๕๐๑๖ เหลืออยู่แต่สี่ร้อยสิบเจ็ด ?
 (๓) ผลของ ๒๙๗×๖ จะต่างกับผลของ $๘๕๑๐ \div ๕$
 เท่าไร ?
 (๔) ชื้อควายมา ๑๑ ตัว ราคาตัวละ ๖๔ บาท ภายหลัง
 ควายตายเสีย ๓ ตัว จะต้องขายควายที่เหลือนั้น
 ราคาตัวละเท่าไร จึงจะคุ้มทุนเดิม ?
 (๕) ควาย ๓ ตัว ราคาเท่ากับวัว ๔ ตัว แต่ควายราคา
 ตัวละ ๘๘ บาท จะเป็นราคาวัวตัวละเท่าไร ?
 (๖) จังหวัดหนึ่งมีโรงเรียนอยู่ ๘ โรงเรียน แต่มีเด็กทั้งชาย
 หญิงที่ขึ้นเรียนตามพระราชบัญญัติ ๘๕๖๘ คน จะ
 ให้เด็กเหล่านี้ไปเข้าโรงเรียนโรงเรียนละเท่าๆกัน โรงเรียน

กด้วยผลละ ๒ สตางค์ ทั้งนี้จะสิ้นเงินเท่าไร ?

(๕) ร่วมกระต่าย ๓ คันราคาเท่ากับเสื้อ ๒ ตัว ถ้าร่วมราคา
กันละ ๗๘ สตางค์ จะเป็นเสื้อราคาตัวละเท่าไร ?

(๖) มีคนโอบ สาร รดไฟไปนมัสการ พระพุทธรูป ๒๗๕ คน
ที่ต้องเสียค่าโอบสารขึ้นที่หนึ่ง ๗๐ คนคนละ ๖ บาท
นอกนั้นเสียค่าโอบสารขึ้นต่ำคนละ ๓ บาท แต่คน
โอบสารขึ้นต่ำช่วยเสียไปไม่ได้ ๕๐ คน ทั้งนี้รวม
ค่าโอบสาร รดไฟ เฉพาะ คนที่ไปเป็น เงินเท่าไร ?

(๗) เสด็จกระปุกหมึกเปล่ามา ๒๔๗ กระปุก เป็นราคา
กระปุกละ ๖ สตางค์ เมื่อบรรทุกมากลางทางกระปุก
หมึกแตกเสีย ๔๘ กระปุก เหลือนี้เอามาขาย
กระปุกละ ๘ สตางค์ จะได้กำไรเท่าไร ?

(๘) โรงเรียนแห่งหนึ่งรวมวันหยุดทั้งปี ๕๐ วัน ถ้าเด็ก
คนหนึ่งไปโรงเรียน และได้รับสตางค์จากผู้ปกครอง
วันละ ๖ สตางค์ทุกวันเท่าเวลาที่ไปโรงเรียน ทั้งนี้
ในปีหนึ่ง (๓๖๕ วัน) เด็กนั้นจะได้รับสตางค์รวมทั้งสิ้น
เท่าไร ?

ชุดที่ ๑๕

- (๑) $(๗๓๐๕ - ๔๖๑๖ + ๓๐๘) \div ๘ = ?$
- (๒) นักเรียนชั้นมัธยมปีที่ ๓ มี ๓๔ คน ทั้งมีหนังสือเวียนคนละ ๕ เล่ม และสมุดคนละ ๑ โหล ราคาหนังสือคิดเฉลี่ยเล่มละ ๒๕ สตางค์ สมุดเล่มละ ๕ สตางค์ ดังนั้นเงินค่าหนังสือและค่าสมุดทั้งสิ้นเท่าไร ?
- (๓) เลี้ยงม้าตัวหนึ่ง สิ้นค่าหญ้าเคียนละ ๘ บาท ค่าเช่าเปลือกเคียนละ ๘ บาท ถ้าเลี้ยงไว้ ๗๘๖ วัน ปีหนึ่งจะสิ้นค่าหญ้าและค่าเช่าเปลือกเท่าไร ?
- (๔) ในการสงครามทหารกองหนึ่งมีพลทหาร ๖๔๘ คน ทหารคนหนึ่ง ๆ บังปืน ๑๑ นัด ลูกปืนที่ถูกซ้าศึกตายนั้น ๘๔๘ ลูก ที่ถูกซ้าศึกบาดเจ็บ ๒๐๐ ลูก นอกนั้นยิงผิด ทั้งนี้จะเป็นลูกปืนที่ยิงผิดกี่ลูก ?
- (๕) เลี้ยงลิงไว้ตัวหนึ่ง ให้มันกินกล้วยวันละ ๖ ผล มะพร้าว ๑ ผล เข้า ๓ ถ้วย ถ้ากล้วยราคา ๒ ผลต่อ ๓ สตางค์ มะพร้าวผลละ ๕ สตางค์ เข้าด้วยละสตางค์ ถ้าเลี้ยงอยู่เช่นนั้น ๗ วัน จะสิ้นสตางค์เท่าไร ?
- (๖) ไตร ๕ ถ้วยราคา ๑๒๐ บาท เก้าอี้ ๔ ถ้วยราคา ๒๐ บาท

ถ้าซื้อโต๊ะตัวหนึ่ง กับเก้าอี้ ๔ ตัว จะสิ้นเงินเท่าไร ?

(๗) ชาวนาผู้หนึ่งขายข้าวไป ๘ เกวียน เป็นราคาเกวียนละ ๗๓ บาท จะได้อะไร ?

(๘) ระยะทางจากตำบลหนึ่ง ถึงอีกตำบลหนึ่ง ๑๒๘ กิโลเมตร ต้องเดินอยู่ ๘ วันจึงจะถึง วันหนึ่งจะต้องเดินเท่าไร ?

ชุดที่ ๒๐

(๑) เลี้ยวหนึ่ง ของ ๑๒ ชั่วโมง ๘๗๐๘ จะได้อะไร ?

(๒) วันหนึ่งมี ๓๕ ชั่วโมง ในปีหนึ่งมี ๓๖๕ วัน ถ้าคิดเฉพาะกลางวันเท่านั้น (ครึ่งวัน) ในปีหนึ่งจะมีกี่ชั่วโมง ?

(๓) ชาวนา ๘ คน ไปซื้อกระบือตัวกัน ซื้อกระบือมาได้ ๒๓๓๖ ตัว แล้วมาแบ่งเท่าๆ กัน คนหนึ่งจะได้กี่ตัว ?

(๔) ชายผู้หนึ่งเดินทางจากบ้านไปซื้อของที่ตำบลหนึ่ง ระยะทาง ๕๓๗ กิโลเมตร แล้วเดินกลับตามทางเดิมได้ทาง ๒๕๐ กิโลเมตร จึงหยุดพักเสีย อยากทราบว่าระยะทางจากที่หยุดพักกลับบ้านจะห่างกันเท่าไร ?

(๕) มีคัมภีร์วาทาโหลละ ๒๖ บาท กรรไกรโหลละ ๑๔ บาท

ถ้าซื้ออย่างละ ๗ โหล จะสิ้นเงินเท่าไร ?

- (๖) เงินหนึ่งซื้อลูกเป็กลมาเลี้ยงไว้ ๑๒๘ ตัว ราคา
ตัวละ ๖ สตางค์ สิ้นค่าเลี้ยง สัปดาห์ละ ๘ สตางค์พอ
สิ้น สัปดาห์นั้น ลูกเป็กลตายเสีย ๓๘ ตัว จึงขาย
ลูกเป็กลที่ยังเหลืออยู่ทั้งหมด เป็น ราคาตัวละ ๑๑ สตางค์
จะได้กำไร หรือขาดทุนเท่าไร ของทุนเดิม ?

- (๗) มีเงินอยู่ ๕๐๐๐ บาท ซื้อเขื่อนหลังหนึ่งราคา ๓๐๐๐
บาท นอกนั้นซื้อม้าได้ ๑๐ ตัว ภายหลังขายเขื่อน
ได้ ๔๗๖๕ บาท ขายม้าได้ ๑๘๘๕ บาท จะได้
กำไร หรือขาดทุนเท่าไร ?

- (๘) ซื้อมะนาวมา ๒๔ ผล ราคา ๓ ผลต่อหนึ่ง สตางค์
แล้วขายไป ๒ ผลต่อหนึ่ง สตางค์ จะได้กำไรเท่าไร ?

ชุดที่ ๒๑

- (๑) มีสมุดอย่างเดียวกัน ๖ เล่ม ถ้าบิรวมนำเข้าทั้ง
หกเล่มได้ ๒๕๗๔ หน้า สมุดเล่มหนึ่งจะมีกี่หน้า ?
- (๒) ปลูกห้องแถวสองชั้นให้เช่า คิดค่าปลูกเหมาแล้ว

ราคาห้องละ ๔๘๕ บาท ถ้าปลูกห้องแถว ๘ ห้อง
จะสิ้นเงินเท่าไร ?

(๓) มีถุงเขียวอยู่ ๑๗ ถุง ที่มีเขียวถุงละ ๒๔๖ เขียว ๘ ถุง
นอกนั้นมิได้ถุงละ ๔๘๒ เขียว รวมทั้งหมดจะเป็นเขียว
เท่าไร ?

(๔) โรงเรียนแห่งหนึ่งมีหนังสือ ๑๗๖๔ เล่ม มีนักเรียน
๒๓๗๗ คน จำหนังสือให้นักเรียนเหล่านั้นคนละ ๔ เล่ม
จะยังเหลือหนังสือกี่เล่ม ?

(๕) ครูคนหนึ่งมีกินสออยู่ ๑๔๖ แท่ง ไล่แบ่งให้แก่เด็ก
หญิง ๑๖ แท่ง ที่เหลือนั้นแบ่งให้แก่เด็กชาย ๑๐ คน
ทั้งนี้เด็กชายจะไ้รับกินสอคนละกี่แท่ง ?

(๖) ช้อเสามา ๕๕๗ คันเป็นเงิน ๖๑๒๗ บาท ภายหลัง
ขายไป ๕๐๐ คัน เป็นเงิน ๕๖๒๘ บาท นอกนั้น
ขายไปคันละ ๗ บาท จะได้กำไรหรือขาดทุนเท่าไร ?

(๗) ชายผู้หนึ่งมีเงินอยู่ ๒๐๐๐ บาท แบ่งให้ลูก ๗ คน
คนละ ๑๖๕ บาท หลาน ๒ คนคนละ ๒๐๐ บาท
ทั้งนี้จะยังเหลือเงินอีกเท่าไร ?

(๘) เด็กคนหนึ่งมาโรงเรียนช้ากว่าเวลาเข้าเรียนวันละ

๑๒ นาฬิกา และในสัปดาห์หนึ่งต้องมาเรียน ๕ วัน ถ้าเรียนอยู่ ๗ สัปดาห์ จะเป็นเวลาที่มาเข้าก่อนเข้าเรียนกี่นาฬิกา?

ชุดที่ ๒๒

- (๑) $(๓๔๖๐ + ๑๙๑๖ - ๒๗๐๕) \div ๖ = ?$
- (๒) ในจำนวน ๔๐๙๔ นี้จะมี ๗ อยู่กี่คน?
- (๓) เว็บบ้างข้ามแม่น้ำวันละ ๗๔ เที้ยว ใต้คนโดยสาร เที้ยวละ ๔ คน ในช่วงเวลาสัปดาห์หนึ่ง (๗ วัน) กี่ ๒ วัน จะส่งคนข้ามแม่น้ำใต้กี่คน?
- (๔) โรงเรียนแห่งหนึ่งมีนักเรียน ๓๑๗ คน ครูให้สมุดคนละ ๗ เล่ม แล้วยังเหลืออยู่อีก ๗๒ เล่ม จะมีสมุดกี่เล่ม?
- (๕) มีคนอยากจะไปรถไฟ ๔๕๐ คน แต่มีรถเหลืออยู่ ๗ คัน บุคนใต้คันละ ๔๗ คน จะยังไปไม่ได้กี่คน?
- (๖) พ่อค้าคนหนึ่งซื้อสมุดเล่มใหญ่อย่างละ ๔๓๖ เล่ม ราคาเล่มละ ๘ บาท สมุดเล่มเล็กอย่างละ ๒๑๓ เล่ม ราคาเล่มละ ๕ บาท แต่สมุดทั้ง ๒ อย่างนี้ขาดเสียอย่างละ ๕๐ เล่ม แล้วขายสมุดที่ก็ไปทั้งหมด คิด

เฉลี่ยเป็นราคาเล่มละ ๑๔ บาท จะได้อะไรหรือจากทุน
เท่าไร ?

(๗) เด็กชาย ๓ คน กับเด็กหญิง ๕ คน รับจ้างทำงาน
ได้ค่าจ้างสัปดาห์หนึ่งคนละ ๒๗๕ สตางค์ รวม
ทั้งสิ้นได้ค่าจ้างเท่าไร ?

(๘) วัน ๔ คั้วราคาเท่ากันและ ๗ คั้ว แต่วันราคาตัวละ
๕๖ บาท จะเป็นราคาและตัวละเท่าไร ?

ชุดที่ ๒๓

(๑) ขายผ้าไป ๘ คั้ว เป็นราคาตัวละ ๑๓๖ บาท จะได้
เงินเท่าไร ?

(๒) ขายมะม่วงไปผลละ ๖ สตางค์ ขายได้เงิน ๑๗๕๒
สตางค์ จะเป็นมะม่วงที่ขายไปที่ผล ?

(๓) โรงเรียนแห่งหนึ่งมีนักเรียน ๗ ชั้น มีนักเรียนชั้นละ
๒๘ คน เปิดเรียนสัปดาห์ละ ๕ วัน เด็กคนหนึ่งๆ
มาเรียนวันละ ๒ เวลา ใน ๕ สัปดาห์จะรวมเวลา
มาเรียนของเข้ทุกคนเป็นกี่เวลา ?

(๔) ช็อคโกแลต ๘ ห่อ ห่อละ ๗๖๕ คั้ว ใช้ไปเสีย ๔๕๓ คั้ว
เก็บไว้ ๑๐๗๖ คั้ว นอกนั้นขายตัวละสตางค์ จะ

ได้เงินเท่าไร ?

(๕) ในที่ทำการแห่งหนึ่งมีเสมียนอยู่ ๘ คน ที่ได้เงินเดือนคนละ ๖๕ บาท ๓ คน ที่ได้เงินเดือนคนละ ๓๕ บาท ๔ คน นอกนั้นได้เงินเดือนคนละ ๒๕ บาท ทั้งนั้นใน ๓ เดือน ต้องจ่ายเงินเดือนสิ้นไปเท่าไร?

(๖) รถไฟคันหนึ่งเดินทางวันละ ๘ ชั่วโมงทั้งไปและกลับ ทางรวมได้ ๒๐๔๘ กิโลเมตร ถ้าคิดเฉพาะเที่ยวเดียวคือไปและกลับเท่านั้น จะเป็นทางเท่าไร ?

(๗) ชีวเรือราคาลำละ ๘๖ บาท ๗ ล้า แวเล่มีละ ๖ บาท ๓๖ เล่ม เชื้อเพลิงละ ๕ บาท ๔ ชก ถ้าให้อันนัครโยตะพินโยโยหนึ่ง เขาจะทอนให้เราเท่าไร?

(๘) ชายคนหนึ่งมีเงิน ๕๑๘ บาท แต่พี่ชายของเขามีมากกว่า ๒๕ บาท และน้องชายของเขามีน้อยกว่าเขา ๑๖๖ บาท ถ้าเงินของคนที่ทั้ง ๓ นี้รวมกันแล้วเฉลี่ยเท่าๆกัน จะเป็นคนละเท่าไร ?

ชุดที่ ๒๔

(๑) สมุดเล่มหนึ่งมี ๘๖๘ หน้า ถ้ามีสมุดเล่มนี้ ๘ เล่ม จะเป็นหน้ากี่หน้า?

- (๒) ทิวทั้ง คือ ๖๐๘๓ ทิวทาว คือ ๖ จะเป็นผลลัพธ์เท่าไร?
- (๓) ถนนสายหนึ่งมีเรือนปลูกอยู่พันสี่สิบแปดหลัง ถ้ามีคนอยู่หลังละ ๗ คน ถนนสายนั้นจะมีคนกี่คน?
- (๔) แบ่งเงิน ๑๖๐ บาทให้แก่เด็ก ๒ คน ให้คนหนึ่งได้ ๕ ส่วน อีกคนหนึ่ง ๓ ส่วน ทั้งนี้จะได้รับเงินคนละเท่าไร?
- (๕) อีฐ ๖๐๐๐ แผ่น ใช้ปูถนนไป ๙ แถว แถวละ ๓๓๗ แผ่น ถัดมาอีกใช้ไม้ไผ่ ๑๗๕ แผ่น ทั้งนี้ยังเหลืออีฐอยู่อีกกี่แผ่น?
- (๖) นาย ก. มีสมุดอยู่ ๑๐๐ เล่ม ราคาเล่มละ ๑๐ สตางค์ ขายไปเลย ๔๔ เล่ม แบ่งให้บุตร ๒๑ เล่ม สมุดที่ยังเหลืออยู่คิดเป็นราคาเท่าไร?
- (๗) แยกส้มให้เด็กคนละ ๖ ผล ส้มส้มไป ๒๖๔๔ ผล จะเป็นเด็กที่ได้รับส้มกี่คน?
- (๘) ชาวนาผู้หนึ่งขายเข้าไ้เงิน ๒๕๐๐ บาท แล้วเอาเงินนี้ไปซื้อควาย ๕ ตัว ราคาตัวละ ๔๒๒ บาท ซื้อวัวตัวหนึ่งราคา ๔๕๐ บาท และซื้อนาแปลงหนึ่ง ๑๒ ไร่ ราคาไร่ละ ๕๐ บาท ทั้งนี้เงินที่ขายเข้าไ้

จะเกินหรือขาดอยู่เท่าไร ?

ชุดที่ ๒๕

- (๑) กระดาษซีมี แผ่นละ ๕ สตางค์ จะซื้อมาไว้ใช้สัก ๒๓๐ แผ่น จะต้องมีสตางค์ไว้เท่าไร ?
- (๒) ไข่ไก่ ๑๒ โหล จะมากกว่าไข่ไก่ ๓ กระรอกกระรอก ละ ๓๔ ฟองเท่าไร ?
- (๓) สวนแห่งหนึ่งปลูกต้นไม้ม่วงได้ ๕ แถว ปลูกกล้วยได้ ๖ แถว แถวหนึ่งเขาปลูกได้ ๑๒๔ ต้น เลี้ยค่าปลูก ต้นละ ๓ สตางค์ ดังนั้นจะเป็นค่าปลูก มะม่วง และกล้วย เท่าไร ?
- (๔) มีรถ ๒ คัน คัน ๒๐ คัน รถ ๔ คัน คัน ๓๕ คัน รวมรถ ทั้ง ๒ ชนิดนี้ จะมีล้อกี่ล้อ ?
- (๕) เศรษฐีคนหนึ่งเมื่อตายมีมรดกอยู่ ๘๖๖ ซึ่ง แบ่ง ให้บุตรชาย ๒๕๐ ซึ่ง ให้ภรรยา ๓๒๔ ซึ่ง ที่ เหลือแบ่งให้บุตรสาว ๒ คน คนละเท่าๆกัน ดังนั้น บุตรสาวจะได้อะไรคนละเท่าไร ?
- (๖) นางพิภุสซื้อเรือนหลังหนึ่งเป็นราคา ๘๖๐ บาท ภายหลัง เขาขายขาดทุน ๗๗ บาท อยากทราบว่าขายเรือน

หลังจากนั้นไปราคาเท่าไร ?

(๗) เข้าเกวียนหนึ่งมี ๘๐ สัก ถ้ามีเข้าอยู่ ๑๑ เกวียน กับ ๑๑ สัก จะเป็นเข้ากี่ สัก ?

(๘) ลงแบ่งเงิน ๑๘๐ บาท ให้แก่ ก. ข. ค. ให้ ก. ได้ ๑ ส่วน ให้ ข. ได้ ๒ ส่วน ให้ ค. ได้ ๓ ส่วน ดังนั้น จะได้รับเงินคนละเท่าไร ?

ชุดที่ ๒๖

(๑) กินสอแห่งละ ๘ สดางค์ จะต้องกินสอ ๒๑๕ แห่ง มีสดางค์อยู่แล้ว ๒๐๐๐ สดางค์ จะขาดหรือเกินอยู่เท่าไร ?

(๒) นายก็ขายเรือไป ๓ ลำ ลำละ ๑๗๐ บาท แล้วเขาเงินนี้ซื้อม้าได้ ๖ ตัว ดังนั้นจะเป็นราคาม้าตัวละเท่าไร ?

(๓) หนังสือบรรทัดหนึ่ง มีอักษร ๕๔ ตัว เป็นพยัญชนะเสีย ๓๒ ตัว นอกนั้นเป็นสระ ถ้าในหน้าหนึ่งมี ๑๒ บรรทัด ดังนั้นจะเป็นพยัญชนะกี่ตัว และสระกี่ตัว ?

(๔) กองทหาร ๕ กอง มีพลทหารกองละ ๖๔๔ คน รวมทั้งหมดจะเป็นทหารกี่คน ?

(๕) เลี้ยวหนึ่ง ของ ๕๖๑๖ จะเป็นเท่าไร ?

- (๖) ชาวนาทำกล้า ๓๓๖ ต้น ถัดมาเหล่านี้ขายเสีย ๒๑ ต้น
ปลาถิ่นเสีย ๔๕ ต้น จะเป็นเจ้าทั้งออกเงินเท่าไร ?
- (๗) วิ. ๗ ทิวาภา ๓๔๒ บาท ถ้าทิวาเก็บจะเป็นราคา
เท่าไร ?
- (๘) เกษมมีส้มอยู่ ๒๐๐ ผล เมื่อเขาส้มนี้แจกให้เด็ก
๔๖ คน คนละ ๓ ผล จะยังเหลือส้มอีกกี่ผล ?

ชุดที่ ๒๑

- (๑) ให้คิดดูว่าใน ๕๕๕ สัปดาห์ (๑ สัปดาห์ = ๗ วัน)
จะเป็นวัน กี่วัน ?
- (๒) ถังใบหนึ่งใส่ส้มได้ ห้าร้อยสามผล ถ้าใส่ส้ม ๔ ถัง
จะเป็นส้มกี่ผล ?
- (๓) เสื้อเครื่องแบบราคาสำหรับ ๗ บาท ถ้าซักเครื่อง
แบบชนิดนี้ ๒๕๗ สำหรับ จะสิ้นเงินเท่าไร ?
- (๔) ถนนสายหนึ่งมีคนเดินอยู่ฟากหนึ่ง ๔๔ คน อีกฟาก
หนึ่งมี ๓๖ คน ถนนอีกสายหนึ่งมีคนเดินอยู่รวม
๖๓ คน ถนนไหนจะมีคนมากกว่ากันเท่าไร ?
- (๕) จะต้องเอาจำนวนเลขเท่าไร มาหาร ๖๖๒๔ จึงจะได้ ๔ ?

- (๖) แม่ค้าคนหนึ่งมีไข่ ๕๐ ฟอง คิกราคา ฟองละ ๔ สตางค์ ขายไป ๒๗ ฟอง แล้วขายไปที่หลังอีก ๘ ฟอง ะยังเหลือไข่อีกกี่ฟอง ?
- (๗) โรงแบ่งเงิน ๑๗๐ บาทให้แก่เด็ก ๓ คน ให้คนที่หนึ่งได้มากกว่าคนที่สองและที่สาม ๑๐ บาท ทั้งนี้จะหารับเงินคนละเท่าไร ?
- (๘) ม้า ๔ ตัวราคา ๖๐๐ บาท ะต้องขายม้าไปทั้งหมดราคาตัวละเท่าไร หังจะได้กำไร ๑๖๐ บาท ?

ชุดที่ ๒๘

- (๑) วันหนึ่งมี ๒๔ ชั่วโมง ใน ๘ สัปดาห์ (๑ สัปดาห์ = ๗ วัน) ะเป็นเวลากี่ชั่วโมง ?
- (๒) หญิงผู้หนึ่งมีส้มอยู่ ๑๔๔ ผล ักแบ่งส้มขายไปเป็นราคา ๘ บาท ขายราคา ๑๓ ผลต่อ ๑ บาท อยากรวบรวมว่ายัง คงเหลือส้มอยู่อีกกี่ผล ?
- (๓) กระดาษ ๕ ริมริมละ ๑๒ โหล ขายไปเสีย ๖ โหล ะยังเหลืออยู่กี่แผ่น ?
- (๔) เรือดำหนึ่งนั่งในแก่งไถ่ ๒๖ คน นั่งข้างนอกไถ่ ๖ คน เรือชนิดนี้ ๕ ลำ ะทุกคนไถ่กี่คน ?

- (๕) ถ้าต้องแจกสตางค์ให้แก่เด็ก ๗๕ คนคนละ ๑๑ สตางค์
ก็ยืมเงิน ๕๕ คนคนละ ๕ สตางค์ รวมสตางค์
ที่ต้องแจกไปเท่าไร ?
- (๖) $๖๓ \times ๗ \times ๕ \div ๕ = ?$
- (๗) ซื้อผ้ามา ๑๒ พับ ราคา ๗๒ บาท แล้วขายไป ๗ พับ
พับละ ๘ บาท ที่เหลือนั้นขายไปพับละ ๕ บาท รวม
หมดกัวยกกันกำไรเท่าไร ?
- (๘) ชายผู้หนึ่งหาเงินได้เดือนละ ๓๐๐ บาท แต่ต้องเสีย
ค่าเช่าบ้านเดือนละ ๓๕ บาท ค่าอาหารเดือนละ
๑๑๐ บาท นอกนั้นเก็บไว้ กิจนี้ในเวลา ๖ เดือน ชาย
ผู้นั้นจะเก็บเงินไว้ได้เท่าไร ?

ชุดที่ ๒๘

- (๑) เป็ด ๓ ตัวในสัปดาห์หนึ่งออกไข่ตัวละ ๗ ฟอง อยาก
ทราบว่าในเวลา ๕ สัปดาห์ (๑ สัปดาห์ = ๗ วัน) เป็ด
๓ ตัวนั้นจะออกไข่กี่ฟอง :
- (๒) รถรางคันหนึ่งมีผู้โดยสาร ๓๐ คน แต่ผู้ที่ต้องเสีย
ค่าโดยสารคนละ ๑๐ สตางค์ ๕ คน นอกนั้นเสียค่า
โดยสารคนละ ๖ สตางค์ รวมค่าโดยสารทั้งสิ้นเท่าไร ?

- (๓) นาย ก. ไม้กระแนบ ๕๕ กระแนบ นาย ข. มี ๕ เท่าของ
นาย ก. และ นาย ค. ไม้ ๓ เท่าของนาย ข. ทั้งนี้
นาย ค. จะไม้กระแนบเท่าไร ?
- (๔) เกี๊ยว ๓ คนมีเงินอยู่ แล้วคนละ ๕ บาท จะต้องหา
เพิ่มอีกคนละเท่าไร จึงจะได้เงินรวมทั้งสิ้น ๕๐ บาท ?
- (๕) เจ้าของสวนมะม่วงแห่งหนึ่ง มีลูกค้า ๑๒ คนมารับมะม่วง
ไปขายคนละ ๗๑๔ ผล แล้วยังมีเหลือมะม่วงอยู่บน
ต้นอีก ๔๗๔ ผล เกี๊ยวมีมะม่วงกี่ผล ?
- (๖) ไปรษณียบรรณคนหนึ่งมีจดหมาย ๑๐๓ ฉบับ ที่
จะต้องส่งในถนน ๓ สาย สายที่หนึ่งส่ง ๑๔ ฉบับ
ที่สอง ๓๒ ฉบับ นอกนั้นสำหรับถนนสายที่สาม
จดหมายที่ จะต้องส่งใน ถนน สายที่สามกี่ ฉบับ ?
- (๗) มีปลาอยู่ใน ตุ่ม ๗๔ ตัว ภายหลังจับมาได้
๑๑๕ ตัว ก็กรากาขายตัวละ ๔ สตางค์ เมื่อได้
ขายไปเสีย ๑๓๔ ตัว ปลาที่เหลืออยู่จะเป็นราคา
เท่าไร ?
- (๘) มีเงินอยู่ ๑๕๐๐ บาท เขาไปซื้อเรือดำละ ๑๒๕ บาท
๒ ลำ จะมีเหลือเงินอยู่อีกเท่าไร ?

ชุดที่ ๓๐

- (๑) ชายคนหนึ่ง เดินทางไต่วันละ ๒๔ กิโลเมตร ถ้าเดินทางอยู่ ๑ สัปดาห์กับ ๒ วัน จะเป็นทางกี่กิโลเมตร?
(๑ สัปดาห์ = ๗ วัน)
- (๒) นาย ก. ให้เช่าโทรทัศน์ตัวแก่น้องสาว ๑๔๕ เมล็ด แล้วให้เพื่อนนักเรียนอีก ๗ คนคนละ ๕๓ เมล็ด เกินนาย ก. มีเช่าโทรทัศน์ตัวกี่เม็ด?
- (๓) ในเวลา ๔ เดือนหาเงินได้ ๑๓๑๔ บาท ถ้าคิดเฉลี่ยเป็นรายเดือน จะได้เดือนละเท่าไร?
- (๔) พ่อค้าคนหนึ่งขายของไต่วันละ ๘ บาท ในเวลา ๓๖๕ วัน จะเป็นเงินกี่บาท?
- (๕) นาย ก. มีน้ำตาลทรายหนัก ๑๐ กิโลกรัม นาย ข. มีมากกว่านาย ก. ๓๗ กิโลกรัม แต่นาย ค. มีน้อยกว่านาย ก. ๗ กิโลกรัม ทั้ง ๓ คนนี้มีน้ำตาลทรายรวมกันหนักเท่าไร?
- (๖) มีกินตอชเชนิคหีบละ ๘๔ แท่ง ๘ หีบ และชเชนิคที่มีหีบละ ๕๑ แท่ง ๑๐ หีบ กินสตอทั้งหมัดนี้จากอีกเท่าไรจึงจะครบ ๑๕๐๐ แท่ง?

- (๗) ถ้าฉันต้องจ่ายเงินให้ผู้ชาย ๑๒ คน คนละ ๕ บาท กับผู้หญิงอีก ๘ คน คนละ ๓ บาท ถ้ามีเงินอยู่ ๑๒๐ บาท ฉันจะยังคงเหลือเงินอีกเท่าไร ?
- (๘) คนใช้คนหนึ่งได้รับค่าจ้างปีหนึ่งเป็นเงิน ๓๖๐ บาท ถ้าเขาต้องใช้จ่ายไปสัปดาห์ละ ๕ บาท ในปีหนึ่งเขาจะเหลือเงินเท่าไร ? (ปี ๑ = ๕๒ สัปดาห์)

ชุดที่ ๓๑

- (๑) ม้าตัวหนึ่งกับวัวตัวหนึ่งราคารวมกัน ๑๖๘ บาท แต่ราคาม้าเป็น ๒ เท่าของราคาวัว ดังนั้นอยากทราบว่าม้า ๒ ตัวราคาเท่าไร ?
- (๒) จะซื้อควาย ๓ ตัวราคาตัวละ ๗๒ บาท จึงขายวัวไป ๔ ตัวได้เงินพอที่จะซื้อควาย ดังนั้นอยากทราบว่าขายวัวไปตัวละเท่าไร ?
- (๓) พ่อค้าคนหนึ่งซื้อหนึ่งลิ้นมาเล่มละ ๓ บาท สิ้นเงิน ๗๒๔ บาท พ่อค้าคนนั้นซื้อหนึ่งลิ้นมาเล่มละเท่าไร ?
- (๔) ผู้ใดคนหนึ่งมีเงินอยู่ ๒๐๖๒ บาท เมื่อได้ใช้หนี้เขาไปเสีย ๓๕๐ บาทแล้ว ที่เหลือเขาไปซื้อแหวนเพชรได้ ๘ วง ราคาวงละเท่าๆ กันพอดี ดังนั้นจะเป็น

แหวนวงละเท่าไร ?

- (๕) กถ้วยน้ำว่า ผลละ ๑ สatang ๓ กถ้วยหอมผลละ ๓ สatang มีสatangอยู่ ๑๖๓๕ สatang เมื่อซื้อกถ้วยน้ำว่าไว้ ๓๑๘ ผลแล้ว ที่เหลือนั้นซื้อกถ้วยหอม กถ้วยน้ำว่าไว้ กถ้วยหอมกี่ผล ?
- (๖) ไม้อัดไฟกถักหนึ่งมีเก้านสิบแปดอัน แต่ไม้อัดไฟท่อนหนึ่ง มี ๑๐ กถัก ถ้ามีไม้อัดไฟอยู่ ๕ ท่อ จะเป็นไม้อัดไฟกี่อัน ?
- (๗) นายบอกหาเงินได้เดือนละ ๓๐ บาท แต่ในปีหนึ่งเขาเหลือเงินเก็บไว้ได้ ๗๒ บาท ชยาคทราบว่า เดือนหนึ่งเขาใช้จ่ายไปเท่าไร ? (๑ปี = ๑๒ เดือน)
- (๘) พ่อค้าคนหนึ่งต้องเสียภาษีปีละ ๖๓๗ บาท ใน ๗ ปี จะเป็นค่าภาษีเท่าไร ?

ชุดที่ ๓๒

- (๑) ที่กินไร่หนึ่งปลูกมะพร้าวไว้ ๑๒๖ ต้น ถ้าที่กิน ๔ ไร่ จะปลูกได้กี่ต้น ?
- (๒) โรงเรียนแห่งหนึ่งมีครู ๑๒ คน ครูคนหนึ่งต้องสอนนักเรียน ๖๕ คน รวมทั้งครูและนักเรียนเป็นเท่าไร ?

- (๓) ข้าพเจ้ามีเงิน ๒๔๖ บาท น้องมีอยู่ ๘๗ บาท แต่
บิดามี ๗ เท่าของข้าพเจ้าก็ขึ้นน้องรวมกัน บิดาจะมี
เงินเท่าไร ?
- (๔) ที่กินราคา ๔๗๖๘ บาท เว้นราคาน้อยกว่าที่กิน
๓๕๖ บาท ทั้งที่กินและเว้นจะเป็นราคาเท่าไร ?
- (๕) เกี๊ยว ๒ คนมีสตางค์คนละ ๒๕ สตางค์ ถ้าคนหนึ่ง
ขายลูก หินให้แก่ อีกคนหนึ่ง เป็นราคา ๗ สตางค์ ทั้ง
สองนี้จะมีสตางค์มากกว่ากันเท่าไร ?
- (๖) ห้องแถว ๘ ห้อง เป็นราคา ๒๕๘๓ บาท จะเป็นห้อง
ละเท่าไร ?
- (๗) ชาวนาคนหนึ่งมีวัวอยู่ ๑๓ ตัว ภายหลังวัวตายเสีย
๔ ตัว ที่เหลือนั้นขายไป ๓๖๐ บาท ชยาททราบว่า
เขาขายไปตัวละเท่าไร ?
- (๘) หนังสือ ๕ เล่ม ราคาเท่ากับสมุด ๘ โหล ถ้าสมุดโหล
ละ ๗๕ สตางค์ จะเป็นหนังสือเล่มละเท่าไร ?

ชุดที่ ๓๓

- (๑) เกี๊ยว คนหนึ่งมีสตางค์ ๓๗๒ สตางค์ ใช้จ่ายครั้งแรก
ครึ่งหนึ่ง แล้วใช้จ่าย อีก ครึ่งหนึ่งของเงินที่เหลืออยู่

นั้น ก็นับคงเหลือสตางค์อีกเท่าไร ?

- (๒) หนังสือเล่มหนึ่งมี ๔๒ หน้า อ่าน ๓ ครั้ง ครั้งละ ๒๑ หน้า หนังสือที่ยังไม่ได้อ่านอีกกี่หน้า ?
- (๓) ช้อมำทัวหนึ่งราคา ๑๗๕ บาท แต่ได้ตกลงกับผู้ขายไว้ว่าจะผ่อนใช้ให้สัปดาห์ละ ๓ บาท ถ้าได้ส่งใช้ช้อยู่จนตลอดปีจะยังขาดเงินอีกเท่าไร ? (ปี ๑ = ๕๒ สัปดาห์)
- (๔) ชาวสวนผู้หนึ่งปลูกต้นไม้ไว้ ๕๐๐ ต้น แต่ต้นไม้เหล่านั้นเป็นต้นกล้วย ๗๐ ต้น เป็นต้นมะม่วง ๖ เท่าของจำนวนต้นกล้วย นั่นเป็นต้นน้อยหน้า ก็นั้นจะเป็นต้นน้อยหน้าเท่าไร ?
- (๕) นักเรียนคนหนึ่งประหยัดสตางค์ที่ผู้ปกครองให้ไว้ได้ สัปดาห์ละ ๗ สตางค์ ถ้านักเรียนคนนี้ได้รักษาคำจากผู้ปกครองอยู่ ๗ ปี (ปีหนึ่ง ๕๒ สัปดาห์) จะเก็บเงินได้เท่าไร ?
- (๖) ช้อเข้ามา ๑๑ เกวียน ๔๔๐ บาท แบ่งเขาไว้กิน ๓ เกวียน ที่เหลือนี้จะต้องขายเกวียนละเท่าไร เมื่อหักทุนเดิมออกแล้ว จึงจะได้กำไร เกวียนละ ๔ บาท ?

- (๗) ชาวนาผู้หนึ่งซื้อหมูมา ๔ ตัวราคา ๔๐๐ บาท เขา
มาเลี้ยงไว้ได้ ๑๒ สัปดาห์ สันคำเลี้ยงสัปดาห์ละ
๒ บาท แล้วขายได้เป็นราคาตัวละ ๔๘ บาท จะ
ได้กำไรหรือขาดทุนเท่าไร ?
- (๘) มีกะลาสีอยู่ในเรือ ๒๖๐ คน ถ้าจะแจกหมวกราคา
ใบละ ๖ บาทให้คนละ ๒ หมวก ก็นั้นจะสิ้นเงินเท่าไร ?
- ชุดที่ ๓๔
- (๑) ชายผู้หนึ่งไถ่นาได้วันละ ๕ ไร่ ถ้าเขาไถ่นาได้
๔๒๘ ไร่ ๕ ไร่ เขาต้องไถ่นานกี่วัน ?
- (๒) ข้าพเจ้าให้เงินเกื่อน ลูกจ้างคนละ ๑๘ บาท ๓ คน คน
ละ ๒๗ บาท ๔ คน แต่ข้าพเจ้าค้าขายได้กำไร เกื่อนละ
๔๐๐ บาท จะยังเหลือเกื่อนละเท่าไร ?
- (๓) นาย ก. นาย ข. และ นาย ค. มีตัวรวมกัน ๗๖๔๐ ตัว
แต่นาย ก. มี ๗๑๖ นาย ข. มี ๘ เท่าของนาย ก. ก็นั้น
นาย ค. มีตัวเท่าไร ?
- (๔) มีพุทราจากหนึ่ง ๒๘๘๐ ผล เขามาแจกให้เด็ก
๘ คนคนละ ๓๖ ผลในวันหนึ่ง ถ้าแจกอยู่ดังนี้ทุกๆ
วันจนครบ ๘ วัน จะเหลือพุทราอยู่เท่าไร ?

- (๕) มีเรือ ๘ ลำบรรทุกขน้อยหน้าลำละ ๔๐๘ ผล เพื่อ
จะให้ไถ่ราคาผลละ ๓ สตางค์ แล้วเรือมาต่อมเสีย
๓ ลำ เขาจะขายไถ่เงินเท่าไร ?
- (๖) ช้อช้างมา ๘ เชือกเป็นราคาเชือกละ ๔๐๐ บาท ก่อ
มาช้าง ล้มเสีย ๒ เชือก ที่เหลือนั้นจะต้องขายเชือก
ละเท่าไร จึงจะไม่ขาดทุน ?
- (๗) ข้าพเจ้ามีเงินน้อยกว่าพี่ ๓๖๒ บาท แต่พี่ข้าพเจ้ามี
เงิน ๒๑๒๑ บาท ข้าพเจ้ากับพี่มีเงินรวมกันเท่าไร ?
- (๘) นายสีรับจ้างทำงาน ๕ วัน ได้ค่าจ้างวันละ ๗๕ สตางค์
นายธนทำงาน ๔ วัน ได้ค่าจ้างวันละ ๔๕ สตางค์
นายธนหาเงินได้มากหรือน้อยกว่านายสีเท่าไร ?

ชุดที่ ๓๕

- (๑) เรือจ้าง ลำหนึ่งรับจ้าง ส่งคนข้ามฟาก ไถ่วันละ ๑๓๕ คน
ค่าโดยสารคนละ ๒ สตางค์ ถ้ารับจ้าง อยู่ ๑ สัปดาห์
จะได้ค่าโดยสารเท่าไร ? (๑ สัปดาห์ = ๗ วัน)
- (๒) ชายผู้หนึ่งซื้อควาย ๖ ตัวราคาตัวละ ๔๒ บาท วัว
๘ ตัวราคาตัวละ ๖๔ บาท แล้วยังเหลือเงินอยู่อีก
๑๕๕ บาท เมื่อแรกเขามีเท่าไร ?

- (๓) เด็ก ๓ คน คนที่หนึ่ง มีสตางค์ ๒๑๒ สตางค์ คนที่ สอง มีน้อยกว่าคนที่หนึ่ง ๒๓ สตางค์ แต่คนที่ สาม มีมากกว่าคนที่สอง ๑๑ สตางค์ ดังนั้นรวมสตางค์ของเด็ก ๓ คนนั้นเป็นเท่าไร ?
- (๔) ชื่อนา ๓ ไร่ ราคา ๑๐๐ บาท แล้วขายไปทั้งหมดก็ได้กำไร ๓๕ บาท ถ้าขายไปไร่ที่หนึ่งราคา ๕๐ บาท ไร่ที่สองราคา ๔๒ บาท ไร่ที่สามราคาเท่าไร ?
- (๕) ราคาหมวก ๕ ใบ เท่ากับราคารองเท้า ๖ คู่ ถ้าราคาหมวกใบละ ๑๒ บาท จะเป็นราคารองเท้าคู่ละเท่าไร ?
- (๖) จ้าพเจ้ามีเงินอยู่ ๔๓๕ บาท ใช้จ่ายเสีย ๑๒๐ บาท เหลือเงินนั้นแบ่งให้บุตรชาย ๔ คน บุตรหญิง ๓ คน ดังนั้นจะได้คนละเท่าไร ?
- (๗) เด็กคนที่หนึ่งหาเงินได้วันละ ๑๒ สตางค์ คนที่สองหาได้วันละ ๑๕ สตางค์ คนที่สามหาได้วันละ ๒๐ สตางค์ เด็กทั้ง ๓ คนนี้หาเงินได้รวมกันใน ๑๑ วัน เป็นสตางค์เท่าไร ?

- (๘) ข้าพเจ้ามีอายุ ๕๓ ปี น้องข้าพเจ้ามีอายุ ๓๗ ปี
แต่บิดาข้าพเจ้ามีอายุมากกว่าข้าพเจ้า ๒๓ ปี อยาก
ทราบว่าบิดามีอายุแก่กว่าน้องข้าพเจ้าเท่าไร ?

0.29

70.50